

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MIKROREGIONU NECHANICKO 2014 – 2020

2015

OBSAH

I.	Úvod	3
1.	Úvodní informace o dokumentu	3
2.	Slovníček pojmů	4
II.	Analytická část – profil území.....	5
1.	Historie mikroregionu	5
2.	Administrativně-geografická pozice mikroregionu	5
3.	Základní charakteristika regionu	6
4.	Demografie	7
4.1	Počet obyvatel	7
4.2	Přirozená měna a migrace	9
4.3	Věková struktura obyvatelstva	12
4.4	Obyvatelstvo podle pohlaví	16
4.5	Národnostní složení	17
4.6	Náboženská struktura	17
4.7	Vzdělanostní struktura	17
4.8	Denní vyjížďka za prací	19
5.	Bydlení a bytová výstavba	20
6.	Ekonomika	25
6.1	Ekonomická aktivita obyvatel	25
6.2	Zaměstnanost a nezaměstnanost	27
6.3	Ekonomické subjekty v mikroregionu	28
6.4	Finanční zdroje mikroregionu	34
7.	Občanská vybavenost a služby	35
7.1	Školství	35
7.2	Zdravotnictví	36
7.3	Sociální služby	36
7.4	Další služby v obcích	37
7.5	Kulturní, osvětová a spolková činnost	37
8.	Cestovní ruch	37
9.	Doprava	40
9.1	Silniční doprava	40
9.2	Veřejná doprava	41
9.3	Cyklistická a pěší doprava	41

10.	Technická infrastruktura	41
10.1	Zásobování vodou a kanalizace	41
10.2	Zásobování energiemi a plynem.....	42
11.	Přírodní prostředí	42
12.	Zemědělství	45
13.	Rozvojový potenciál.....	46
14.	Hlavní analytické závěry	47
III.	SWOT analýza	48
IV.	Strategická část.....	50
1.	Vize	50
2.	Priority pro období 2014 – 2020	51
3.	Struktura a vazby v návrhové části.....	51
4.	Databáze projektů	56
5.	Přehled prioritních oblastí.....	57
V.	Seznam tabulek, grafů a obrázků	69
1.	Seznam tabulek	69
2.	Seznam grafů.....	69
3.	Seznam obrázků	70
VI.	přílohy.....	71
1.	příloha 1 Vyhodnocení Strategického plánu rozvoje mikroregionu Nechanicko z roku 2002 ..	71
2.	příloha 2 Databáze projektových záměrů strategického plánu.....	71
VII.	Seznam zkratk.....	72

I. ÚVOD

1. ÚVODNÍ INFORMACE O DOKUMENTU

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Nechanicko na období 2014 – 2020 je základním rozvojovým dokumentem regionu, který vytyčuje hlavní směry rozvoje vycházející z aktuálního stavu a především identifikovaných potřeb regionu. Nový dokument navazuje na předchozí Strategický plán rozvoje Mikroregionu Nechanicko z roku 2002. Potřeba aktualizace tohoto dokumentu vyvstala od zástupců mikroregionu v souvislosti s naplněním předchozí strategie a rovněž v souvislosti s novým programovým obdobím EU 2014 – 2020 a novými podmínkami pro čerpání dotací z tuzemských i zahraničních zdrojů.

Nový strategický plán rozvoje mikroregionu byl tvořen v průběhu roku 2014 na základě moderních, obecně uznávaných a podporovaných metodik tvorby strategických plánů obcí a regionů, vycházejících ze vzájemné provázanosti a vyváženosti ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje území. V dokumentu jsou zakotveny principy trvale udržitelného rozvoje s důrazem na zachování zdrojů nacházejících se na tomto území a s maximálním ohledem k životnímu prostředí regionu.

Analytická část byla zpracována na základě veřejně dostupných dat a informací. Součástí analytických prací byl také terénní průzkum v regionu a projednání analytických závěrů se zástupci mikroregionu. Snahou bylo v analytické části uvést co nejaktuálnější data a v žádoucích případech pracovat i v časových řadách. V některých případech ale musela být použita i data starší např. ze SLDB 2011 protože z jiných zdrojů nejsou data k dispozici. Zdroj dat je vždy v konkrétním případě uveden. Zpracovatel neručí za správnost a aktuálnost informačních zdrojů.

Strategická část byla vypracována na základě výstupů z komplexní analýzy regionu a na základě realizace předchozí Strategie rozvoje Mikroregionu Nechanicko z roku 2002. Ze získaných informací byla sestavena **SWOT analýza** – formulace silných a slabých stránek regionu, jeho příležitostí a ohrožení. Nedílnými platformami pro stanovení strategie rozvoje regionu byla nepřetržitě aktualizovaná **databáze projektů**, která v sobě odráží absorpční kapacitu regionu.

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Nechanicko 2014 – 2020 byl zpracován v těsné spolupráci se zástupci mikroregionu a starosty jednotlivých obcí, což podtrhuje jeho legitimitu a systematičnost. **Participace regionálních aktérů** probíhala celým procesem tvorby od analytické části, sběru projektových záměrů až po nastavení vlastní strategie rozvoje. Díky jejich dobrovolné práci lze konstatovat, že tento program vychází ze skutečných a identifikovaných potřeb regionu. Výsledná strategie tak představuje konsenzus regionálních aktérů o budoucích směrech rozvoje regionu, vyjádřený v dohodnuté **vizi a prioritních cílech** a naformulovaných **opatřeních**, vedoucích k naplnění struktury cílů. Setkání pracovních skupin k tvorbě této strategie se uskutečnila dne 9. 6. 2014 v obci Dolní Přím a dne 9. 9. 2014 v obci Mokrovousy.

Proces strategického plánování je proces dlouhodobý, soustavný a otevřený. Ve vytvořeném programu by mělo docházet k trvalému a systematickému hodnocení změn vstupních podmínek i dosažených výsledků. Úspěšný strategický plán je nutné chápat jako **dohodu o budoucím rozvoji území** a – má-li se stát opravdu zdařilým – je nutná nejen ochota přijmout tento dokument jako rozvojový plán území, ale neustále vynakládat úsilí ke zdokonalování a aktualizaci tak, aby nebyl pouze ideou, ale reálným a systematickým plánem v dlouhodobém horizontu.

2. SLOVNÍČEK POJMŮ

Strategický plán rozvoje je koncepční dokument obsahující základní orientaci dlouhodobého rozvoje regionu.

SWOT analýza vystihuje vnitřní silné a slabé stránky regionu a vnější příležitosti a hrozby, ovlivňující rozvoj regionu v dlouhodobém horizontu.

Vize stručně popisuje ideální situaci cílového stavu v dlouhodobém horizontu.

Prioritní oblast představuje klíčovou oblast, kterou je potřeba řešit, aby došlo k naplnění vize a globálního cíle. Je vymezena vnitřně propojeným systémem cílů a opatření, jejichž řešení vede k naplnění vize.

Prioritní cíl vychází z globálního cíle a popisuje žádoucí stav, kterého je třeba dosáhnout v dané prioritní oblasti. Představuje základní směry rozvoje prioritní oblasti.

Opatření představují konkrétní úkoly/činnosti, které je třeba v krátkodobém horizontu uskutečnit, aby bylo dosaženo vytyčených cílů.

II. ANALYTICKÁ ČÁST – PROFIL ÚZEMÍ

1. HISTORIE MIKROREGIONU

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Nechanicko (dále také „DSO“, či „mikroregion“) byl založen 4. října 2001 16 obcemi. Postupně k mikroregionu přistoupily další čtyři, mikroregion tedy aktuálně sdružuje 20 obcí. Cílem mikroregionu je zajistit harmonický rozvoj celé oblasti, zprostředkovat komunikaci s institucemi veřejné správy a umožnit získávání investic. Jedním ze základních úkolů je i podpora cestovního ruchu.

DSO Nechanicko je společně s DSO Mikroregion obcí Památkové zóny 1866 a DSO Mikroregion Urbanická brázda zakládajícím členem MAS Hradecký venkov o.p.s., která vznikla v roce 2007 za účelem strategické koordinace místního regionálního rozvoje a řešení společných problémů v území.

2. ADMINISTRATIVNĚ-GEOGRAFICKÁ POZICE MIKROREGIONU

DSO Nechanicko leží v Královéhradeckém kraji, západně a severozápadně od města Hradec Králové, v bývalém okrese Hradec Králové. DSO administrativně spadá k území obce s rozšířenou působností Hradec Králové. Královéhradecký kraj tvoří společně s Libereckým a Pardubickým krajem jednotku NUTS II Severovýchod.

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Nechanicko je složen z 20 obcí (stav k dubnu 2014):

Boharyně	Kunčice	Pšánky	Sovědice
Dohalice	Lodín	Puchlovice	Stěžery
Dolní Přím	Mokrovousy	Radíkovice	Stračov
Hněvčeves	Mžany	Radostov	Těchlovice
Hrádek	Nechanice	Sadová	Třesovice

Sídlo DSO Nechanicko je v obci Mokrovousy a předsedou je Petr Švasta, starosta obce Dolní Přím (stav k dubnu 2014).

Tabulka 1 Vazby DSO Nechanicko na jednotky NUTS I - V

Řešený územní celek	NUTS I (stát)	NUTS II (region soudržnosti)	NUTS III (kraj)	NUTS IV (okres)	NUTS V (obce)
DSO Nechanicko	Česká republika	Severovýchod	Královéhradecký kraj	Hradec Králové	Boharyně, Dohalice, Dolní Přím, Hněvčeves, Hrádek, Kunčice, Lodín, Mokrovousy, Mžany, Nechanice, Pšánky, Puchlovice, Radíkovice, Radostov, Sadová, Sovědice, Stěžery, Stračov, Těchlovice, Třesovice

3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA REGIONU

Území Mikroregionu Nechanicko se rozkládá na ploše 13 504 ha a žije zde 9 552 obyvatel (k 1. 1. 2013). Území mikroregionu má venkovský charakter. Největší obcí jsou Nechanice s 2275 obyvateli, které mají od roku 1992 opět status města. Nejmenší obcí jsou Pšánky s 51 obyvateli. Poloha mikroregionu v těsném zázemí krajského města Hradec Králové, které je administrativně – správním, kulturním a hospodářským centrem kraje, určuje jeho těsné vazby na toto město. Od krajského centra Hradec Králové jsou jednotlivé obce vzdáleny přibližně 4–20 km. V některých obcích mikroregionu jsou v souvislosti s blízkostí Hradce Králové a dobrou dopravní dostupností patrné suburbanizační procesy. Obce mikroregionu se nacházejí 3–10 km od města Nechanice, který leží v centru mikroregionu. Jednotlivé obce mikroregionu se nacházejí mezi silnicemi I. třídy č. 35 Hradec Králové – Jičín a č. 11 Hradec Králové – Chlumec nad Cidlinou. Na území se nachází řada kulturních a historických památek. Nejvýznamnější z nich je státní zámek Hrádek u Nechanic z poloviny 19. století. Reliéf mikroregionu je mírně zvlněný a nachází se v povodí řeky Bystřice. Jde o mikroregion průmyslově zemědělský s intenzivní zemědělskou výrobou.

Tabulka 2 Základní údaje o obcích DSO Nechanicko

Obec	Části obce	Celková výměra (ha)	Počet obyvatel dle SLDB			Hustota zalidnění (počet obyv./1 km ²) – SLDB 2011
			1991	2001	2011	
Boharyně	Boharyně, Budín, Homyle, Trnava, Zvíkov	1163,8	507	523	528	45,4
Dohalice	Dohalice, Horní Dohalice	445,6	379	419	457	102,6
Dolní Přím	Dolní Přím, Horní Přím, Jehlice, Nový Přím, Probluz	1083,6	503	543	636	58,7
Hněvčeves	Hněvčeves	267,7	174	171	170	63,5
Hrádek	Hrádek	276,3	172	180	188	68,0
Kunčice	Kunčice	591,7	258	267	309	52,2
Lodín	Janatov, Lodín	770,4	291	281	361	46,9
Mokrovousy	Mokrovousy	487,1	265	277	331	68,0
Mžany	Mžany, Dub, Stračovská Lhota	787,7	358	406	425	54,0
Nechanice	Komárov, Lubno, Nechanice, Nerošov, Sobětuš, Staré Nechanice, Suchá, Tůně	2798,6	2 118	2 142	2 330	83,3
Pšánky	Pšánky	226,5	49	48	57	25,2
Puchlovice	Puchlovice	252,3	124	130	134	53,1
Radíkovice	Radíkovice	383,6	153	164	176	45,9
Radostov	Radostov	388,3	105	111	133	34,3
Sadová	Sadová	206,2	359	326	326	158,1
Sověstice	Horní Černůtky, Sověstice	480,8	190	192	224	46,6
Stěžery	Hříbsko, Charbuzice, Stěžery, Stěžírky	1282,0	1 560	1 596	1 747	136,3
Stračov	Klenice, Stračov	809,3	303	308	317	39,2
Těchlovice	Těchlovice	329,9	312	311	341	103,4
Třesovice	Popovice, Třesovice	473,1	254	235	248	52,4
DSO	-	13504,1	8 434	8 630	9 438	69,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

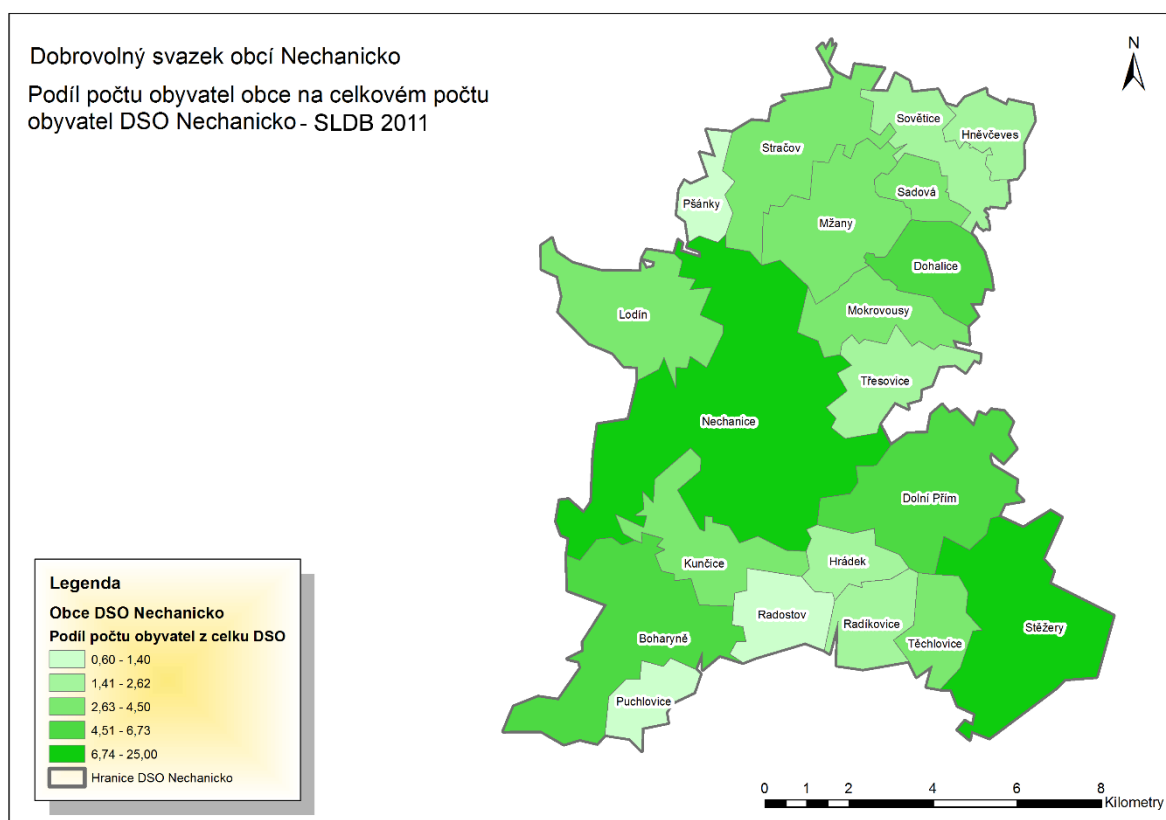
4. DEMOGRAFIE

4.1 Počet obyvatel

Při SLDB v roce 2011 žilo na území Mikroregionu Nechanicko 9 438 obyvatel, z toho 24,7 % obyvatel žilo v největší obci regionu, v Nechanicích (2330 obyvatel). Druhou největší obcí jsou Stěžery s 1747 obyvateli, tj. s 18,5 % obyvatel mikroregionu. V obci Stěžery byla také zjištěna druhá nejvyšší hustota zalidnění (136,3 obyv./km²). Nejvyšší hustota zalidnění ze všech obcí mikroregionu byla zjištěna v obci Sadová (158,1 obyv./km²).

O podílu počtu obyvatel jednotlivých obcí na celkovém počtu obyvatel mikroregionu informuje obrázek níže. Z grafického znázornění vyplývá, že co do počtu obyvatel menší obce se nacházejí při severní a jižní hranici mikroregionu, zatímco větší obce nalezneme ve střední a jihovýchodní a jihozápadní části mikroregionu.

Obrázek 1 Podíl počtu obyvatel obcí na celkovém počtu obyvatel DSO Nechanicko dle SLDB 2011

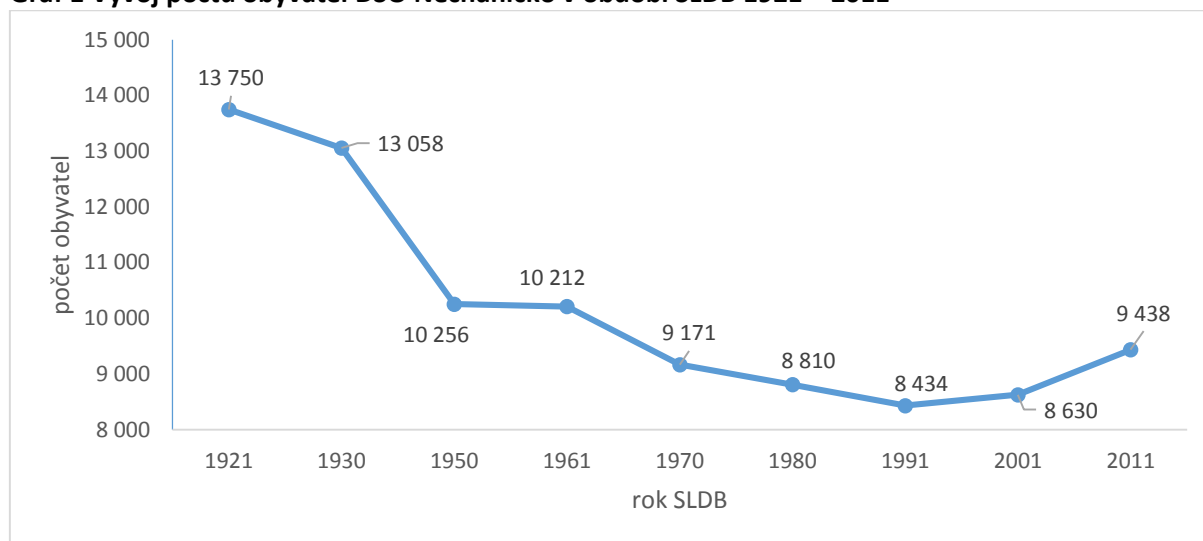

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj počtu trvale žijících obyvatel v mikroregionu měl v období od 20. let 20. století především klesající tendenci. K největšímu poklesu počtu obyvatel došlo, stejně jako na celém území České republiky, během 2. světové války. K poklesu počtu obyvatel v poválečném vývoji dále docházelo až do konce 80. let (resp. nejnižší počet obyvatel byl v mikroregionu zaznamenán v rámci SLDB 1991), zejména v souvislosti s pracovními příležitostmi a bytovou výstavbou ve městech. V krátkodobém horizontu, od počátku 90. let, již dochází ke kontinuálnímu nárůstu počtu obyvatel v souvislosti s rostoucí oblíbeností bydlení na venkově, avšak v blízkosti velkého města, které zabezpečuje veškeré služby i pracovní příležitosti. K 31. 12. 2012 v mikroregionu již žil vyšší počet obyvatel než k datu SLDB 1970. K datu SLDB 2011 došlo oproti stavu k roku 1991 k nárůstu počtu obyvatel o 11,9 %. K SLDB

2011 žilo v mikroregionu trvale o 1004 osob více než v roce 1991. Vzhledem k pokračujícím suburbanizačním tendencím lze očekávat nárůst počtu obyvatel i nadále.

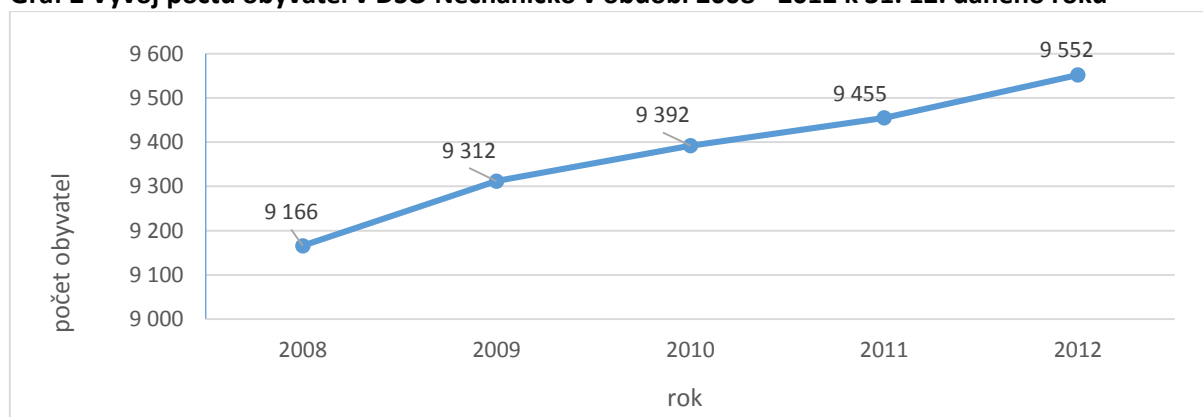
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel DSO Nechanicko v období SLDB 1921 – 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB, vlastní zpracování

Pokud se zaměříme kratší časový úsek (2008 – 2012, viz níže uvedený graf), zjistíme, že v tomto období docházelo ke kontinuálnímu růstu. K roku 2012 přibýlo ve srovnání s rokem 2008 4,2 % obyvatel, tj. 386 obyvatel.

Graf 2 Vývoj počtu obyvatel v DSO Nechanicko v období 2008 - 2012 k 31. 12. daného roku

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, pouze ve třech z 20 obcí mikroregionu došlo mezi roky 2008 a 2012 k poklesu počtu obyvatel, a to v obcích Puchlovice, Nechanice a Sadová. Pro srovnání vývoje počtu obyvatel v obcích mikroregionu byl využit index vývoje počtu obyvatel v období 2008 – 2012. Nejvyšší hodnota tohoto indexu byla zaznamenána v obci Mokrovousy (122,5), v této obci tedy došlo k roku 2012 nejvyššímu procentnímu nárůstu oproti výchozímu stavu v roce 2008, a to o 22,5 %. Dle hodnoty indexu vývoje počtu obyvatel se počet obyvatel nezměnil v obci Radíkovice (index 100,0), příliš se nezměnil ani v obci Boharyně (index 102,2). Nejvíce obyvatel ve sledovaném období 2008 – 2012 přibýlo v obcích Mokrovousy (64 obyvatel), Stěžery (62 obyvatel) a Dolní Přím (60 obyvatel), tedy v obcích v blízkém zázemí Hradce Králové. K nejvýznamnějšímu poklesu počtu obyvatel mezi rokem 2008 a 2012 došlo v obci Puchlovice (index 95,4).

Tabulka 3 Index vývoje počtu obyvatel a rozdíl počtu obyvatel v DSO Nechanicko v období 2008 – 2012 (k 31. 12. daného roku)

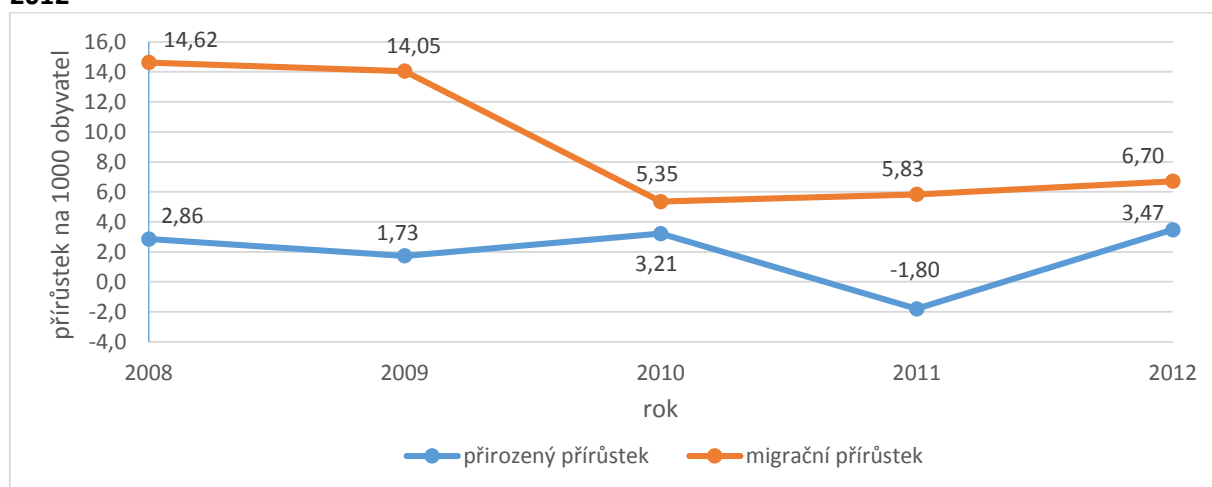
Obec	Index růstu počtu obyvatel 2012/2008	Rozdíl počtu obyvatel 2012/2008	Obec	Index růstu počtu obyvatel 2012/2008	Rozdíl počtu obyvatel 2012/2008
Boharyně	102,2	+12	Pšánky	104,1	+2
Dohalice	104,8	+21	Puchlovice	95,4	-6
Dolní Příim	110,1	+60	Radíkovice	100,0	0
Hněvčeves	108,2	+13	Radostov	108,4	+11
Hrádek	105,2	+10	Sadová	99,4	-2
Kunčice	113,0	+36	Sověstice	104,1	+9
Lodín	106,1	+21	Stěžery	103,6	+62
Mokrovousy	122,5	+64	Stračov	105,7	+17
Mžany	105,4	+22	Těchlovice	108,1	+27
Nechanice	99,2	-19	Třesovice	111,2	+26
DSO celkem	104,2	+386			

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4.2 Přirozená měna a migrace

Ke změně počtu obyvatel dochází přirozenou měnou a migrací, k jejichž popisu je využívána hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatelstva, tj. podíl přírůstku/úbytku obyvatelstva přirozenou měnou a průměrného stavu obyvatelstva na 1000 obyvatel a hrubá míra migračního přírůstku/úbytku, tj. podíl přírůstku/úbytku obyvatelstva migrací a průměrného stavu obyvatelstva na 1000 obyvatel. Mikroregion mezi roky 2008 a 2012 získával obyvatele zejména vlivem migrace, jelikož počet přistěhovalých osob ve sledovaném období převyšoval počet osob, který se z obcí mikroregionu odstěhoval. Migrační přírůstek mikroregionu činil v jednotlivých letech v období 2008 – 2012 5,3 až 14,5 promile. Hodnoty v letech 2010 až 2012 jsou však cca poloviční oproti hodnotám v letech 2008 a 2009.

Z hlediska přirozené měny obyvatelstva je situace proměnlivá. Ve čtyřech z pěti sledovaných letech počet narozených převyšoval počet zemřelých osob. Výjimkou byl rok 2011, kdy byla zaznamenána velice nízká porodnost, a došlo k úbytku počtu obyvatel přirozenou měnou.

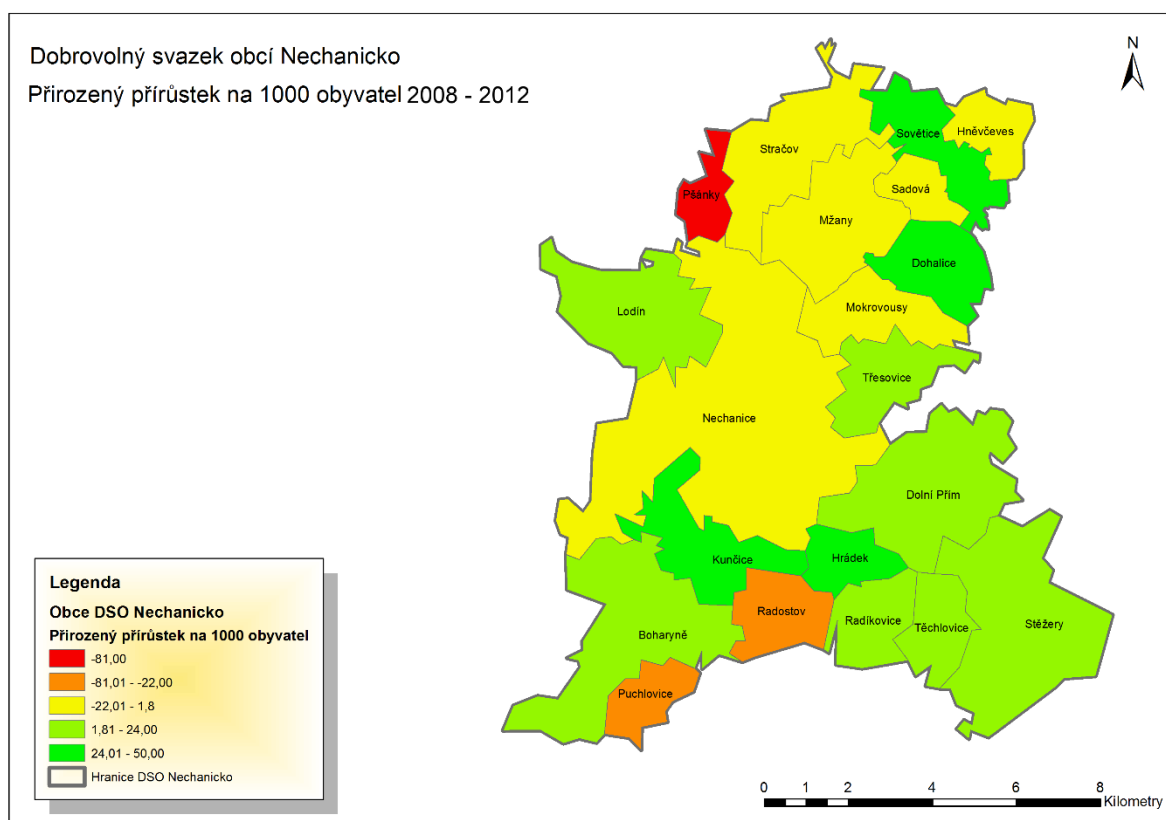
Graf 3 Přirozený a migrační přírůstek na 1000 obyvatel v obcích DSO Nechanicko v letech 2008 - 2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ve sledovaném období 2008 – 2012 průměrná hodnota přirozeného přírůstku činila 9,45 promile. Situace v jednotlivých obcích je z hlediska přirozené změny obyvatelstva značně rozdílná. Hrubá míra přirozeného přírůstku je záporná v obci Pšánky (-81,3 promile), tj. zároveň co do počtu obyvatel nejmenší obci mikroregionu. Pozitivní situace pak panuje v obci Sovětice (49,2 promile). Všeobecně lze konstatovat, že pozitivní situace byla zaznamenána v západní části mikroregionu, zatímco negativní ve střední a severní části mikroregionu a okrajových obcích na jihu.

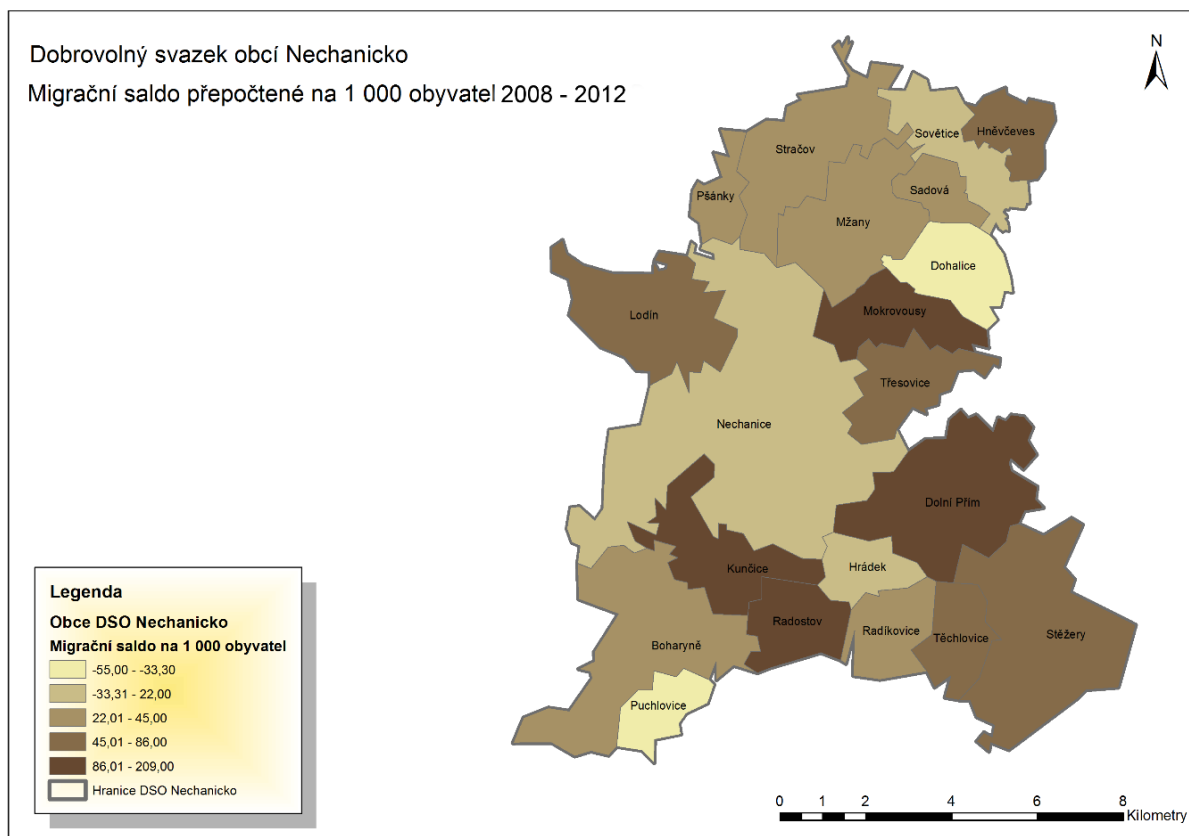
Situace v obcích je značně rozdílná i při hodnocení přírůstku obyvatel migrací. V přepočtu na 1000 obyvatel obce byla v tomto ohledu situace nejlepší v obci Mokrovousy (hrubá míra migračního přírůstku činila 209,9 promile). Úbytek počtu obyvatel migrací, tj. zápornou hodnotu migračního salda, zaznamenaly obce Puchlovice (-55,8 promile) a Dohalice (-33,4 promile). Hodnota na úrovni celého mikroregionu činila 49,7 promile. Přehled o situaci v obcích z hlediska migrace přináší obrázek níže. Vyplyvá z něj, že z hlediska migrace je situace příznivější spíše v západní části mikroregionu, tj. blíže k městu Hradec Králové.

Obrázek 2 Přirozený přírůstek obyvatel DSO Nechanicko na 1000 obyvatel v období 2008 – 2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

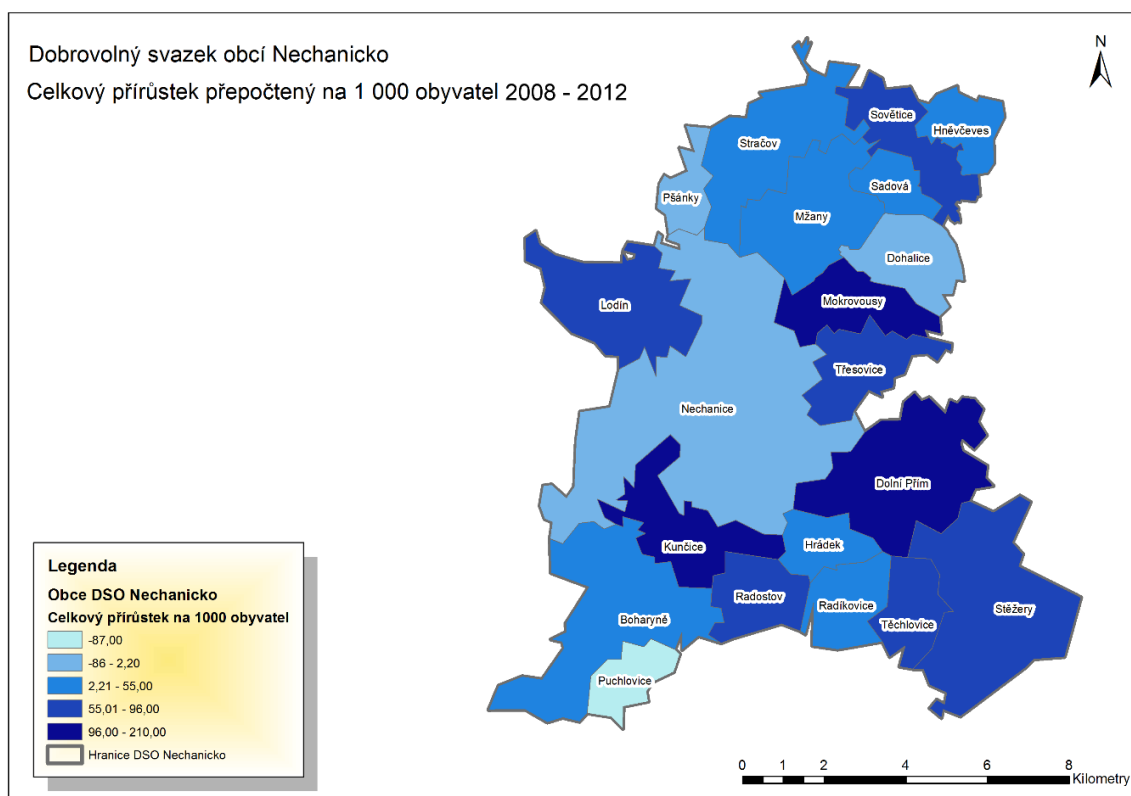
Obrázek 3 Migrační saldo v obcích DSO Nechanicko v období 2008 – 2012, přepočtené na 1000 obyvatel

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Při srovnání obcí dle hodnot celkového přírůstku počtu obyvatel, tj. jak migrací, tak přirozenou měrou, je opět situace nejnepříznivější v obcích Puchlovice a Pšánky, kde je hodnota celkového přírůstku záporná (-87,8, resp. -40,7 promile). Značně příznivější je situace v obcích Mokrovousy (209,9 promile), Kunčice (176,8 promile) a Dolní Přím (135,8 promile), které v období let 2008 – 2012 zaznamenávají vysoký celkový přírůstek počtu obyvatel. V obci Mokrovousy je pozitivní stav zapříčiněn pouze v důsledku migrace, jelikož přirozený přírůstek obyvatel byl nulový. Hodnota celkového přírůstku v mikroregionu dosahuje 55,5 promile, a je tedy celkově pozitivní.

Obrázek 4 Celkový přírůstek počtu obyvatel 2008 – 2012

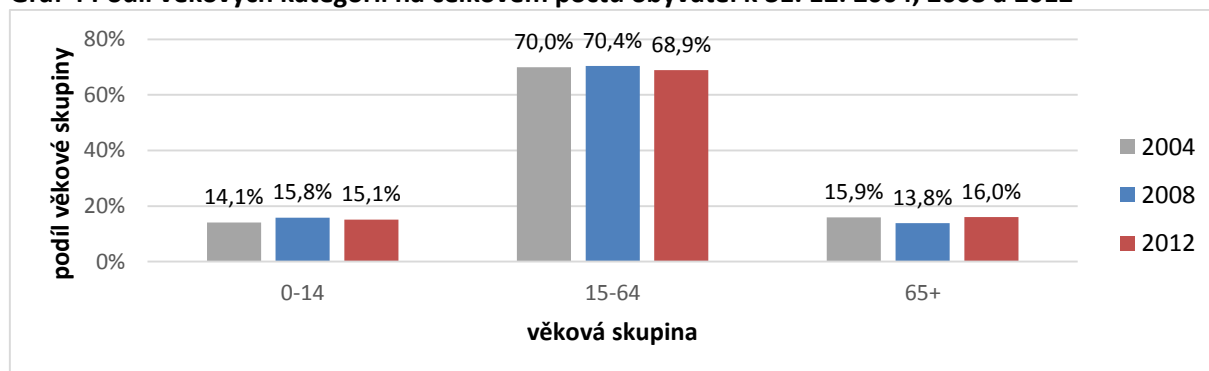
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4.3 Věková struktura obyvatelstva

Z hlediska podílu jednotlivých věkových kategorií, tj. předproduktivní (0–14 let), produktivní (15–64 let) a postproduktivní skupiny obyvatel (více než 65 let) na celkovém počtu obyvatel, je situace v mikroregionu poměrně příznivá. K 31. 12. 2012 byl podíl obyvatel mikroregionu ve skupině 0 - 14 let vyšší, než podíl této skupiny na obyvatelstvu kraje (DSO – 15,1 %, KHK – 14,8 %), a zároveň byl podíl obyvatel ve skupině starších 65 let nižší než na úrovni kraje (DSO – 16 %, KHK – 17,8 %).

Podíl osob ve věkových kategoriích 0–14 let a více než 65 let mezi sledovanými lety kolísá, oproti roku 2004 je však k roku 2012 ve věkové kategorii 0–14 let patrný nárůst, nárůst podílu věkové skupiny nad 65 let není významný. Z grafu níže je však zřejmé, že dochází k mírnému snižování podílu osob v produktivním věku ve prospěch zbývajících věkových skupin.

Graf 4 Podíl věkových kategorií na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2004, 2008 a 2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z pohledu věkové struktury obyvatelstva je situace v jednotlivých obcích mikroregionu značně rozdílná. Nejnepříznivější věková struktura obyvatelstva byla zjištěna v obci Pšánky, ve které činil podíl předproduktivní (7,8 %) a produktivní skupiny (62,7 %) obyvatel nejnižší podíl ze všech obcí mikroregionu. V této obci byl zároveň zjištěn druhý nejvyšší průměrný věk obyvatel (46,2 let). V této obci je vysoký podíl postproduktivní skupiny obyvatel dlouhodobý. Jako příznivou bychom na základě níže uvedené tabulky označit věkovou strukturu obyvatel obce Dohalice, která je charakteristická nízkým podílem obyvatel starších 65 let a vysokým podílem v předproduktivním a produktivním věku. Podíl obyvatel starších 65 let činil 29,4 %. Nejvyšší podíl osob mladších než 14 let zaznamenán v obcích Sovětice (20,8 %) a Mokrovousy (19,2 %). Nízký podíl bychom kromě obce Pšánky našli i v obci Těchlovice (11,9 %).

V průměru v mikroregionu dochází k růstu podílu obyvatel v předproduktivním věku. Nejvíce je tento vývoj patrný v obcích Kunčice, Dolní Přím a Třesovice, zatímco podíl této věkové skupiny se snížil v obcích Mžany a Pšánky. Stárnutí obyvatel, tj. zvýšení podílu obyvatel v kategorii nad 65 let, byl zjištěn v obcích Sadová a Hněvčeves.

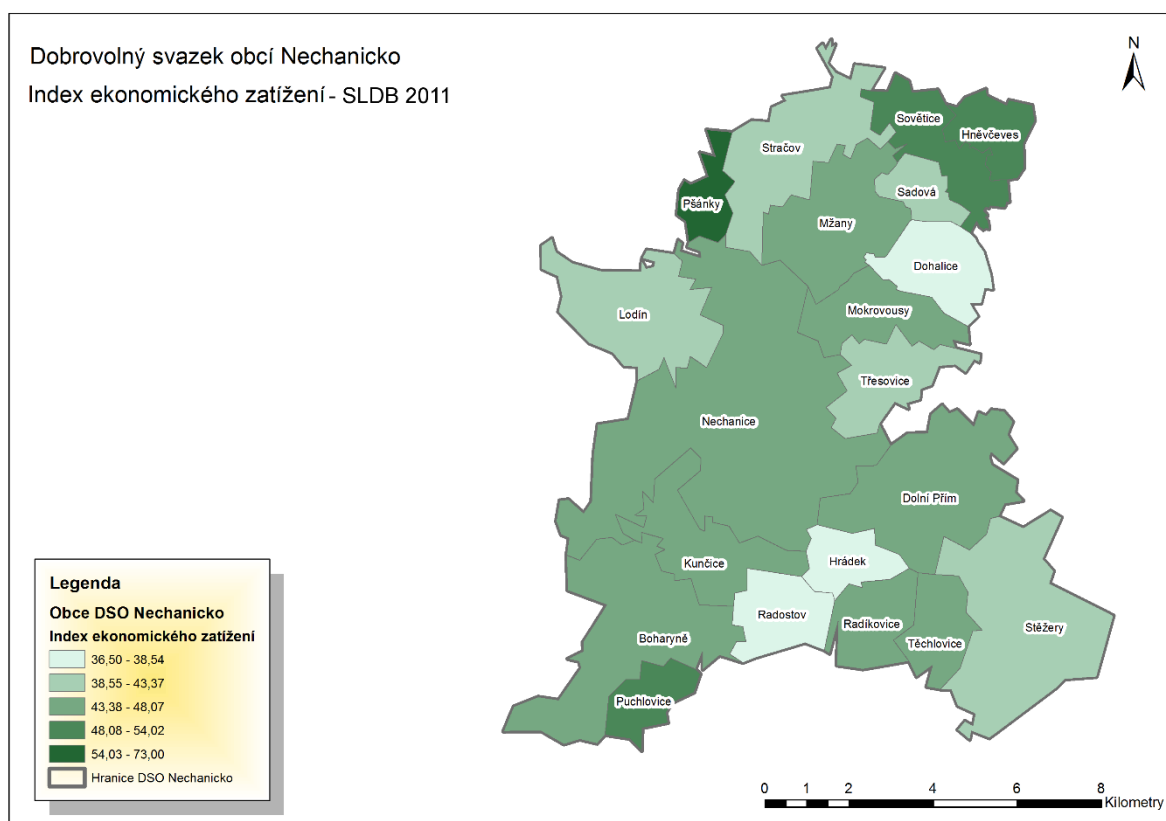
Tabulka 4 Věkové charakteristiky obyvatelstva obcí DSO k 31. 12. daného roku

Název obce	Podíl věkové skupiny (%)									Průměrný věk	
	0–14 let			15–64 let			65 a více let				
	2004	2008	2012	2004	2008	2012	2004	2008	2012	2008	2012
Boharyně	17,6	15,8	15,3	69,7	71,7	69,8	12,8	12,5	14,9	40,1	40,9
Dohalice	21,1	18,9	18,0	67,1	70,8	72,8	11,8	10,3	9,1	36,8	37,1
Dolní Přím	12,7	15,5	17,0	69,4	69,1	66,5	17,8	15,3	16,5	40,2	40,9
Hněvčeves	17,0	16,5	16,4	71,1	66,5	66,7	11,9	17,1	17,0	40,8	39,8
Hrádek	15,3	13,1	13,9	69,3	72,3	68,2	15,3	14,7	17,9	41,2	41,7
Kunčice	12,1	11,6	16,7	69,4	70,3	65,7	18,5	18,1	17,6	43,3	41,1
Lodín	16,5	16,6	15,9	70,6	69,4	70,9	12,9	14,0	13,2	38,8	39,5
Mokrovousy	16,7	15,1	19,2	64,7	69,1	67,9	18,6	15,8	12,9	40,0	38,9
Mžany	20,7	17,8	15,5	65,1	68,1	70,3	14,2	14,1	14,3	39,7	40,5
Nechanice	16,1	15,4	15,4	70,6	70,5	68,4	13,3	14,1	16,2	39,8	40,7
Pšánky	12,0	14,3	7,8	58,0	57,1	62,7	30,0	28,6	29,4	46,9	46,2
Puchlovice	14,5	14,6	12,1	66,4	67,7	65,3	19,1	17,7	22,6	44,4	46,8
Radíkovice	16,6	20,4	17,1	72,6	68,5	71,3	10,9	11,0	11,6	37,3	38,2
Radostov	12,1	19,1	14,1	74,1	68,7	72,5	13,8	12,2	13,4	38,5	40,8
Sadová	13,3	15,3	12,4	72,2	68,2	67,7	14,5	16,5	19,9	42,7	44,0
Sověstice	18,8	17,6	20,8	68,3	71,6	65,4	13,0	10,8	13,9	38,1	37,5
Stěžery	16,2	17,1	17,2	73,9	72,9	70,0	9,9	10,0	12,8	38,4	39,7
Stračov	11,6	10,0	12,6	67,9	72,7	70,3	20,5	17,3	17,0	43,3	43,3
Těchlovice	11,9	12,2	11,9	65,5	66,0	68,2	22,6	21,8	19,9	43,4	43,8
Třesovice	14,0	14,7	17,1	67,6	69,4	69,4	18,5	15,9	13,6	43,8	41,2
DSO celkem	15,9	15,8	15,9	70,0	70,4	68,9	14,1	13,9	15,1	-	-

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dalším ukazatelem, popisujícím věkovou strukturu obyvatelstva, je index ekonomického zatížení, vyjadřující počet osob v ekonomicky neaktivním věku (0–14, 65+) na 100 osob v ekonomicky aktivním věku, tj. ve věku 15–64 let. Průměrná míra ekonomického zatížení v mikroregionu k datu SLDB 2011 činila 44,4 ekonomicky neaktivních osob na 100 ekonomicky aktivních osob. Velmi vysoká míra ekonomického zatížení je opět v obci Pšánky (73), kterou následuje s odstupem obec Puchlovice (54,0). Nejnižší ekonomické zatížení je v obcích Dohalice (36,5), Hrádek (37,2) a Radostov (38,5).

Obrázek 5 Index ekonomického zatížení dle SLDB 2011

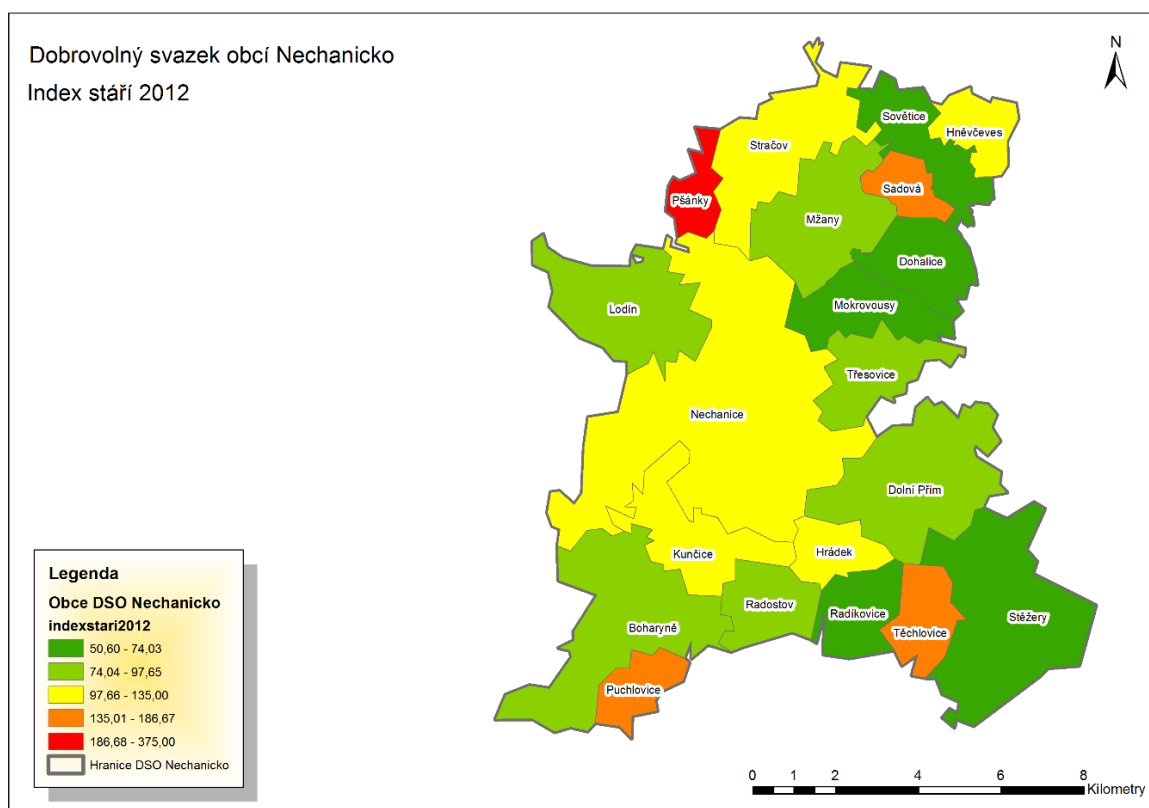

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Hodnota indexu stárí, tj. počtu obyvatel ve věku nad 65 let na 100 osob ve věku nižším než 14 let), v mikroregionu je ve srovnání s dalšími územními celky nízká (DSO – 94,5, Královéhradecký kraj – 120,5, ČR – 113,3). Věková struktura je tedy v mikroregionu příznivější, než ve vyšších územních celcích. Toto lze přisuzovat výhodné poloze v zázemí města Hradce Králové, procesu suburbanizace a souvisejícím stěhování zejména mladých rodin do obcí mikroregionu. Obce s příznivou hodnotou indexu stárí nalezneme převážně v západní části regionu.

Co se týče situace na úrovni obcí, nejpříznivější hodnota indexu stárí je v obci Dohalice (50,6), kterou s odstupem následují obce Sovětice (66,7), Mokrovousy (67,2) a Radkovice (67,7). V obci Dohalice je také nejnížší průměrný věk obyvatel (375), kterou s velkým odstupem následují obce Těchlovice (167,4) a Puchlovice (161). V těchto obcích je také nejvyšší průměrný věk (Puchlovice – 46,8 let, Pšánky – 46,2 let). Celkově v 9 obcích mikroregionu převažuje obyvatelstvo starší 65 let nad obyvatelstvem mladším 15 let.

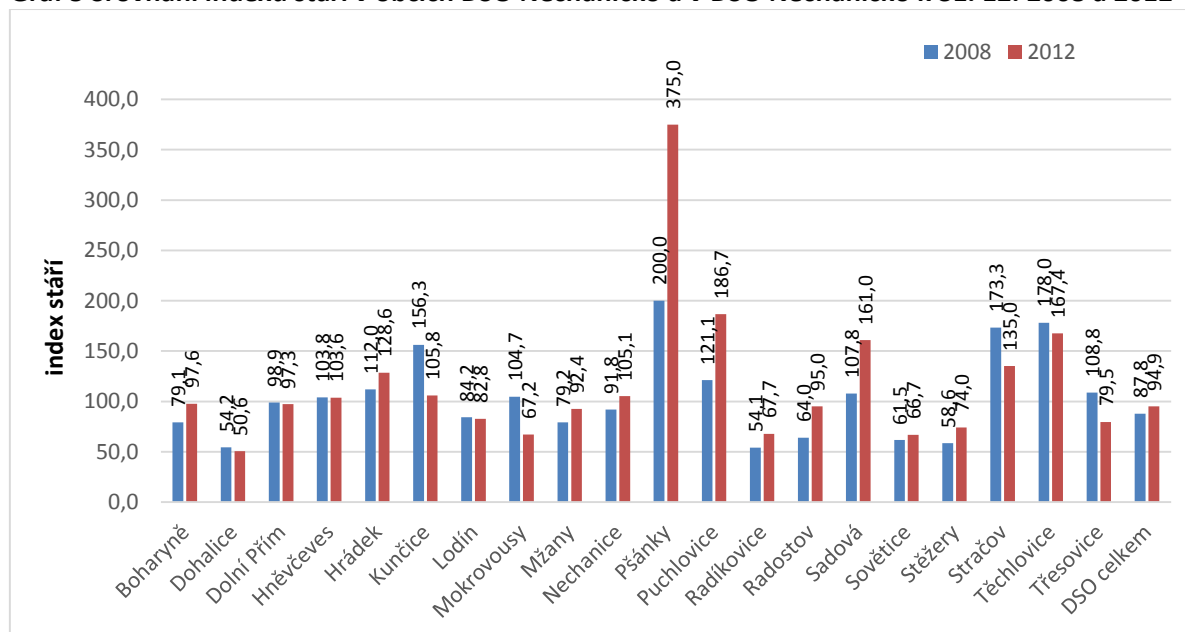
Obrázek 6 Index stáří v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

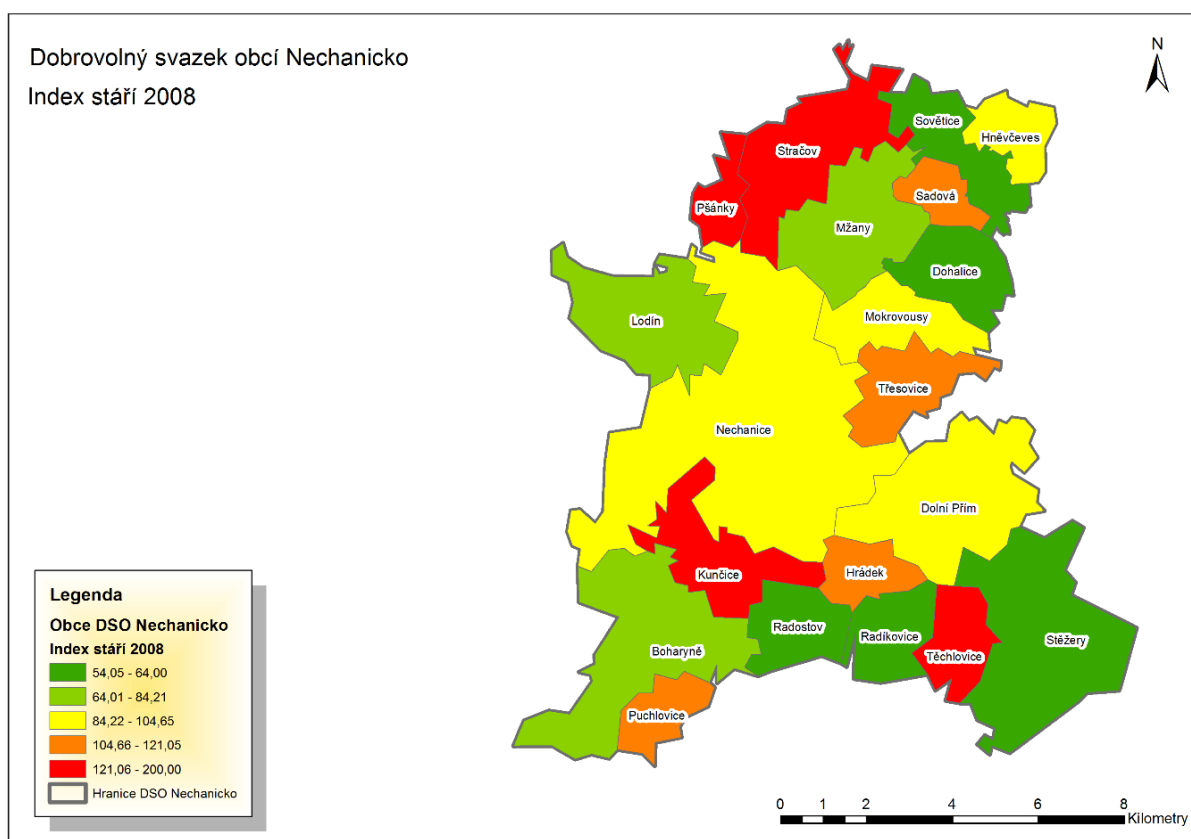
Mezi roky 2008 a 2012 došlo ke zhoršení situace, resp. k nárůstu hodnoty indexu stáří, ve 12 obcích, nejvíce pak v obcích Pšánky, Puchlovice a Sadová. Ke zlepšení indexu stáří došlo v obcích Kunčice, Stračov a Mokrovousy. V ostatních obcích hodnoty indexu stáří jsou mezi sledovanými roky poměrně vyrovnané.

Graf 5 Srovnání indexu stáří v obcích DSO Nechanicko a v DSO Nechanicko k 31. 12. 2008 a 2012

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

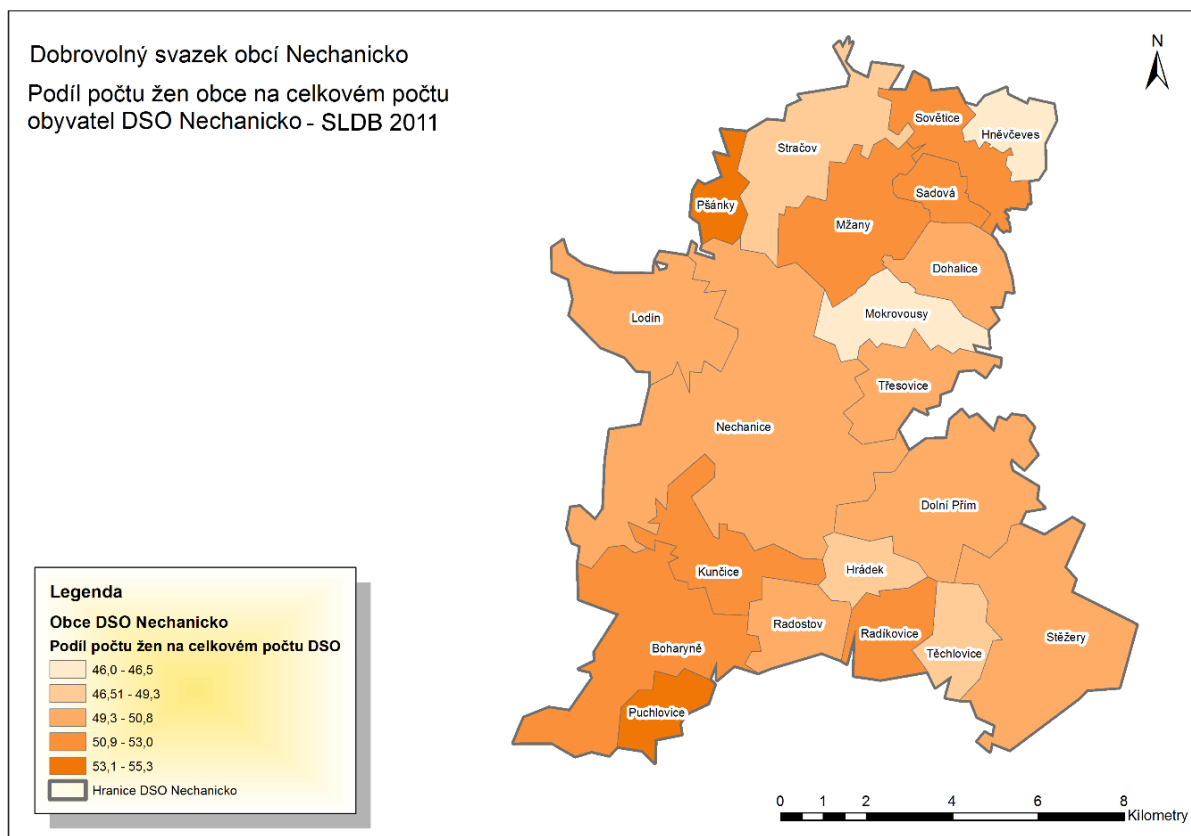
Obrázek 7 Index stáří v DSO Nechanicko k 31. 12. 2008

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4.4 Obyvatelstvo podle pohlaví

Podíl žen se trvale pohybuje okolo hranice 50,5 %, přičemž v ČR i v Královéhradeckém kraji žije v průměru více žen než mužů. V obcích však jejich podíl v populaci mezi jednotlivými roky kolísá, nejvíce pak v obci Pšánky, kde se podíl žen k roku 2011 (SLDB) zvýšil oproti roku 2008 o 3,4 %, naopak podíl žen klesl nejvíce v obcích Lodín a Hněvčeves (pokles o 2,9 %). K datu SLDB 2011 byl nejvyšší podíl žen zaznamenán v obcích Puchlovice (55,2 %) a Pšánky (54,4 %), nejnižší podíl pak v obcích Mokrovousy a Hněvčeves (46,5 %). Mezi jednotlivými obcemi mikroregionu tedy existují v této charakteristice poměrně významné rozdíly. Z níže uvedeného obrázku vyplývá, že podíl žen je vyšší v severní a jižní části mikroregionu, kde je dle přechozí analýzy i vysoký index stáří.

Obrázek 8 Podíl žen na počtu obyvatel DSO Nechanicko dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

4.5 Národnostní složení

Z hlediska národnostního složení lze mikroregion označit jako národnostně jednotný. Při SLDB 2011 uvedlo 97 % respondentů z těch, kteří svoji národnost uvedli, českou národnost. Jako další národnosti byly uvedeny slovenská, ukrajinská, maďarská, polská, německá, romská a ruská. Druhou nejpočetnější národností je národnost slovenská (1 % obyvatel), kterou následovala ukrajinská národnost (0,6 %), Ostatní národnosti již čítaly méně než 0,1 %. Je však nutné uvést, že 24,8 % obyvatel národnost neuvedlo. V obcích Pšánky a Puchlovice českou národnost označilo 100 % obyvatel. Nejmenší podíl obyvatel české národnosti činil 94,8 %, a to v obcích Sadová a Sovětice.

4.6 Náboženská struktura

V SLDB 2011 se ke svému náboženskému vyznání vyjádřilo 52,8 % obyvatel mikroregionu. Podíl věřících (hlásících se i nehlásících k církvi či náboženské společnosti) z celkového počtu obyvatel tvořil 12,2 %. Podíl je tedy nižší než podíl věřících v Královéhradeckém kraji (16,5 %) i v ČR (20,8 %). Ke konkrétní církvi se hlásilo 60,7 % věřících, z toho 67 % k římskokatolické církvi.

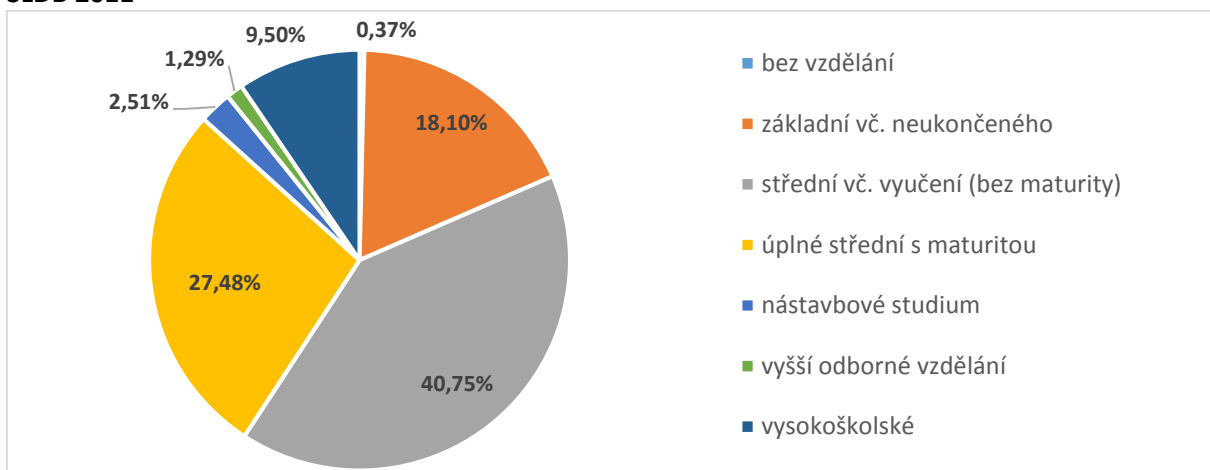
Podíl věřících obyvatel se v jednotlivých obcích pohybuje mezi 6,7 % (Puchlovice) a 15 % (Těchlovice).

4.7 Vzdělanostní struktura

Z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva je dle SLDB 2011 v mikroregionu mírně vyšší podíl osob středním vzděláním vč. vyučením (bez maturity) oproti podílu těchto osob v Královéhradeckém kraji

(37,2 %) i na úrovni ČR (34,9 %), jelikož v mikroregionu dosahuje 40,7 %. Podíl osob se základním vzděláním vč. nedokončeného (18,1 %) byl srovnatelný s úrovní kraje a ČR (obojí 18,5 %). Podíl osob s úplným středním vzděláním je mírně nižší než v Královéhradeckém kraji (23,5 %) a ČR (23,3 %), a činí 27,5 %.

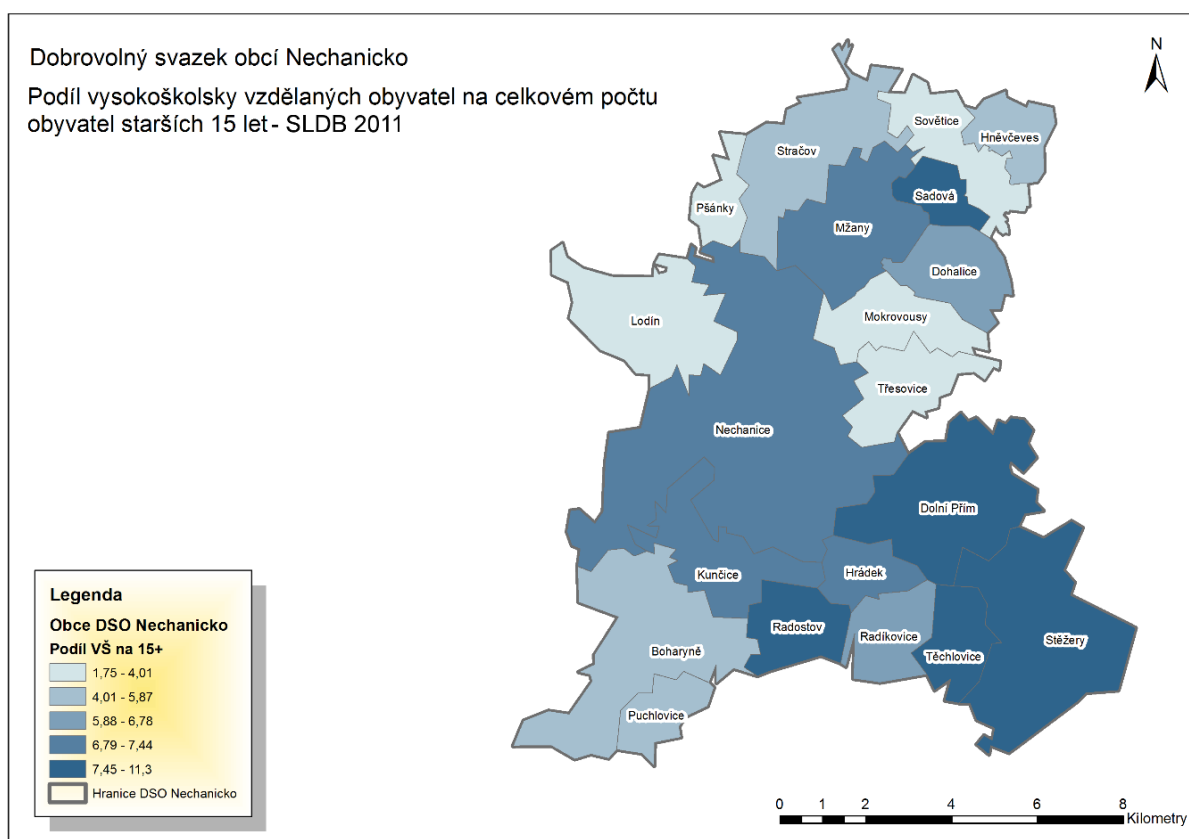
Graf 6 Podíl obyvatel s kategorií vzdělání na počtu obyvatel DSO Nechanicko starších 15 let dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Nejvýznamnějším ukazatelem vzdělanostní struktury obyvatelstva je v současné době podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, který v území mikroregionu dosahuje 7,7 %. Při porovnání s vyššími územními celky, tj. Královéhradeckým krajem (8,7 %) a Českou republikou (10,7 %) je již situace z tohoto pohledu pro mikroregion nepříznivá.

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nalezneme v obcích Stěžery (11,3 %), Dolní Přím (10,2 %) a Sadová (10,1 %) resp. v západní části mikroregionu. Hodnoty v těchto obcích jsou i ve srovnání s hodnotou v Královéhradeckém kraji nadprůměrné. Nejnížší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v roce 2011 žil v obci Pšánky (1,8 %, tj. 1 obyvatel). Nízký podíl byl zaznamenán také v obcích Lodín a Mokrovousy (shodně 3,6 %)

Obrázek 9: Podíl osob s VŠ vzděláním v DSO Nechanicko dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4.8 Denní vyjížďka za prací

Vzhledem k blízkosti významného pracovního centra, tj. Hradce Králové, a menšího centra, Nechanic, lze v obcích mikroregionu očekávat vysoký podíl obyvatel vyjíždějících za prací. Za prací z obce pravidelně vyjíždí 30,4 % ekonomicky aktivních obyvatel mikroregionu, což je srovnatelná hodnota denní dojíždky za prací na úrovni MAS (33,6 %). Jedná se zároveň o vyšší hodnoty oproti podílu za prací vyjíždějících osob v Královéhradeckém kraji (19 %) a v celé ČR (18,9 %). Tento stav je zapříčiněn blízkostí významného pracovního centra, Hradce Králové. Celkově k datu SLDB 2011 denně vyjíždí za prací mimo obec 1396 zaměstnaných osob mikroregionu, s jinou pravidelností pak dalších 278 osob.

Nejméně obyvatel za prací vyjíždí z obcí Hrádek (20,6 % ekonomicky aktivních obyvatel) a Puchlovice (23,3 %). Naopak nejvyšší podíl obyvatel vyjíždí za prací z obce Radostov (41,4 %).

Tabulka 5 Podíl zaměstnaných obyvatel vyjíždějících denně mimo obec dle SLDB 2011

Obec	Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob (%)	
	denní vyjíždka	celková vyjíždka
Boharyně	32,1	35,7
Dohalice	37,4	42,3
Dolní Přím	29,6	35,2
Hněvčeves	37,8	39,2
Hrádek	20,6	22,7
Kunčice	31,5	34,9
Lodín	24,9	31,1
Mokrovousy	27,5	32,2
Mžany	28,2	34,6
Nechanice	27,6	36,6
Pšánky	33,3	33,3
Puchlovice	23,3	30,0
Radíkovice	33,7	42,7
Radostov	41,4	44,3
Sadová	34,2	42,4
Sověstice	35,9	44,6
Stěžery	32,1	37,2
Stračov	30,6	35,0
Těchlovice	34,9	39,0
Třesovice	24,0	28,1
DSO celkem	30,4	36,4

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

5. BYDLENÍ A BYTOVÁ VÝSTAVBA

Vzhledem k blízkosti města Hradce Králové a dobrému dopravnímu napojení je území mikroregionu vyhledávanou lokalitou individuální bytové výstavby. V obcích se nachází dostatek volných pozemků pro výstavbu a jsou zaneseny v územních plánech, přičemž některé obce připravovaly rozvojové zóny pro bytovou výstavbu (např. Kunčice, Nechanice, Lodín, atd.).

Vzhledem ke svému venkovskému charakteru v mikroregionu převládají rodinné domy nad bytovými domy. Ty se k datu SLDB 2011 nacházely ve 13 obcích v celkovém počtu 72 objektů. Podle údajů SLDB 2011 se v regionu nacházelo 3272 domů, z nichž 96,2 % tvořily domy rodinné. Podíl neobydlených domů tvoří 1/5 všech rodinných domů, z nichž však cca ½ připadá na rekreační objekty. Mezi neobydlenými domy není žádný bytový dům. Nejvyšší podíl neobydlených domů nalezneme v obci Pšánky (47,1 %), avšak 94 % z nich tvoří rekreační objekty. Nejvyšší podíl neobydlených, k rekreaci nevyužívaných, domů, nalezneme v obci Lodín – tvoří ¼ bytového fondu.

Tabulka 6 Bytový fond v DSO Nechanicko dle SLDB 2011 (počet)

Obec	Domy celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Obydlené rodinné domy	Obydlené bytové domy	Neobydlené domy	Neobydlené rodinné domy využívané k rekreaci	Průměrné stáří obydlí obydlených domů celkem (počet let)
Boharyně	194	186	2	140	2	46	28	51,9
Dohalice	154	146	3	107	3	39	13	51,3
Dolní Příim	239	233	2	182	2	51	22	44,2
Hněvčeves	65	61	0	49	0	12	3	55,3
Hrádek	69	67	2	53	2	14	3	55,2
Kunčice	113	109	1	90	1	19	12	49,2
Lodín	128	123	3	91	3	32	1	39,9
Mokrovousy	104	103	0	88	0	15	6	45,4
Mžany	158	154	3	111	3	43	34	54,4
Nechanice	808	769	22	600	22	169	92	48,8
Pšánky	35	34	1	18	1	16	15	52,0
Puchlovice	49	49	0	36	0	13	5	55,1
Radíkovice	54	52	1	44	1	8	1	48,6
Radostov	57	57	0	38	0	19	7	43,1
Sadová	119	113	5	98	3	15	5	45,1
Sověstice	74	73	1	55	1	18	12	64,2
Stěžery	494	463	26	415	26	48	9	40,5
Stračov	128	127	0	97	0	30	25	57,1
Těchlovice	122	120	0	104	0	16	11	43,1
Třesovice	108	108	0	82	0	26	10	48,7
DSO celkem	3272	3147	72	2498	70	649	314	-

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

O vybavenosti bytového fondu technickým vybavením poskytuje informace níže uvedená tabulka. Z ní vyplývá, že k SLDB 2011 byla většina domácností napojena na vodovod, resp. v domě byla k dispozici tekoucí voda. Ačkoliv plynofikace proběhla v 19 z 20 obcí, v regionu ji využívá 58,1 % domácností. V obci Sověstice nebyla plynofikace realizována pro nezáměr. Splašková kanalizace je v domácnostech zavedena zdaleka v nejmenším počtu domácností, a to v cca 1/3. Připojení na kanalizační síť zcela chybí v obcích Dohalice, Radostov a Stěžery. Bližší informace o vybavenosti obcí jsou uvedeny v kapitole *Technická infrastruktura*.

Tabulka 7 Podíl obyvatel v DSO Nechanicko v domech s technickým vybavením dle SLDB 2011

Obec	Podíl obyvatel v domech s technickým vybavením (%)		
	kanalizace	plyn	vodovod
Boharyně	14,8	60,0	88,6
Dohalice	0,0	63,9	88,4
Dolní Přím	53,0	71,4	93,1
Hněvčeves	41,8	70,0	87,1
Hrádek	24,5	72,3	95,2
Kunčice	7,8	70,9	91,9
Lodín	87,8	72,9	87,8
Mokrovousy	21,8	67,1	94,0
Mžany	20,7	78,4	94,6
Nechanice	59,2	57,2	90,3
Pšánky	26,3	45,6	91,2
Puchlovice	17,2	31,3	94,8
Radíkovice	6,3	74,4	89,2
Radostov	0,0	63,2	97,0
Sadová	39,0	63,5	97,5
Sověstice	28,1	0,0	91,5
Stěžery	0,0	78,4	95,6
Stračov	19,6	80,8	96,8
Těchlovice	25,2	80,6	93,8
Třesovice	22,6	63,3	94,0
DSO celkem	30,3	58,1	92,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Struktura bytového fondu podle jeho stáří zprostředkovaně zobrazuje trendy bytové výstavby v konkrétních obdobích. K SLDB 2011 připadalo 24,7 % trvale obydlených domů v mikroregionu do období výstavby/rekonstrukce v období 1920 – 1970. Poté v 90. letech následoval mírný útlum výstavby, která se po roce 2000 opět zintenzivnila vlivem suburbanizace.

Nejstarší domovní fond se dle níže uvedené tabulky nachází v obci Sověstice (64,2 let), kde výstavba domů probíhala nejintenzivněji pouze do 70. let. Naopak nejmladší bytový fond k SLDB 2011 byl v obcích Lodín (39,9 let), kde 1/5 domů byla vybudována až po roce 2000, a Stěžery (40,5 let). V obci Čistěves podíl domů vybudovaných mezi roky 2001 – 2011 činí dokonce 40 %.

Tabulka 8 Období výstavby nebo rekonstrukce domů dle SLDB 2011

	Domy celkem – období výstavby nebo rekonstrukce							Průměrné stáří obydlí domů celkem
	1919 a dříve	1920 – 1970	1971 – 1980	1981 – 1990	1991 – 2000	2001 – 2011	Nezjištěno	
Boharyně	8,8	33,0	12,9	7,2	5,7	5,7	2,6	51,9
Dohalice	12,3	20,1	16,2	7,1	9,7	7,1	1,3	51,3
Dolní Příim	11,3	17,6	11,7	10,5	11,3	13,4	2,9	44,2
Hněvčeves	16,9	21,5	13,8	12,3	6,2	7,7	1,5	55,3
Hrádek	20,3	15,9	11,6	11,6	13,0	7,2	0,0	55,2
Kunčice	12,4	26,5	9,7	13,3	7,1	12,4	1,8	49,2
Lodín	5,5	23,4	8,6	9,4	4,7	21,1	1,6	39,9
Mokrovousy	8,7	28,8	11,5	11,5	8,7	14,4	1,0	45,4
Mžany	10,8	32,3	5,7	3,8	10,8	7,0	2,5	54,4
Nechanice	12,4	21,3	13,5	11,1	10,1	8,5	1,5	48,8
Pšánky	11,4	14,3	0,0	2,9	17,1	5,7	2,9	52,0
Puchlovice	4,1	40,8	16,3	8,2	2,0	2,0	0,0	55,1
Radíkovice	7,4	37,0	9,3	9,3	9,3	11,1	1,9	48,6
Radostov	7,0	28,1	3,5	5,3	8,8	14,0	0,0	43,1
Sadová	0,8	42,0	19,3	13,4	3,4	5,0	0,8	45,1
Sovědice	21,6	18,9	13,5	6,8	8,1	2,7	4,1	64,2
Stěžery	7,3	21,5	19,2	15,4	9,5	16,6	0,4	40,5
Stračov	14,1	30,5	9,4	5,5	8,6	6,3	2,3	57,1
Těchlovice	9,0	27,0	13,1	5,7	17,2	13,9	0,0	43,1
Třesovice	10,2	28,7	10,2	9,3	7,4	8,3	1,9	48,7
DSO celkem	10,5	24,7	13,1	10,2	9,2	10,4	1,5	-

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Z pohledu bytové výstavby obce očekávají, že bude docházet ke zvyšování počtu obyvatel a počtu domů, a tak obce mají ve svých územních plánech zanesené změnové lokality pro novou bytovou výstavbu. Jedná se spíše o proluky ve stávající výstavbě a o parcely navazující na stávající výstavbu. V některých obcích by mohlo dojít k významnému nárůstu počtu obyvatel.

Mezi roky 2001 a 2012 bylo v mikroregionu dokončeno 399 bytů (vč. přístaveb stávajících domů), z toho 332 bytů bylo pouze v rodinných domech. Žádný z bytů nebyl v bytových domech. Nejvyšší počet bytů byl dokončen v obci Stěžery (1/4), nejmenší počet rodinných domů byl vybudován v obcích Pšánky a Sovědice (pouze 2 byty v rodinných domech).

Tabulka 9 Dokončené byty v DSO Nechanicko v letech 2001 – 2012

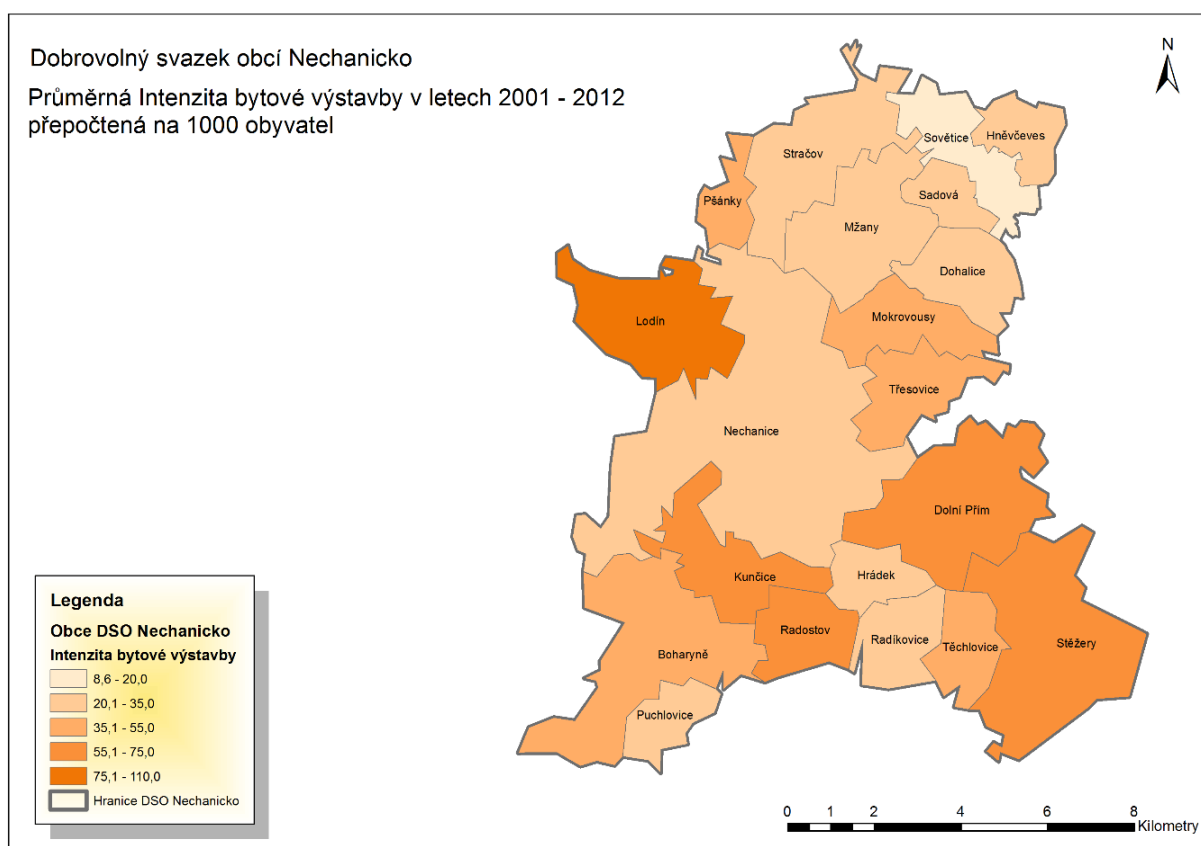
Obec	Dokončené byty celkem 2001–12 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001–12	Dokončené byty v bytových domech 2001–12
Boharyně	24	20	0
Dohalice	14	11	0
Dolní Přím	39	35	0
Hněvčeves	5	5	0
Hrádek	5	5	0
Kunčice	19	18	0
Lodín	39	31	0
Mokrovousy	19	19	0
Mžany	9	8	0
Nechanice	60	40	0
Pšánky	2	0	0
Puchovice	3	1	0
Radíkovice	6	6	0
Radostov	10	7	0
Sadová	7	5	0
Sověstice	2	2	0
Stěžery	99	89	0
Stračov	8	7	0
Těchlovice	16	12	0
Třesovice	13	11	0
DSO celkem	399	332	0

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Atraktivitu obcí pro individuální výstavbu a všeobecně pro trvalé bydlení vyjadřuje ukazatel intenzity bytové výstavby, tj. počet dokončených bytů na 1000 obyvatel za sledované období. Atraktivita území pro bydlení je ovlivňována mnoha faktory, v případě zázemí města zejména dopravní dostupností, občanskou vybaveností, cenou staveních pozemků, kvalitou životního prostředí, apod.

V přepočtu na 1000 obyvatel činila intenzita bytové výstavby v regionu v období 2001 - 2012 41,8 dokončených bytů na 1000 obyvatel, což je hodnota srovnatelná s územím MAS (42,4). Nejvyšší hodnota, více než dvojnásobná, byla zaznamenána v obci Mokrovousy (107,1), za kterou s odstupem následuje obec Radostov (70,4). Nejméně intenzivní byla bytová výstavba v obci Sověstice (pouze 8,7). Co se týče územního rozložení, jak vyplývá z obrázku níže, bytová výstavba ve sledovaném období probíhala takřka bez ohledu na polohu obcí v rámci mikroregionu, mírně intenzivněji v jihovýchodní části mikroregionu.

Obrázek 10 Intenzita bytové výstavby v DSO Nechanicko v letech 2001 - 2012

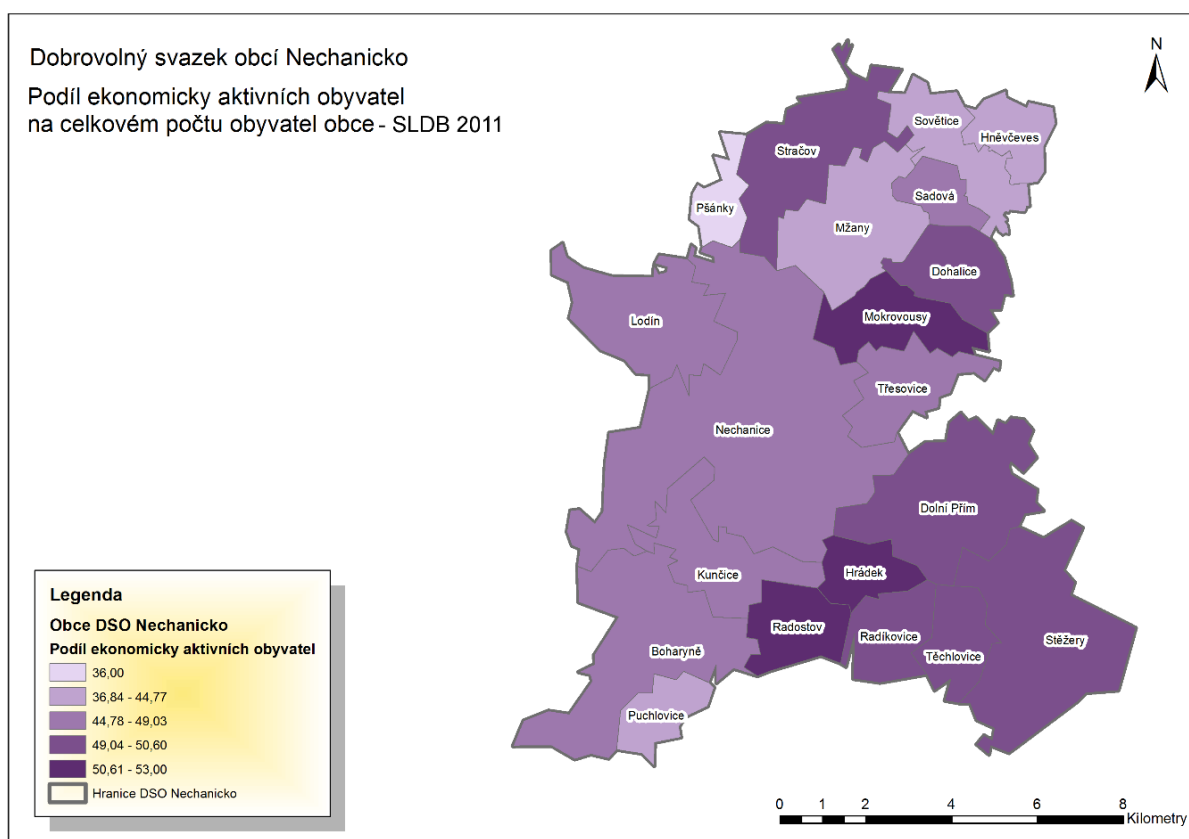

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

6. EKONOMIKA

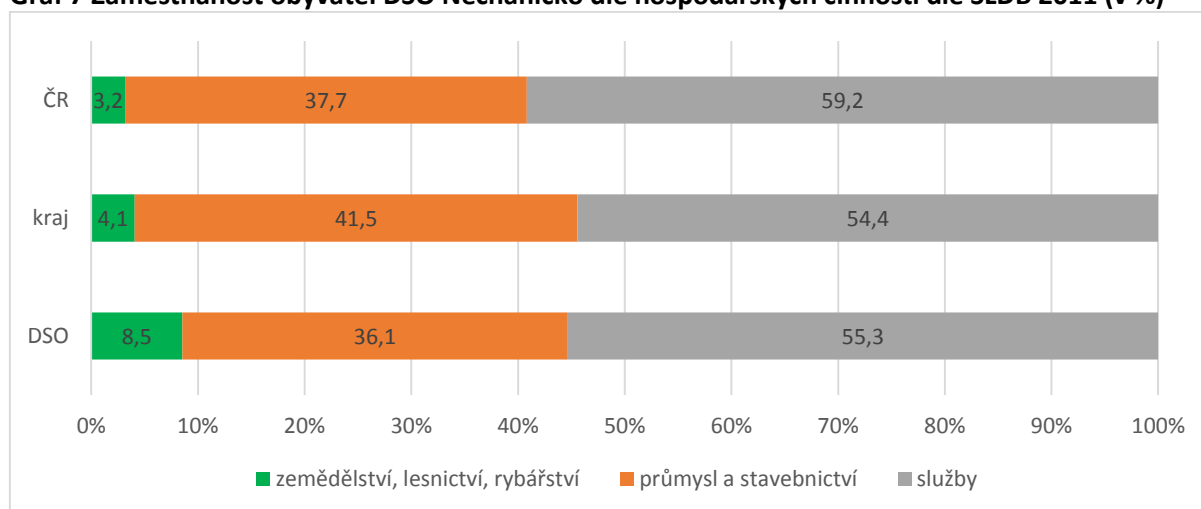
6.1 Ekonomická aktivita obyvatel

K datu SLDB 2011 bylo v obcích mikroregionu celkem 4599 ekonomicky aktivních obyvatel, což ve srovnání s celkovým počtem obyvatel činí 48,7 %. Jedná se o stejnou hodnotu, jako činí podíl na úrovni ČR, a o 1,1 % více než činí průměr za Královéhradecký kraj. Ekonomická aktivita byla obyvatel k datu SLDB 2011 nejnižší v obci Pšánky (36,8 %) a nejvyšší v obci Radostov (52,6 %). Ekonomická aktivita v mikroregionu je u žen výrazně nižší než u mužů (42,4 % oproti 55,1 %).

Obrázek 11 Podíl ekonomicky aktivních obyvatel v DSO Nechanicko dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Převážně zemědělský ráz mikroregionu potvrzuje také struktura zaměstnanosti dle struktury hospodářských činností. Dle SLDB 2011 v sektoru zemědělství, lesnictví a rybářství pracovalo 3,2 % zaměstnaných osob, což je více než 5 % vyšší hodnota než činí podíl na úrovni ČR. Oproti krajskému průměru je hodnota v mikroregionu vyšší o 4,4 %. Oproti Královéhradeckému kraji je v mikroregionu vyšší podíl zaměstnaných ve službách a nižší podíl zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví.

Graf 7 Zaměstnanost obyvatel DSO Nechanicko dle hospodářských činností dle SLDB 2011 (v %)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

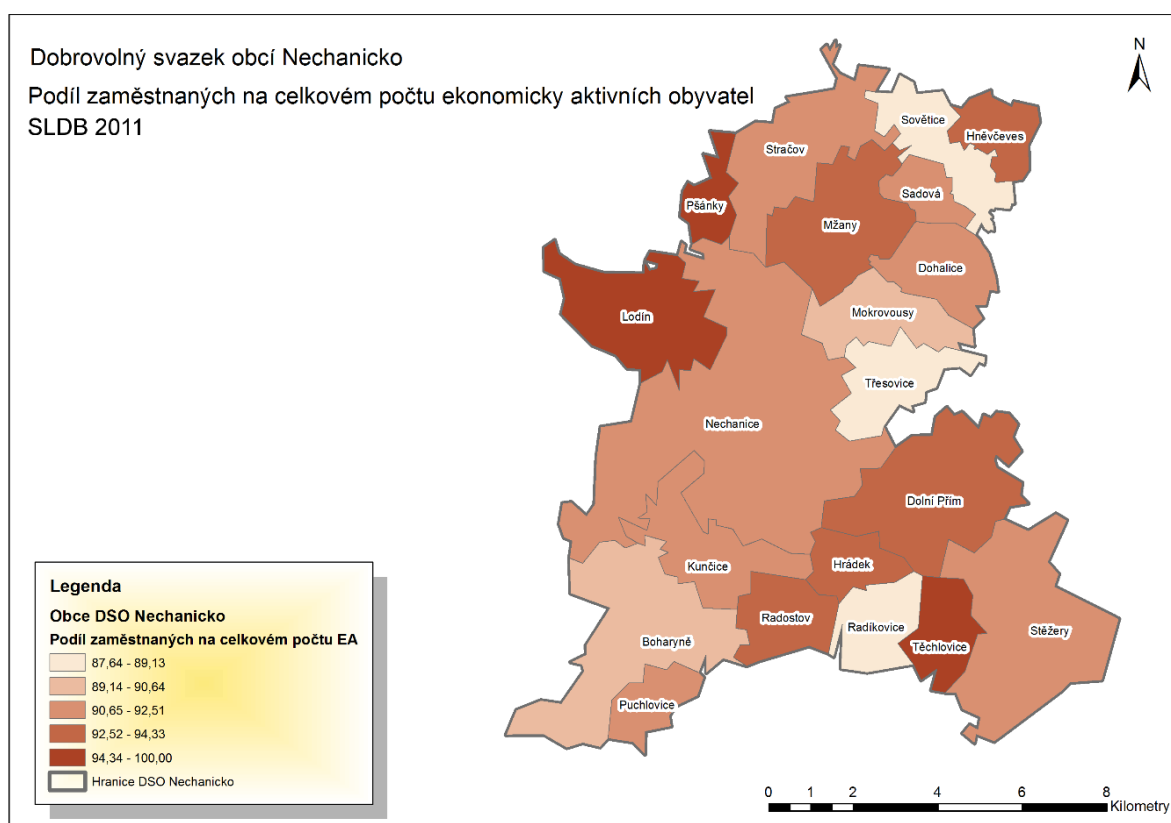
6.2 Zaměstnanost a nezaměstnanost

Podíl zaměstnaných osob na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob v mikroregionu činil 92,3 %, což je o 0,7 % více než činí podíl zaměstnaných na území Královéhradeckého kraje. Nejpriznivější situace je v tomto ohledu v obci Pšánky, kde jsou zaměstnány všechny ekonomicky aktivní osoby (podíl zaměstnaných osob na počtu ekonomicky aktivních osob činí 100 %, zatímco v obci Čistěves je to 87,6 % osob.

Míra registrované nezaměstnanosti (tj. podíl počtu nezaměstnaných registrovaných úřady práce na disponibilní pracovní síle, resp. počtu ekonomicky aktivních) k SLDB 2011 v mikroregionu činila 7,8 %. Míra nezaměstnanosti v mikroregionu je ve srovnání s vyššími celky podprůměrná, a to jak při srovnání s MAS (9,6 %), tak i s ČR (8,6 %). Míra nezaměstnanosti je srovnatelná s Královéhradeckým krajem (7,5 %).

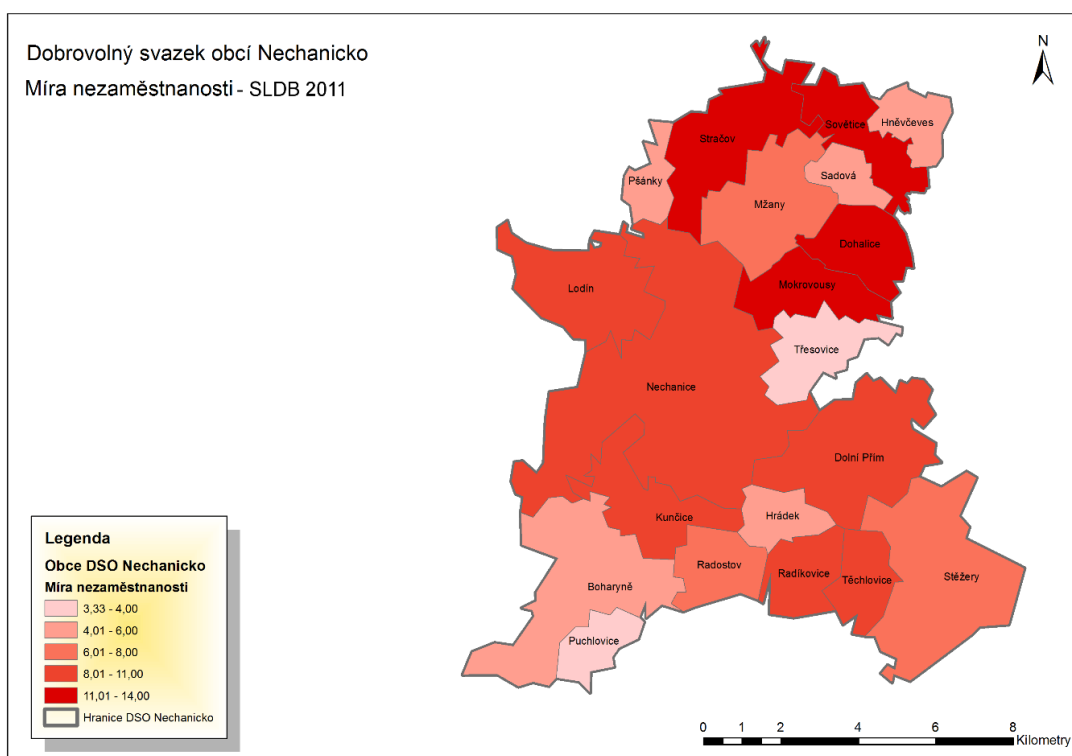
Míra registrované nezaměstnanosti se mezi obcemi významně liší - nejnižší úroveň dosahuje v obcích Třesovice a Puchlovice (pouze 3,3 %), a naopak nejvyšší míry dosahuje v obci Mokrovousy (13,6 %). Vyšší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána spíše v severní části mikroregionu.

Obrázek 12 Podíl zaměstnaných osob z EAO dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Obrázek 13 Míra registrované nezaměstnanosti v DSO Nechanicko dle SLDB 2011

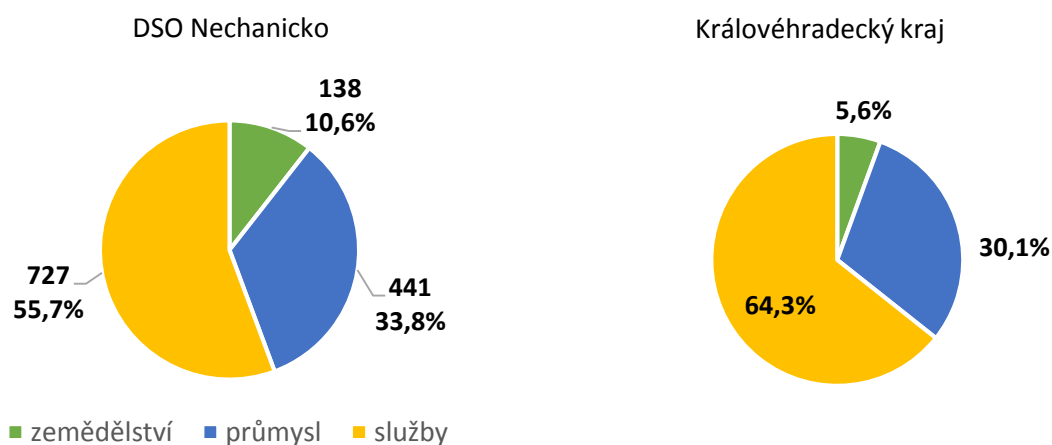

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

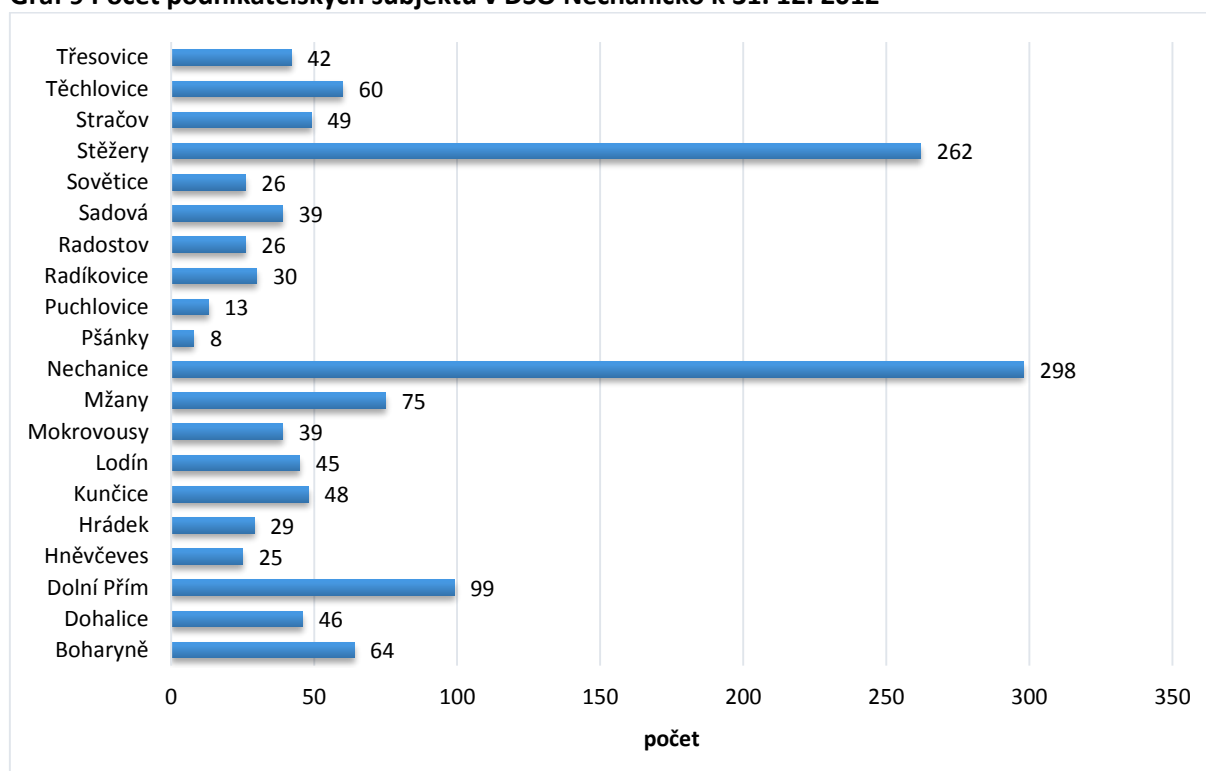
6.3 Ekonomické subjekty v mikroregionu

Na území mikroregionu bylo dle Registru ekonomických subjektů vedeného ČSÚ k 31. 12. 2012 registrováno 1323 ekonomických subjektů, z nichž 55 % spadalo do sektoru služeb, 33,8 % tvořil průmysl a 10,6 % ekonomických subjektů podnikalo v oblasti zemědělství. Oproti Královéhradeckému kraji jsou zdejší podnikatelské aktivity více zaměřeny na zemědělství a průmysl, zatímco podíl podnikatelských subjektů působících v oblasti služeb je nižší, což odpovídá zemědělskému rázu regionu a koncentraci obslužných činností do měst, zejména Hradce Králové.

Graf 8 Struktura ekonomických subjektů v mikroregionu a v Královéhradeckém kraji k 31. 12. 2012

Zdroj: ČSÚ – Registr ekonomických subjektů (RES), vlastní zpracování

Graf 9 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012

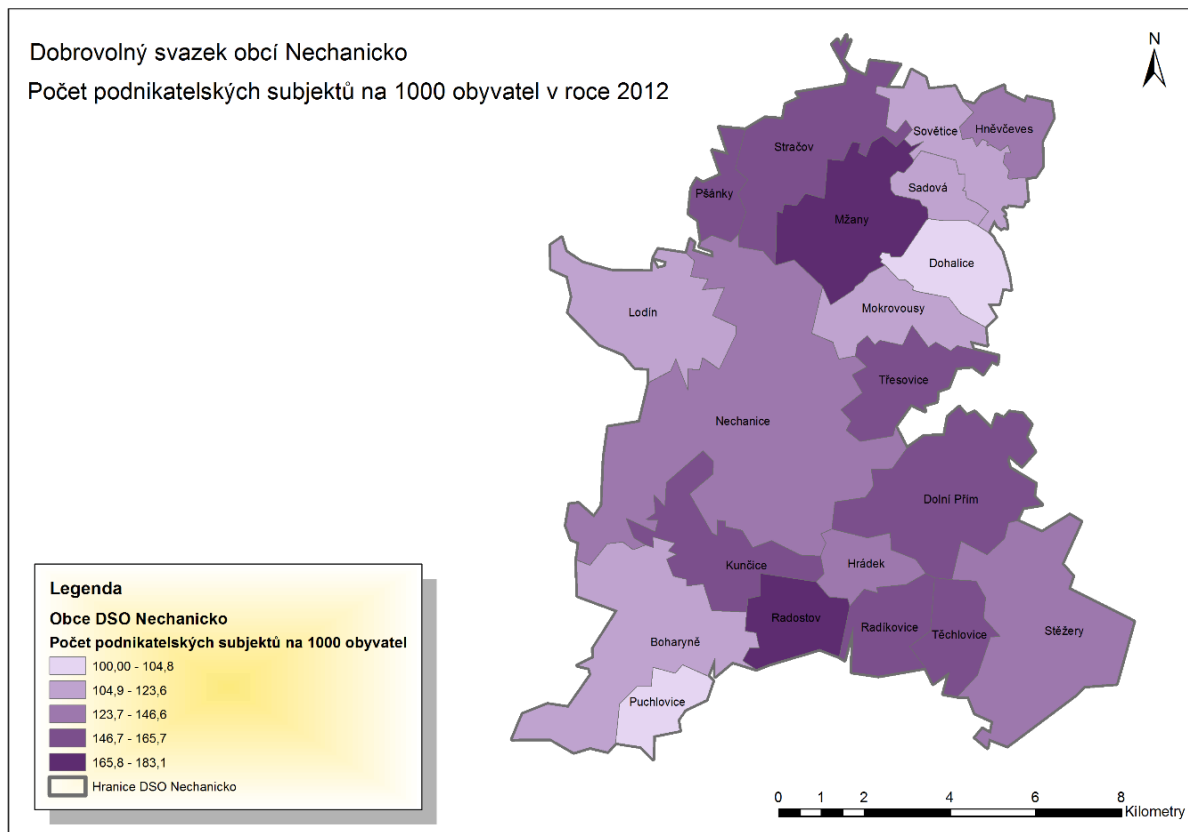
Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

Počet ekonomických subjektů koresponduje s populační velikostí obcí – nejvíce ekonomických subjektů je registrováno v co do počtu obyvatel největší obci, v Nechanicích (298 subjektů), za kterými následuje obec Stěžery (262 subjektů) zatímco nejnižší počet je registrován v nejmenší obci mikroregionu, v Pšánkách (8 subjektů).

Intenzitu podnikatelské aktivity lze vyjádřit počtem podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel. Hodnota tohoto přepočteného ukazatele je na úrovni mikroregionu poměrně nízká (139 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel), a to jak ve srovnání s úrovní kraje (245 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel), tak s úrovní ČR (260 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel). Toto je ovlivněno zejména blízkostí Hradce Králové, které je hlavním zdrojem pracovních příležitostí, a relativně malou velikostí obcí. Podnikatelská aktivita je mírně vyšší než je podnikatelská aktivita v MAS, kde hodnota činí 120 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel. Je však nutné tento statistický údaj brát s rezervou, jelikož některé subjekty nemusejí vykazovat žádnou, nebo jen nízkou činnost.

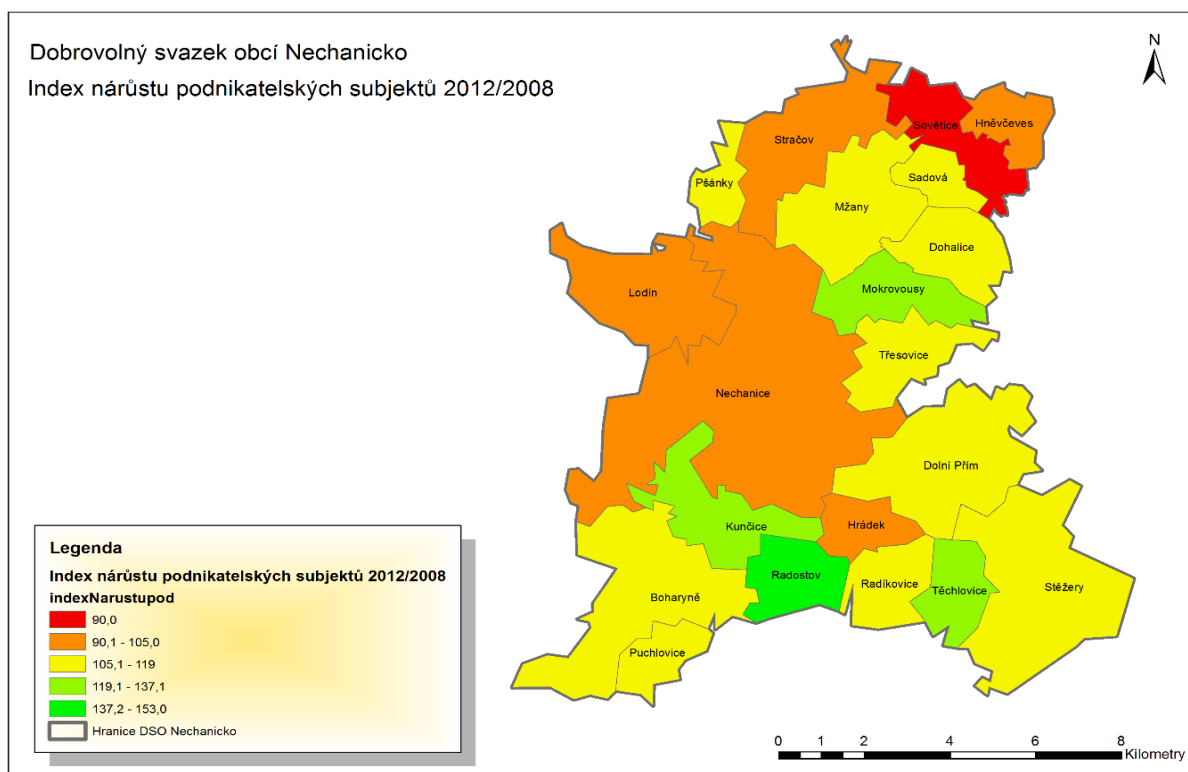
Hodnoty intenzity podnikatelské aktivity se mezi jednotlivými obcemi mikroregionu výrazně liší. Zatímco v obci Radostov bylo registrováno 183 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel a v obci Mžany 176 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel, v obci Dohalice pouze 100 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel.

Obrázek 14 Počet ekonomických subjektů v obcích DSO Nechanicko na 1000 obyvatel k 31. 12. 2012

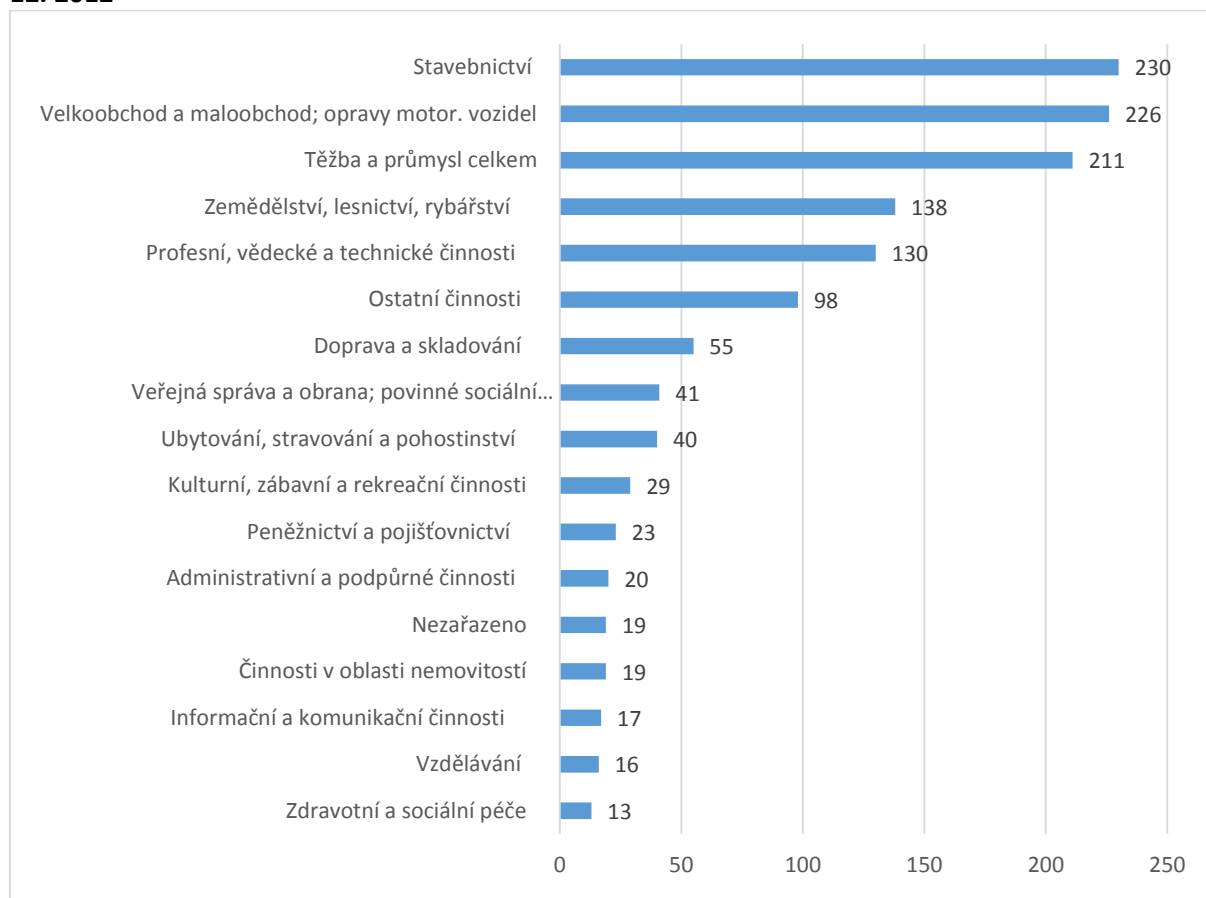
Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

O vývoji počtu podnikatelských subjektů v mikroregionu v nedávné minulosti vypovídá hodnota indexu nárůstu počtu podnikatelských subjektů. Mezi sledovanými roky 2008 a 2012 hodnota indexu v mikroregionu činila 112, počet podnikatelských subjektů se tedy zvýšil o 12 %. Na úrovni obcí k nejvyššímu růstu došlo v obci Radostov (153), naopak nejnižší byla v obci Sovětice (90) a Hrádek (97). V těchto obcích tedy došlo ke snížení počtu podnikatelských subjektů o 10 % resp. o 3 %.

Obrázek 15 Index nárůstu počtu podnikatelských subjektů 2012/2008 (k 31. 12.) v DSO Nechanicko

Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

Z hlediska oborové struktury v mikroregionu sídlících registrovaných ekonomických subjektů převažují kategorie stavebnictví a kategorie velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (obě kategorie cca 17 %), které jsou následovány oblastí stavebnictví (cca 16 %). Subjekty, které působí v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství mají na celkovém počtu podíl ve výši 10,4 %. Ve srovnání se situací v MAS je v mikroregionu mírně vyšší podíl kategorie zemědělství, lesnictví a rybářství (o 0,8 %) a stavebnictví (o 2 %), zatímco podíl kategorie velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel je nižší o 1,2 %. V MAS je také vyšší podíl kategorie těžba a průmysl (17,1 %) oproti podílu této kategorie v mikroregionu (15,9 %)

Graf 10 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko dle převažující činnosti CZ-NACE k 31. 12. 2012

Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

Tabulka 10 Největší zaměstnavatelé v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012

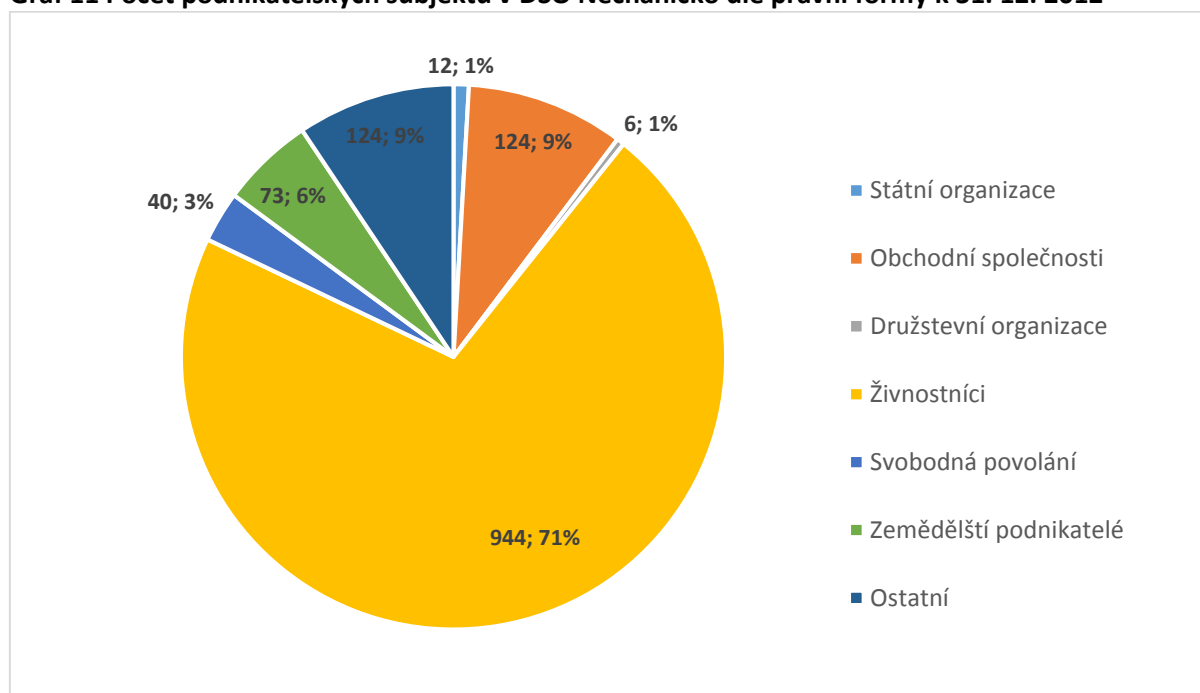
Název podniku a sídlo	Oblast činnosti	Velikostní kategorie dle počtu zaměstnanců
Romof, Dolní Přím	autodoprava	50 - 99
Tasso, s.r.o., Dolní Přím	autodoprava	50 - 99
Zemědělská a.s. Mžany	rostlinná a živočišná výroba	50 - 99
Zemědělské družstvo Nechanice, Nechanice	rostlinná a živočišná výroba	50 - 99
ZŠ a MŠ, Nechanice	školské zařízení	50 - 99
Lindr CZ, Sadová	chladicí a výčepní technika	50 - 99
Niva, s.r.o., Dolní Přím	potravinářská výroba	25 - 49
Stavos Nechanice, s.r.o., Nechanice	stavebnictví	25 - 49
Samo HS, s.r.o. Nechanice	velkoobchod s masem	25 - 49
Votavová, Nechanice	soukromé senior centrum	25 - 49
Dětský domov, Nechanice	sociální zařízení	25 - 49
B.E.T. s.r.o, Nechanice	průmyslové vybavení	25 - 49
AGROSEM Semenářské družstvo, Stěžery	rostlinná výroba	25 - 49
Perník s.r.o Těchlovice	potravinářská výroba	25 - 49

Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

Mezi největšími zaměstnavateli v mikroregionu nalezneme subjekty z kategorie služeb (doprava, školství a sociální služby), tak z oblasti lehkého a potravinářského průmyslu. Zároveň zde nalezneme i zemědělské podniky, zaměřené jak na rostlinnou, tak na živočišnou výrobu. Struktura subjektů je zde tedy velmi pestrá a zahrnuje všechny sektory hospodářství. Předností mikroregionu je zde také vysoký počet středních a malých podniků.

Dle právní formy v mikroregionu převládají živnostníci, jelikož představují 71 % všech ekonomických subjektů. Dalšími, v hojnější míře zastoupenými, kategoriemi podnikatelských subjektů, jsou obchodní společnosti a ostatní.

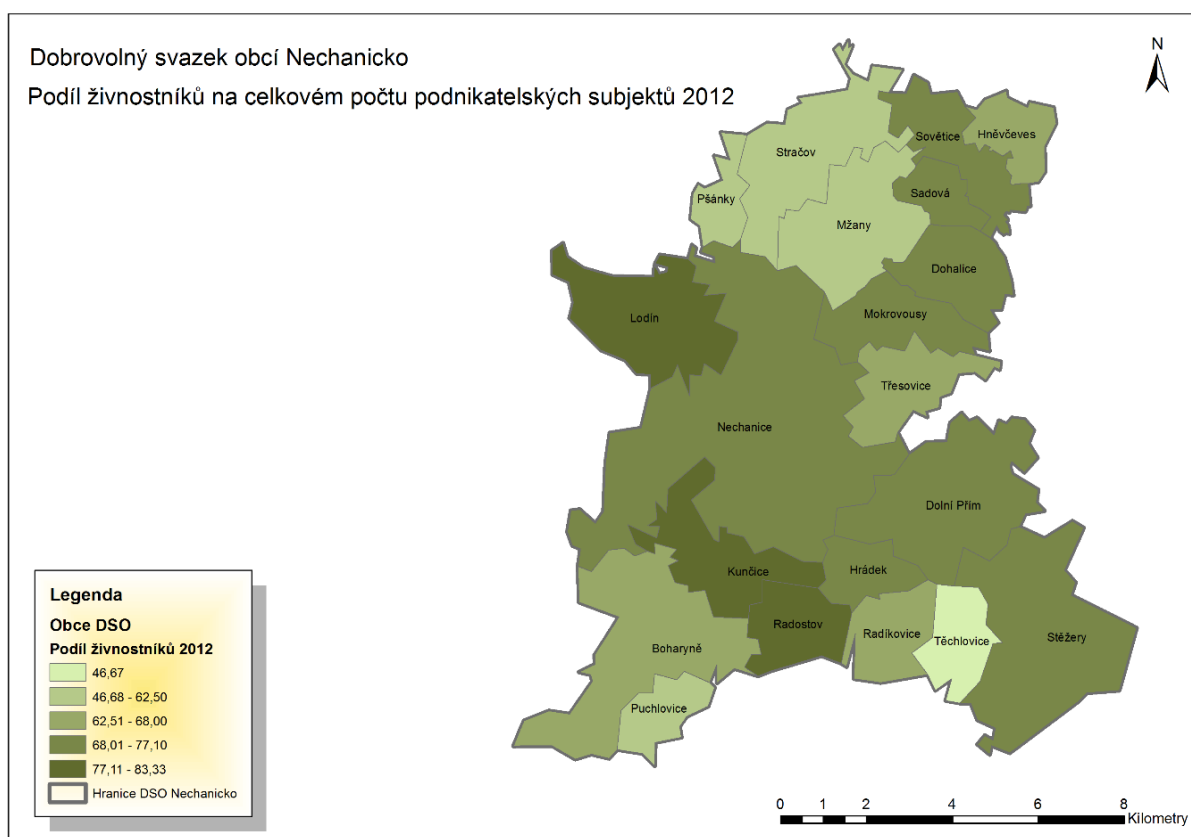
Graf 11 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko dle právní formy k 31. 12. 2012

Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

Na úrovni obcí se podíl živnostníků velmi liší – zatímco v obcích Kunčice, Radostov a Lodín dosahuje 80 – 83 %, v obci Těchlovice činí pouze 47 % (dalších 28 % tvoří zemědělní podnikatelé). Nižší podíl živnostníků nalezneme v obcích na severním a jižním okraji mikroregionu, jak ukazuje obrázek níže.

Obrázek 16 Podíl živnostníků na celkovém počtu podnikatelů v obcích DSO Nechanicko k 31.12. 2012

Zdroj: ČSÚ – RES, vlastní zpracování

6.4 Finanční zdroje mikroregionu

Mikroregion Nechanicko je v rámci možností financování svých rozvojových aktivit z vlastních zdrojů značně limitován. Z toho vyplývá nutnost zajišťovat rozvojové aktivity sdružených obcí prostřednictvím tvorby společných projektů a hledat na jejich realizaci finanční prostředky, a to především ve formě dotací či zvýhodněných úvěrů.

Významnou část příjmů obcí určuje podoba rozpočtového určení daní (RUD). Daňové příjmy obcí jsou v ČR dány pravidly rozpočtového určení daní. Prostředky, které obcím takto plynou, nejsou účelově vymezeny a příjemci je mohou vynakládat dle priorit obce. Daňové příjmy obcí se odvíjejí od rozlohy území, počtu obyvatel a počtu dětí v MŠ a žáků ZŠ a v jednotlivých letech se proto mírně liší.

Absolutně nejvyšší daňové příjmy v mikroregionu má obec Lodín a to díky lokalizaci skládky nebezpečného odpadu v katastru obce. Detailněji je uvedeno níže v tabulce.

Tabulka 11 Daňové příjmy obcí mikroregionu v roce 2013 (v Kč)

Obec	Celková výměra (ha, 2013)	Počet obyv.	daňové příjmy		
		2013	2013	na 1 obyvatele	na 1 km ²
Boharyně	1163,8	556	6 191 811,00	11 136,35	532 033,94
Dohalice	445,6	460	4 448 116,00	9 669,82	998 230,70
Dolní Přím	1083,6	653	6 883 236,00	10 540,94	635 219,27
Hněvčeves	267,7	171	1 705 882,00	9 975,92	637 236,46
Hrádek	276,3	201	2 012 816,00	10 014,01	728 489,32
Kunčice	591,7	312	2 812 281,00	9 013,72	475 288,32
Lodín	770,4	364	20 896 248,00	57 407,27	2 712 389,41
Mokrovousy	487,1	349	3 481 447,00	9 975,49	714 729,42
Mžany	787,7	427	4 823 401,00	11 296,02	612 339,85
Nechanice	2798,6	2275	26 063 512,00	11 456,49	931 305,37
Pšánky	226,5	51	784 979,00	15 391,75	346 569,09
Puchlovice	252,3	124	1 272 045,00	10 258,43	504 179,55
Radíkovice	383,6	181	1 844 555,00	10 190,91	480 853,75
Radostov	388,3	142	1 518 926,00	10 696,66	391 173,32
Sadová	206,2	331	6 996 539,00	21 137,58	3 393 083,90
Sovětice	480,8	231	2 632 457,00	11 395,92	547 516,01
Stěžery	1282	1787	16 897 703,00	9 455,91	1 318 073,56
Stračov	809,3	317	3 770 641,00	11 894,77	465 913,88
Těchlovice	329,9	362	3 540 392,00	9 780,09	1 073 171,26
Třesovice	473,1	258	2 789 938,00	10 813,71	589 714,23

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

7. OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY

7.1 Školství

Předškolní vzdělávání je v mikroregionu zabezpečeno dostatečně – mateřské školy nalezneme v 8 obcích, a to Boharyně, Dolní Přím (část obce Probluz), Mžany, Nechanice, Stěžery, Stračov, Těchlovice a Třesovice. V obcích Boharyně, Dolní Přím a Těchlovice se jedná o mateřské školy jednotřídní. V obci Stračov bylo provedeno rozšíření zdejší mateřské školy a od roku 2014 škola funguje jako dvoutřídní. Dvě třídy mateřské školy fungují také v obcích Mžany a Třesovice, 3 třídy pak v Nechanicích a Stěžerách. V posledních letech probíhá rekonstrukce vybavení objektů a hřišť.

Jesle se v mikroregionu nevyskytují.

Základní školy v mikroregionu poskytují vzdělávání pro 1. i 2. stupeň. Základní škola v obci Boharyně, poskytující vzdělávání pro 1. stupeň, je jednotřídní. Více tříd pro 1. stupeň je k dispozici v obcích Dohalice, Dolní Přím, Mžany (po 2 třídách) a Stěžery (4 třídy). Kapacita školy ve Stěžerách činí 100 žáků. Vzdělávání od 1. do 9. třídy zajišťuje pouze základní škola v obci Nechanice, kde ve dvou budovách funguje celkem 17 tříd. Je zde také jedna třída praktické školy, kterou navštěvuje 10 žáků. V roce 2009 prošla budova 2. stupně rozsáhlou rekonstrukcí. Ve všech školách je k dispozici školní jídelna a školní družina.

V mikroregionu je provozována jedna **střední škola**, a to Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, která vznikla jako nový právní subjekt 1. února 2012 poté, co Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje schválilo sloučení Střední odborné školy veřejnosprávní a sociální, Stěžery s Obchodní akademií a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky Hradec Králové. Ve Stěžerách jsou vyučovány obory Veřejnoprávní činnost a Sociální činnost. Na pololetí školního roku 2015/2016 je však plánováno přestěhování školy s královéhradeckou částí do společného objektu v Hradci Králové. Studenti středních škol však především dojíždí do krajského města Hradce Králové, kde je nabídka škol rozmanitá.

Vyjíždka žáků a studentů do škol je v mikroregionu poměrně vysoká - k datu SLDB 2011 vyjíždělo do škol mimo obec bydliště 556 žáků a studentů základních, středních a vysokých škol, tj. 38 % žáků a studentů, zatímco na úrovni kraje a ČR tento podíl činil pouze 21 %.

Vyšší odborné a vysoké školství v regionu není zastoupeno.

7.2 Zdravotnictví

Lékařská péče není v řešeném území dostatečná. V obcích Dohalice, Mžany a Stračov ordinuje praktická lékařka pro dospělé, přičemž v Mžanech a Stračově 2x týdně. Ordinance praktického lékaře je dále v Nechanicích a ve Stěžerách. V těchto obcích se také nachází ordinace zubních lékařů. Ordinance zubního lékaře je také v obci Mžany. Ordinance lékaře pro děti a dorost je provozována pouze v obcích Nechanice a Mokrovousy. V obci Stěžery je také v rámci Centra integrovaných služeb provozována urologická ambulance, logopedie, dětská poradna, a kde je k dispozici výdejna léků. Lékárna je k dispozici v Nechanicích. Za ostatními specializovanými zdravotnickými službami musejí obyvatelé dojíždět do Hradce Králové, či jiných měst mimo mikroregion.

Ve městě Nechanice je od roku 1996 v provozu Léčebna návykových nemocí, která je detašovaným pracovištěm Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové a Univerzity Karlovy, Lékařské fakulty v Hradci Králové. Léčebna poskytuje dobrovolnou odvykací léčbu pro muže a ženy závislé na psychoaktivních látkách a/nebo patologickém hráčství.

7.3 Sociální služby

V mikroregionu je nabídka sociálních služeb spíše nedostatečná. V Nechanicích je provozován dětský domov, který poskytuje ústavní výchovu dětí a mládeže od 3 do 18 let, případně do ukončení přípravy na povolání. Domov je rodinného typu a poskytuje veškerou komplexní péči v podobě stravování, ubytování, přípravy na vyučování, lékařskou péči, ubytování a zaměstnání po odchodu z domova včetně jednání se soudy a dalšími institucemi. Při domově funguje občanské sdružení Klub přátel dětí dětského domova, který s pomocí sponzorů pomáhá spolufinancovat nadstandardní aktivity.

Péči o seniory v mikroregionu zajišťuje pouze Soukromé centrum Nechanice s.r.o. v penzionu rodinného typu. Cílovou skupinou jsou senioři zejména od 65 let věku, kteří jsou z důvodu snížené soběstačnosti odkázáni na pomoc druhých při péči o sebe, lidé s chronickým onemocněním nebo se zdravotním postižením zejména v důsledku projevů stáří. Poskytovány jsou ubytovací, stravovací, pečovatelské a další služby. Provozováno je také denní centrum pro seniory, kteří vyžadují stálou péči, kterou jim nemohou blízcí po celý den zajistit, a to v době 8–18 hod. Další nabízenou službou jsou odlehčovací krátkodobé pobyty pro seniory. Od března 2014 prochází senior centrum rekonstrukcí.

7.4 Další služby v obcích

Mezi každodenně využívané prvky komerční občanské vybavenosti patří zejména **prodejny se zbožím denní potřeby** (zejména potraviny). Prodejny potravin jsou provozovány v obcích Boharyně, Mokrovousy, Sadová, Hrádek, Mžany, Radíkovice, Radostov, Sadová a Stračov. Vzhledem k blízkosti Hradce Králové obyvatelé realizují větší nákupy vzhledem k širšímu sortimentu v supermarketech a hypermarketech právě zde.

Pošta je provozována pouze v obcích Dohalice, Dolní Přím, Nechanice, Stěžery a Stračov. V Boharyni funguje výdejní místo České pošty.

Ostatní prvky občanské vybavenosti (sportovní, kulturní a společenské vyžití) jsou v obcích zastoupeny úměrně k jejich velikosti a počtu obyvatel. **Restaurace / hospoda** funguje v obcích Boharyně, Dolní Přím, Hrádek, Kunčice, Lodín, Mžany, Radíkovice, Sadová, Sovětice.

V obcích Boharyně, Dohalice, Dolní Přím, Hněvčoves, Mokrovousy, Stěžery, Hrádek, Lodín, Stračov, Těchlovice jsou v provozu **obecní knihovny** s přístupem na internet, v některých případech je však otevírací doba velmi omezená.

Ve většině obcí je k dispozici dětské hřiště. V obcích lze využít i sportovní hřiště, tělocvičny (zejména v obcích, ve kterých je základní škola či tělovýchovná jednota). V obci Hrádek je v zámeckém areálu provozováno golfové hřiště.

Z dalších sportovních zařízení lze jmenovat moderní koupaliště a vodními atrakcemi v kempu v obci Lodín, které je ve vlastnictví obce. Další možností koupání pro obyvatele je v obcích Mokrovousy, Dolní Přím a Těchlovice. Tato koupaliště však vyžadují modernizaci, jelikož nevyhovují současným požadavkům.

7.5 Kulturní, osvětová a spolková činnost

Ve všech obcích mikroregionu je aktivní spolková činnost, která je zastoupena minimálně sborem dobrovolných hasičů. V některých obcích jsou činné tělovýchovné jednoty, spolky zahrádkářů, myslivců, rybářů, žen, chovatelů, apod. Tyto spolky kromě své specifické činnosti velmi často organizují množství společenských, kulturních, sportovních a dalších akcí pro ostatní obyvatele (např. pálení čarodějnic, plesy, karnevaly, sportovní akce, sportovní turnaje, atd.).

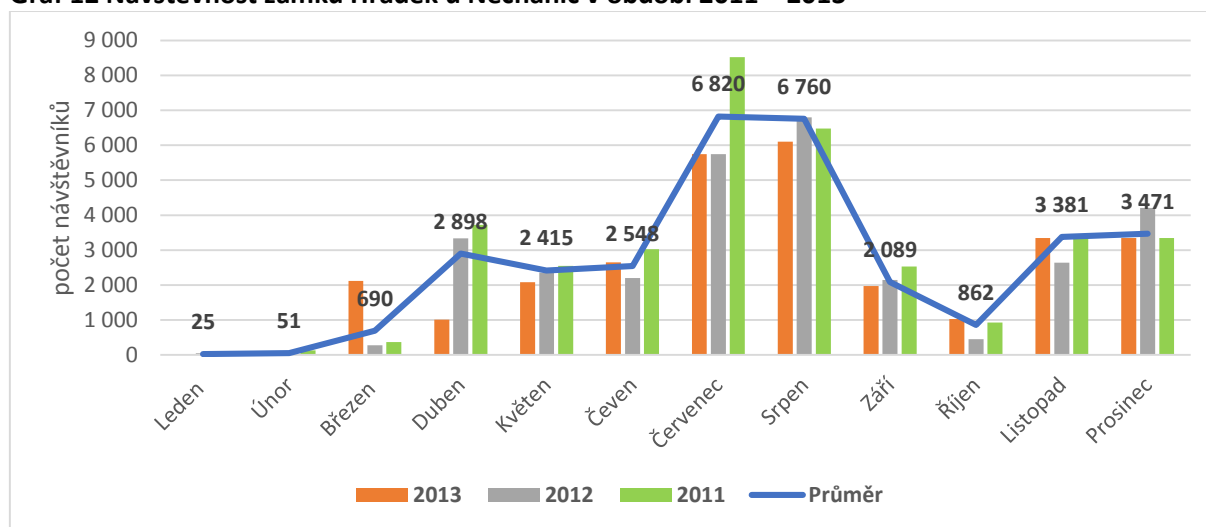
8. CESTOVNÍ RUCH

Z hlediska regionalizace cestovního ruchu dle České centrály cestovního ruchu se území mikroregionu řadí do turistického regionu Východní Čechy a do turistické oblasti Hradecko. Území mikroregionu se vyznačuje rovinatou krajinou a představuje tak příhodné podmínky pro turistiku a cykloturistiku. Zdejší předpoklady pro cestovní ruch mají využití zejména pro jednodenní, či krátkodobé pobyty a výlety.

Nejznámější a nejvýznamnější atraktivitou mikroregionu je beze sporu zámek Hrádek u Nechanic, který vznikl v letech 1839 – 1857. Jedná se o neogotický objekt, ležící na mírné vyvýšenině u obce Hrádek, obklopený rozsáhlým přírodně – krajinářským anglickým parkem. Zámek patří k nejmladším zámeckým stavbám v ČR vůbec. Pro svůj nezaměnitelný vzhled je oblíbeným místem konání svatebních obřadů, koncertů, ale i filmového natáčení. Zámecká expozice ukazuje bydlení šlechty ve 2. polovině 19. století v původním historickém zařízení. Celková roční návštěvnost zámku

se v letech 2011 – 2013 pohybovala mezi 29,4 a 35 tisíci osob. V parku se nachází golfové hřiště. Hra golfu získává s kulisou zámku originální atmosféru jako v anglickém prostředí, což činí toto hřiště vyhledávaným.

Graf 12 Návštěvnost zámku Hrádek u Nechanic v období 2011 – 2013

Zdroj: Národní památkový ústav – Královéhradecký kraj

V mikroregionu se nacházejí také další zámecké objekty, jejich využitelnost pro cestovní ruch je však mizivá, jelikož nejsou přístupné veřejnosti a co do velikosti se jedná spíše o málo rozsáhlé objekty. V zámku v obci Dolní Přím, který byl vystavěn v roce 1677, se nachází obecní úřad, knihovna a byty. Zámecká kaple slouží po rekonstrukci k pořádání koncertů a dalších společenských akcí. Obec, která je vlastníkem objektu, se potýká se nedostatkem financí na údržbu a rekonstrukci objektu. Zámek v obci Stěžery byl vystavěn v letech 1802 – 1803, je v majetku obce a slouží jako byty a poštovní úřad. Další zámecký objekt nalezneme v obci Stračov. Výstavba je datována do 18. století. Obec jej prodala do soukromého vlastnictví a aktuálně probíhá rozsáhlá rekonstrukce. V současnosti však zámek není pro veřejnost přístupný. Z dalších historicky cenných staveb lze zmínit tvrz v Dohalicích, resp. špýchar, který byl vystavěn na místě zříceniny, jsou na ní však stále patrná barokní okna.

Další atraktivita lokálního významu představují sakrální stavby (např. kostely v obcích Neděliště a Hoříněves), sochy (např. sv. Alois v obci Dolní Přím) další prvky drobné architektury. Nedostatek finančních prostředků na rekonstrukce-údržbu a provoz však často ohrožuje využití kulturně-historických památek v cestovním ruchu, což může mít následně vliv na snížení atraktivity mikroregionu.

V severovýchodní části mikroregionu se nachází areál bojiště bitvy u Hradce Králové r. 1866. Ačkoli nejhorší boje byly svedeny v okolí vyvýšeniny Chlum, která se nachází na území sousedního mikroregionu DSO Obce památkové zóny 1866, i zde nacházejí připomínky prusko-rakouské války, zejména pak četné pomníky. Mikroregionem vede Naučná stezka „Bitva u Hradce Králové 3. 7. 1866 – jižní křídlo“. Pokračuje do sousedního mikroregionu Obce památkové zóny 1866 a končí v Rozběřicích u tzv. Šrámová kříže. Zde navazuje na naučnou stezku Centrální bojiště Chlum. Má celkem 26 zastávek s informačními tabulemi, na kterých jsou popsány události této prusko-rakouské války. Jsou zde uvedeny také zajímavosti z pamětních knih týkající se historie obcí.

V mikroregionu jsou zastoupeny i stavby lidové architektury, např. roubený mlýn v Popovicích, část obce Třesovice, u kterého roste památný strom, nejstarší dub okrese Hradec Králové. Dalším cílem

výletů je také ZOOpark Stěžery, ve kterém jsou k vidění různá exotická zvířata a který je vyhledáván především jako cíl turistický rodin s dětmi.

Mikroregion je zajímavý i z pohledu přírodních lokalit. Podél toku říčky Bystřice byla vyhlášena přírodní památka Bystřice. Předmětem ochrany jsou slatinné louky s bohatou florou a faunou. Lesní komplexy u Nechanic jsou cennými biologickými lokalitami přírodě blízkých společenstev s ohroženými druhy rostlin. V regionu nalezneme také památné stromy.

Turisté v mikroregionu mohou pro poznání krajiny využít značené turistické trasy, a to modrou (zámek Hrádek – Dolní Přím – Probluz – Všestary), zelenou (zámek Hrádek – Prasek), červenou (Nechanice – Hrádek – Libčany – Osice) a žlutou (Hrádek – Jehlice). Dále zde vedou cyklotrasy III. třídy (tj. regionální – propojující regionální cíle) a IV. třídy (tj. místní cyklotrasy, poskytující lokální propojení), z nichž nejdůležitějšími jsou cyklotrasy 4270 a 4362, které procházejí prakticky celým mikroregionem a vedou do areálu bojiště.

Trasy cyklotras jsou následující:

144 (3. třída) Hrádek u Nechanic – Prasek – Nový Bydžov – Hlušice
181 (3. třída) Chomutice, Obora – Nechanice – Stěžery
4292 (4. třída) Čenice – Sadová – Třesovice – Nechanice
4270 (4. třída) Hustířany – Hořiněves – Máslojedy – Všestary – Bor – Hrádek u Nechanic, zám.
4286 (4. třída) Všestary – Třesovice – Suchá – Lodín – Nový Bydžov – Lužec n. C. – Vlčkov n. L. – (Městec Králové)
4200 (4. třída) Pardubice – Rosice n. L. – Dolany – Staré Ždánice – Libčany – Hrádek u Nechanic
4291 (4. třída) Praskačka – Libčany – Boharyně – Kratochory
4293 (4. třída) Čistěves – Sadová – Bříšťany – Petrovice

V oblasti **turistické infrastruktury** je nabídka mikroregionu spíše omezená. Ubytovacích zařízení v mikroregionu nalezneme několik. Je zastoupeno kempem v Lodíně, kde je ubytování poskytováno v chatách, a dále ve vlastních stanech a karavanech, Petříkovým statkem v Sověticích, v rekonstruované zemědělské usedlosti, kterou si je možné pronajmout a jejíž ubytovací kapacita činí 9 lůžek, ubytovně ve Stěžerách. Aktuálně je budován pivovar v Sadové, který by měl ubytování poskytovat pro 25–30 hostů. V Nechanicích je ubytování poskytováno v apartmánech Nechanicích, místní části Lubno, a to pro 10 hostů.

Stravování turistům a cykloturistům poskytují restaurace v Nechanicích a Stěžerách či menší hostinské služby v dalších obcích.

K letní rekreaci u vody slouží kemp Lodín, v rámci kterého jsou návštěvníkům k dispozici tři bazény s vodními atrakcemi - dětské brouzdaliště s malou skluzavkou a sprchou, velký bazén rozdělený na tři různé hluboké části a dojezdový bazén pro velkou dvouproudovou skluzavku a tobogán. Voda je ohřívána pomocí solárního systému. Součástí velkého bazénu je dráha pro kondiční plavání. Ve zbývajících částech regionu nejsou podmínky pro rekreaci dostatečné, jelikož koupaliště v obcích Mokrovousy, Dolní Přím a Těchlovice nevyhovují současným požadavkům rekreantů a vyžadují modernizaci.

Možností, kterou by se mohl mikroregion ubírat pro rozvoj cestovního ruchu, je např. ekoagroturistika, která využívá zemědělské tradice regionu, či hipoturistiky. Dovolenu na statku však v současnosti v mikroregionu poskytuje pouze Petříkův statek v Sověticích. Hipoturistika není v oblasti rozvinuta vůbec, ačkoliv se zde nacházejí jezdecké stáje.

Doplňková infrastruktura je využívána zejména místními obyvateli. Informace k občanské vybavenosti jsou uvedeny v příslušné kapitole *Občanská vybavenost a služby*.

Propagace atraktivit cestovního ruchu není v mikroregionu dostatečná. O jednotlivých atraktivitách informuje webový portál kralovehradeckyregion.cz, který provozuje Královéhradecký kraj. Informace lze také nalézt na webových stránkách jednotlivých cílů. Neexistuje však provázanost s prvky základní infrastruktury cestovního ruchu, jako jsou ubytovací a stravovací zařízení.

9. DOPRAVA

9.1 Silniční doprava

Vzhledem k venkovské sídelní struktuře je silniční síť tvořena převážně silnicemi III. třídy. Severní a jihovýchodní část území protíná celostátní páteřní silnice I. třídy I/35 (E442), která je zároveň silnicí s nejvyšší intenzitou dopravy v mikroregionu, což s sebou přináší negativní efekty na životní prostředí. Podle statistických šetření prováděných Ředitelstvím silnic a dálnic ČR v roce 2010 po ní denně projelo cca 12 000 motorových vozidel. Zatímco v období 2000 – 2005 intenzita rostla, tak oproti roku 2005 došlo v roce 2010 k poklesu počtu motorových vozidel na této silnici až o 28 % v úseku směrem do Sadové a o 8 % směrem do Hradce Králové.

Tabulka 12 Intenzita silniční dopravy na silnici I/35

úsek	I/35 (Všestary – Sadová)			I/35 (Všestary - HK)		
rok	2000	2005	2010	2000	2005	2010
těžká vozidla	3 557	5 529	2 968	3 382	4 145	2 945
osobní vozidla	7 212	10 599	8 624	8 451	9 424	9 524
motocykly	47	55	73	60	42	92
celkem	10 816	16 183	11 665	11 893	13 611	12 561

Zdroj: ŘSD

Pro jižní část území je důležitou spojnici s Hradcem Králové silnice I. třídy I/11 (Hradec Králové – Chlumec nad Cidlinou – Poděbrady), z níž do obcí v této části mikroregionu vybíhají silnice III. třídy, územím mikroregionu však neprochází.

Relativně hustá je i síť silnic II. třídy, kterou tvoří silnice II/323, spojující silnice I/11 a I/35, a dále silnice II/324 (Hradec Králové – Nový Bydžov).

Pro západní část regionu je významnou spojnici silnice I. třídy I/33. Jedinou silnicí II. třídy je II/325 (Chlum – Hostinné). Podrobnější informace o počtech jednotlivých druhů motorových vozidel ve sledovaných úsecích podává následující tabulka.

U sítě silnic II. a III. třídy se nepředpokládají rozsáhlejší přeložky jejich současného vedení a předpokládané úpravy se týkají především úprav jejich šířkového uspořádání, včetně doplnění chodníků v zastavěném území obcí a drobných rektifikací směrových oblouků či zlepšení rozhledových poměrů některých křižovatek. Kvalita silnic je ve většině případů neuspokojivá, přičemž většina z nich a vyžaduje rozsáhlou opravu.

9.2 Veřejná doprava

Železniční doprava je v současnosti zabezpečována pouze jednou tratí, kterou je trať č. 041 Hradec Králové – Turnov. Jedná se o jednokolejnou trať, od dubna 2014 kategorizovanou jako regionální dráha. Vlakové spoje provozují České dráhy a.s. Na řešeném území má trať význam pouze pro jeho severní část, jelikož zastávky se nacházejí pouze v obcích Dohalice, Sadová a Hněvčeves. O víkendech a o svátcích jsou intervaly odjezdů/příjezdů vlaků dvouhodinové. Doba jízdy z Hradce Králové do Dohalic je 17 minut, do Hněvčevsi je 23 minut.

Železniční doprava na trati Hněvčeves – Smiřice (dříve trať č. 046) není v současnosti provozována s výjimkou nostalgických a výletních jízd po trase Hradec Králové – Hněvčeves – Smiřice – Jaroměř – Dvůr Králové n. L. – Bílá Třemešná v letní sezóně o sobotách. Přílehlé nádraží a zastávkové budovy jsou ale převážně ve špatném stavu.

Autobusová doprava je zajištěna ve všech obcích mikroregionu s výjimkou obce Dohalice. Soukromí provozovatelé osobní autobusové dopravy zajišťují spojení obcí s Hradcem Králové, a dále s Nechanicemi, Hořicemi, Chlumcem nad Cidlinou a Jičínem. Poskytovatelem pravidelné autobusové dopravy je Arriva Východní Čechy a.s. Do Stěžer, Stěžírek a Charbuzic zajíždí linka č. 16 Dopravního podniku města Hradec Králové. Autobusová i železniční doprava je, v případě linek společností Arriva Východní Čechy a.s. a DPM Hradec Králové součástí integrovaného dopravního systému IREDO.

Dostupnost obcí veřejnou dopravou je problematická zejména o víkendech, dnech pracovního klidu a mimo dopravní špičku. Nedostatečná obslužnost o víkendech je do určité míry také limitujícím faktorem rozvoje cestovního ruchu.

9.3 Cyklistická a pěší doprava

Z hlediska polohy a vzdálenosti obcí od Hradce Králové, nížinatému terénu a přítomnosti turistických aktivit, je mikroregion vhodnou oblastí pro **cyklistickou dopravu**, což ilustruje přítomnost několika cyklotras (viz kapitola č. VI. Cestovní ruch). Tyto cyklotrasy jsou vedeny po silnicích III. třídy, kde je menší intenzita dopravy. Určitým problémem je však stav těchto silnic. Problémem je také frekventovanost silnic v blízkosti města Hradce Králové a na silnici I/35. Na území mikroregionu v současnosti není vybudována žádná cyklostezka, zajišťující bezpečnost cyklistů. **Pěší doprava** je v obcích řešena po chodnících, které na některých místech chybí, či nejsou vyhovující.

10. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

10.1 Zásobování vodou a kanalizace

Zásobování pitnou vodou je ve většině obcí mikroregionu zajištěno, a to napojením na přivaděč vodohospodářské soustavy Východní Čechy. Vodovod není zaveden pouze v obci Radostov, kde je zásobování vodou řešeno domovními studněmi. Stejným způsobem je zajištěno zásobování vodou v místních částech obce Dolní Přím (Jedlice a Horní Přím) a Boharyně (Budín a Zvíkov).

V současné době je v obcích vybudována pouze jednotná kanalizace, která odvádí srážkové i odpadní vody. Splaškové odpadní vody jsou převážně po předčištění v septicích, či domovních čistírnách vod, vypouštěny do dešťové kanalizace a vypouštěny do vodních toků, nebo akumulovány u nemovitostí v jímkách na vyvážení. Nový Přím a Jehlice (místní části obce Dolní Přím) nemají realizovanou kanalizační soustavu, odpadní vody jsou likvidovány v septicích s vyústěním přepadu do místní vodoteče, nebo jsou realizovány jímky na vybírání (žumpy). Pouze Horní Přím (místní část obce Dolní

Přím) a Lubno (místní část obce Nechanice) mají vybudovanou novou oddílnou splaškovou kanalizaci s napojením na ČOV.

Pro větší obce je navržena výstavba oddělné splaškové kanalizace a centrální ČOV nebo připojení splaškových kanalizací na existující ČOV, jelikož stávající jednotná kanalizace nevyhovuje dnešním požadavkům (např. Dohalice, Sadová, Mžany, Radostov, Sovětice, Hněvčeves).

10.2 Zásobování energiemi a plynem

Z hlediska zásobování území mikroregionu elektrickou energií je výkonové zajištění systému vysokého napětí pro současný odběr vyhovující. S uvažovaným dalším rozvojem jednotlivých obcí a zvyšováním odběru elektrické energie bude nutné zvýšit v některých lokalitách transformační výkon. Nevylučuje se ani možnost zvětšení počtu trafostanic.

S výjimkou obcí Pšánky, Sovětice a některých místních částí zdejších obcí (místní část obce Dohalice – Jedlice, místní část obce Lodín – Janatov) jsou obce plynofikovány, přičemž kapacity přírodních řadů i rozvodů jsou dostatečné i pro zásobování rozvojových lokalit.

Díky plynofikaci obcí mikroregionu je umožněno omezení využívání pevných paliv vedoucí ke zlepšení ovzduší a životního prostředí. Problémem v této oblasti je nárůst cen plynu a s tím související větší využívání levnějších druhů paliv k vytápění než této tzv. čisté energie a návrat k využívání tuhých paliv.

11. PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

Geomorfologicky tvoří většinu území mikroregionu nízká až plochá pahorkatina s malým vertikálním členěním (cca +/- 50 m), která se směrem k severu a severozápadu mírně zvedá do mírné pahorkatiny. K nejvyšším vrcholům patří Bukvice (312 m n. m.), Jehlický vrch (302 m n. m.), Rozkoš a Kozí kopec (286 m n. m.) a Skalka (282 m n. m.). Území mikroregionu leží v charakteristické krajině ploché pahorkatiny. V rámci geomorfologické klasifikace ČR (Balatka) patří území mikroregionu do soustavy Česká tabule, podsoustavy Východočeská tabule, celku Východolabská tabule, podcelku Cidlinská tabule a okrsku Nechanická tabule a na západním okraji do okrsku Ostroměřská tabule.

Z geologického hlediska leží území mikroregionu v jednotce české křídové pánve. Převažujícími horninami zde jsou druhohorní křídové sedimenty (vápnité jílovce, prachovité slínovce) na většině území pokryté kvartérními sprašemi a sprašovými hlínami. Podél vodních toků se vyskytují nivní sedimenty, převážně diluviálního kvartérního charakteru. Půdy jsou zde převážně těžké až středně těžké. Převládajícím půdním typem jsou úrodné hnědozemě a hnědé půdy na orné půdě, lužní půdy na trvalých travních porostech a nivní půdy podél vodních toků.

Na území mikroregionu se nenacházejí žádná dobývací místa nerostných surovin a ani nejsou žádná lokalizována. Jižně od území mikroregionu jsou evidované lokality štěrkopísku (u Libčan a Roudnice). Radonový index geologického podloží je nízký.

Územím mikroregionu neprotéká žádný významnější ani větší vodní tok. Mezi největší vodní toky patří Bystřice a Bašnický potok, protékající územím přibližně severojižním směrem. V území se dále nachází Radostovský potok, Klenická svodnice a několik dalších převážně bezejmenných malých vodních toků. Díky morfologii terénu a absenci větších vodních toků není území mikroregionu de facto ohroženo povodněmi. Lokálně může při výraznějších deštích docházet ke zvýšení hladin ve vodních tocích a ke splachu vody z velkých ploch orné půdy. Vodní plochy v regionu nemají výraznější

hydrologický význam a slouží spíše jako přírodní ekosystémy či požární nádrže. Kvalita vody v místních vodních tocích a plochách je ovlivněna převážně zemědělskou činností a vyústěním komunálních splašků do těchto toků. V regionu se nenachází žádný větší či průmyslový znečišťovatel vod kromě skládky v Lodíně.

Podle nejčastěji užívané klimatické klasifikace (Quittova) leží území mikroregionu v teplé klimatické oblasti. Průměrná roční teplota dosahuje 8,1 stupňů Celsia. Oblast je charakteristická dlouhým, teplým a suchým létem a krátkou, mírně teplou a suchou zimou. Sněhová pokrývka se zde vyskytuje většinou jen krátkodobě. Průměrný roční úhrn srážek činí 600 mm/rok a nejvyšší úhrny jsou dosahovány ve vydatných deštích v letním období.

Kvalita ovzduší v mikroregionu je částečně ovlivňována produkcí znečištění v rámci celého Hradecka, přesto je celkově hodnocena jako dobrá bez výraznějšího zatížení. Nejbližší monitorovací stanice je v Josefově a Hradci Králové. Přímo v obcích se vyskytují lokální zdroje znečištění jak z domovních topenišť, tak z drobné podnikatelské činnosti. Míra lokálního znečištění je závislá na místní morfologii terénu a především na kvalitě spalovaného materiálu a technologií jednotlivých topenišť. K výraznému zkvalitnění ovzduší došlo po plynofikaci obcí a rovněž dochází k postupné modernizaci kotlů a přechodu na jiný způsob vytápění jednotlivých objektů. Podle Integrovaného registru znečišťování (www.irz.cz) jsou v území dva registrovaní znečišťovatelé – Skládka Lodín, která produkuje úniky fenolů do vod a 1. družstvo producentů vepřového masa v Suché s evidovanými úniky amoniaku do ovzduší. Emise z mobilních zdrojů (autodoprava) zatěžují lokálně především lokality v blízkosti hlavních silnic a to především podél silnice I/35 procházející obcí Stračov – Klenice a Sadová, která patří mezi nejzatíženější v rámci Královéhradeckého kraje. Silnice prochází skrz zastavěné území obce, kde se negativně projevuje zvýšenou prašností, hlukem, vibracemi a lokálními emisemi oxidu uhlíku.

Všechny obce mikroregionu mají zajištěný pravidelný svoz odpadů. V území mikroregionu je v katastru obce Lodín lokalizována skládka průmyslového a nebezpečného odpadu. V obcích jsou instalována sběrná místa na separovaný odpad (plasty, sklo, papír, biomasa a kov). Separace odpadu se postupně zvyšuje a obce rozšiřují možnosti pro sběr separovaného odpadu např. navýšením počtu sběrných nádob apod.

Podle ústředního seznamu ochrany přírody se v území mikroregionu nachází několik chráněných objektů v různých kategoriích. Nejvýznamnějšími jsou dvě evropsky významné lokality Bystřice a Nechanice – Lodín, které jsou součástí systému Natura 2000. Dále se zde vyskytují tři přírodní památky a je zde zapsáno několik památných stromů, přičemž většinou se jedná o duby. Jejich výčet je uveden níže. Kromě registrovaných objektů se v území mikroregionu nachází i několik neregistrovaných významných krajinných prvků. Jedná se především o lesy, vodní toky a plochy údolních niv.

Tabulka 13 Objekty ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) na území mikroregionu Nechanicko

Obec	kód	Kategorie	Název
Boharyně, Dohalice, Hněvčeves, Kunčice, Mokrovousy, Mžany, Nechanice, Sadová, Sovětice, Třesovice	2900	Bystřice	Evropsky významná lokalita
Boharyně, Kunčice, Lodín, Nechanice	2923	Nechanice - Lodín	
Boharyně, Dohalice, Hněvčeves, Kunčice, Mokrovousy, Mžany,	5738	Bystřice	Přírodní památka

Obec	kód	Kategorie	Název
Nechanice, Sadová, Sovětice, Třesovice			Památné stromy
Sovětice, Stračov	1993	Kazatelna	
Sovětice	1535	Nad Blatinou	
Dohalice	101686	Dohalický dub	
Dohalice	101641	Lípa u Dohalic (Husova lípa)	
Dolní Přím	101640	Buk lesní	
Dolní Přím	101663	Dub letní	
Dolní Přím	101662	Dub letní	
Dolní Přím	101682	Dub letní	
Dolní Přím	101683	Dub letní	
Dolní Přím	101633	Javor babyka	
Hněvčeves	101672	Lípa srdčitá	
Kunčice	101656	Dub letní	
Kunčice	101655	Dub letní	
Kunčice	101657	Dub letní 6 ks	
Kunčice	104934	Dub letní 6 ks	
Kunčice	101644	Duby a babyka u Starých Nechanic	
Kunčice	101658	Skupina 20 ks dubu letního	
Kunčice	101621	2 ks dubu letního	
Kunčice	101627	2 ks dubu letního	
Mžany	101687	Lípa srdčitá (2 ks)	
Nechanice	101625	Dub letní	
Radíkovice	101680	Dub u Radíkovic	
Radostov	101622	Dub letní	
Stěžery	105939	Lípa Tilia cordata x platyphyllos	
Třesovice	105417	Dub letní	
Třesovice	101665	Dub letní	

Zdroj: AOPK, <http://drusop.nature.cz/>

Podél vodního toku Bystřice je vymezená **Evropsky významná lokalita s názvem Bystřice**, která patří do soustavy Natura 2000. Celková rozloha této EVL je 51,7 ha a táhne se podél toku od Svatogothardské Lhoty u Hořic přes Benátky, Mokrovousy, Nechanice až do Boharyně. V užším pruhu je vymezené podél toku Bystřice rovněž maloplošné zvláště chráněné území – **přírodní památka Bystřice** o celkové rozloze 27,91 ha. Hlavním předmětem ochrany přírodní památky Bystřice je velevrub tupý (*Unio crassus*). Cílem ochrany je podpora a stabilizace populace tohoto evropsky významného a silně ohroženého živočišného druhu včetně aktivní ochrany jeho biotopu, vhodnými formami ochrany vodního toku zajistit stabilitu biotopu a podpořit jeho další šíření na lokalitě.

Předmětem ochrany další **evropsky významné lokality Nechanice – Lodín** (1562,5 ha) jsou smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum.

Přírodní památka Kazatelna (69,1015 ha) je pískovcová skála, do které jsou vytesány schůdky, s malou plošinou a železným křížem na vrcholu.

Přírodní památka Nad Blatinou (6,2526 ha) představuje dubohabrové háje v intenzivně obdělávané krajině s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin.

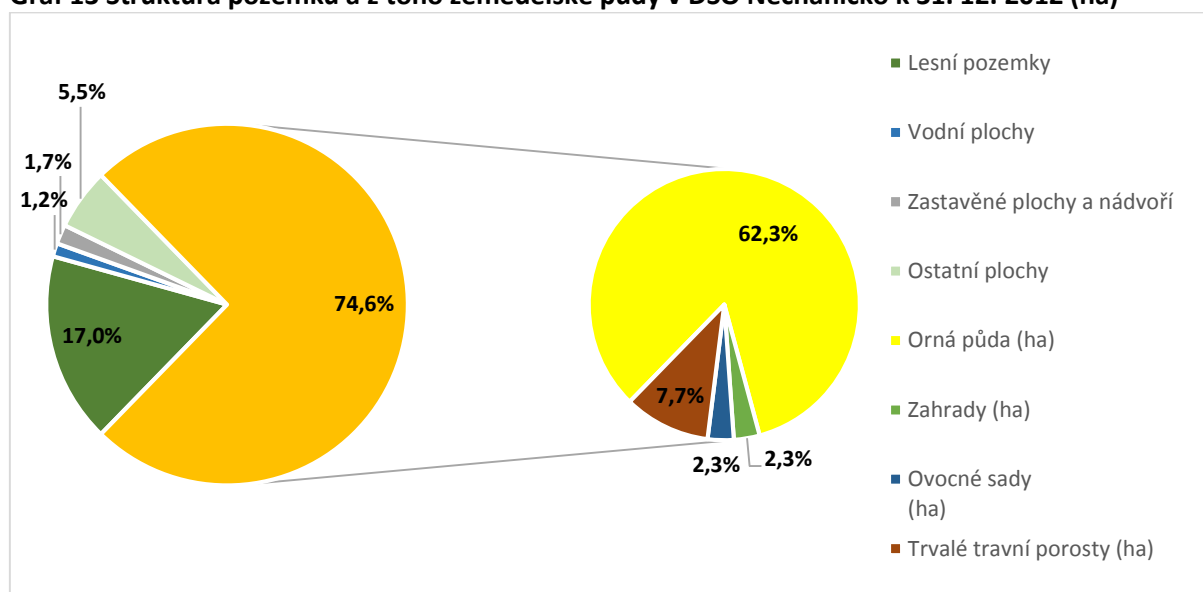
V katastrech jednotlivých obcí jsou vymezeny prvky ÚSES (územní systém ekologické stability) regionální a lokální úrovně (regionální a lokální biokoridory a biocentra). Kostra ÚSES je doplněna rozsáhlou sítí interakčních prvků převážně liniového charakteru.

12. ZEMĚDĚLSTVÍ

Vzhledem k tomu, že území mikroregionu je převážně rovinaté a je pokryto úrodnou půdou, má řešené území tradičně zemědělský charakter. Zemědělsky využívané plochy zaujímají 74,6 % z celkové plochy mikroregionu, přičemž orná půda tvoří 62,3 % jejich rozlohy, následují trvalé travní porosty s 67,7 %, a 2,3 % tvoří sady a zahrady. Ačkoli lesnatost mikroregionu je vyšší než lesnatost MAS (17 %, resp. 12,4 %), ve srovnání s ČR je cca poloviční (lesnatost ČR je cca 33,8 %).

Negativním dopadem zemědělské činnosti je narušení celkového obrazu krajiny a mimoprodukčních funkcí zemědělských ploch v minulosti (zcelování pozemků do rozsáhlých lánů).

Graf 13 Struktura pozemků a z toho zemědělské půdy v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012 (ha)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Po roce 1991 došlo v rámci restitucí zemědělských pozemků k zásadní změně vlastnických poměrů, a tím také k možnosti změny struktury zemědělské výroby. Na pozemcích hospodaří dva zemědělské podniky s více než 50 zaměstnanci (50–99 zaměstnanců dle RES Zemědělské družstvo Nechanice a Zemědělská a.s. Mžany). Předmětem činnosti těchto družstev je rostlinná i živočišná výroba. Další zemědělský podnik nalezneme v kategorii 25–49 zaměstnanců, a to AGROSEM semenářské družstvo Stěžery, zabývající se rostlinnou výrobou. Zemědělské družstvo Nechanice hospodaří na 2 184 ha zemědělské půdy. Stěžejní je živočišná výroba zaměřená na chov dojníc holštýnského plemene a chov prasat. Na orné půdě o výměře 1 917 ha je pěstována zejména krmné obiloviny, dále pak řepku a cukrovou řepu.

Výroba Zemědělské a.s. Mžany se na obhospodařovaných polích o rozloze 1795 ha zaměřuje především na pěstování pšenice, cukrovky a ječmene, a krmných plodin (kukuřice, pšenice, vojtěška).

V živočišné výrobě se zaměřuje především na chov skotu na mléko a na maso, doplňkově na chov drůbeže.

AGROSEM semenářské družstvo na ploše cca 950 ha pěstuje ječmen pšenici, řepku, cukrovka, mák, hrách.

13. ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Mikroregion Nechanicko je složen převážně z malých obcí venkovského regionu a jednoho „malého“ města. Na území mikroregionu se nenachází žádná významná podnikatelská ani průmyslová zóna a ani do budoucna se s nimi nepočítá. V obcích jsou lokalizovány ojedinělé podnikatelské aktivity spíše tradičního charakteru zaměřené především na zemědělství (statky) a případně na služby. Nejrozvinutější podnikatelské aktivity jsou v Nechanicích, kde jsou také další příležitosti k jejich rozvoji.

V některých obcích (např. Lodín, Kunčice, Stěžery, Mokrovousy, Nechanice Radíkovice) byli v posledních letech připraveny rozvojové lokality pro bydlení. Jednalo se především o lokality pro individuální bytovou zástavbu (v obci Stěžery rovněž pro malé bytové domy). Vzhledem k blízkosti města Hradce Králové je atraktivita regionu pro bydlení resp. pro novou výstavbu v rámci procesu suburbanizace poměrně vysoká a k výstavbě několika nových domů došlo de facto ve všech obcích. V některých lokalitách pro bydlení jsou již pozemky vyčerpány, jinde je možné ještě pozemky pro výstavbu rozšířit. Lokality pro další výstavbu objektů pro bydlení jsou v jednotlivých obcích vymezeny územními plány.

V databázi investičních příležitostí Královéhradeckého kraje je v území mikroregionu evidováno několik významnějších nevyužitých objektů tzv. brownfields a rozvojových lokalit.

Brownfields:

Bývalý mlýn a sušárna čekanky – Boharyně
Bývalé Harrachovské sýpky – Dolní Přím
Sýpka – Stěžery

Rozvojové lokality:

Plocha pro sportovní a rekreační využití – Hrádek
Plocha pro bydlení – Hrádek
Plocha pro bydlení – Dolní Přím

Kromě těchto „evidovaných“ lokalit se v obcích nacházejí dle jejich územních plánů i další rozvojové lokality a investiční příležitosti do přestavby stávajících objektů.

Všechny obce mikroregionu mají zpracovaný a platný územní plán.

14. HLAVNÍ ANALYTICKÉ ZÁVĚRY

Analýza území Mikroregionu Nechanicko přinesla několik základních poznatků a závěrů. Tyto teze byly projednány na pracovní skupině k tvorbě strategického plánu a jsou dalším podkladem pro tvorbu strategie a jí předcházející SWOT analýzy.

Mikroregion Nechanicko je:

- ✓ **Ryze venkovským regionem v zázemí velkého města**
- ✓ **Město Nechanice je regionálním centrem – pověřená obec pro část území**
- ✓ **V některých obcích se projevuje suburbanizace – obce v zázemí HK**
- ✓ **Regionem s rostoucím počtem obyvatel – vysoká bytová výstavba převážně v RD**
- ✓ **Regionem s vysokou vyjížděnou do škol a zaměstnání**
- ✓ **Region s podprůměrnou mírou nezaměstnanosti**
- ✓ **Nižší podnikatelská aktivita - především ve službách a řemeslech a v zemědělství**
- ✓ **Region s dopravně výhodnou polohou mezi silnicemi I/11 a I/35**
- ✓ **Existující hustá síť silnic – některé úseky jsou ve špatném technickém stavu**
- ✓ **Region se zkvalitňujícím se zázemím v obcích pro volnočasové aktivity**
- ✓ **Regionem s úpadkem maloobchodu a dalších služeb**
- ✓ **Regionem s problematickou dopravní dostupností veřejnou dopravou**

III. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza identifikuje silné (S) a slabé (W) stránky mikroregionu, tj. vnitřní faktory, a příležitosti (O) a hrozby (T), tj. vnější faktory. Návrh SWOT analýzy byl zpracován na základě poznatků ze socioekonomické analýzy a výstupů pracovní skupiny s účastí jednotlivých aktérů v mikroregionu.

Číslo v sloupci prioritizace uvádí počet bodů od členů pracovní skupiny přiřazených k jednotlivým faktorům. Čím více bodů tím větší důležitost – prioritizace daného faktoru. Pracovní skupina k tvorbě strategického plánu se shodla na následujícím znění SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	
FAKTOR	PRIORITIZACE
Poloha v zázemí krajského města s dobrou dopravní dostupností (mezi silnicemi I/35 a I/11)	11
Rozvoj zázemí pro volnočasové aktivity v obcích, bohatý kulturně-společenský život	7
Stabilizovaná kapacita mateřských a základních škol, přítomnost střední odborné školy	6
Aktivní činnost neziskových organizací - zájmových spolků, klubů a sdružení	4
Dobrá spolupráce obcí v rámci DSO a zapojení regionu do MAS	3
Poměrně nízká míra nezaměstnanosti	3
Rostoucí počet obyvatel, kladný přirozený i migrační přírůstek obyvatel	2
Atraktivita regionu pro bydlení – vysoká intenzita bytové výstavby	2
Přítomnost několika středně velkých zaměstnavatelů v regionu	2
Region s kvalitním životním prostředím bez výraznějších zdrojů znečišťování ovzduší	2
Turisticky zajímavý region s rozvojem cykloturistiky	1
Dostatek pitné vody z vlastních i veřejných zdrojů	1
Hustá síť silnic II. a III. třídy	0
Region s historickou hodnotou a rozmanitými atraktivitami pro rozvoj cestovního ruchu	0
Produktivní zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami a dostatkem vysoké zvěře	0
Výborný stav vodovodů, rozvíjející se kanalizační soustava	0
Rozvinuté mimoškolní aktivity pro děti a mládež	0

SLABÉ STRÁNKY	
FAKTOR	PRIORITIZACE
Špatný technický stav některých komunikací II. a III. třídy a místních komunikací	14
Nedostatečná péče o seniory, problematická dostupnost sociálních služeb	12
Nedostatek základní služeb především v menších obcích (obchod, lékař aj.)	3
Nedostatečná kvalita školních hřišť a sportovišť	3
Nedostatečné odvádění a čištění odpadních vod	3
Nedostatečná dopravní obslužnost některých obcí mikroregionu	2
Nižší standard služeb v cestovním ruchu, nedostatečná propagace a marketing	2
Vyskytující se problémy spojené se suburbanizačními procesy	1
Vysoká vyjížďka do škol a zaměstnání	1
Chybějící příležitosti pro pobyt a rekreaci u vody	1
Nižší vzdělanost – podprůměrný podíl obyvatel s VŠ vzděláním ve srovnání s KHK a ČR	0
Chátrající objekty v obcích (soukromé i obecní)	0
Plošná kontaminace podzemních vod ze zemědělské výroby	0

PŘÍLEŽITOSTI	
FAKTOR	PRIORITIZACE
Komplexní pozemkové úpravy	9
Využití podpory státu, kraje a evropských fondů na rozvojové projekty a aktivity	5
Rozvoj partnerství v rámci MAS a spolupráce obcí a veřejného sektoru, podnikatelů a neziskového sektoru	5
Podpora rozvoje cestovního ruchu ve vazbě na blízkost atraktivních turistických lokalit v okolí (např. Kuks – Betlém, ZOO, areál bojiště bitvy u Hradce Králové na Chlumu) a vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky na venkově	4
Vstup perspektivního zahraničního kapitálu do místního tradičního zpracovatelského průmyslu zemědělských produktů, ovocnářství a šlechtitelství	2
Využití potenciálu Hradecko-pardubické aglomerace, dokončení výstavby D 11, R11 a R35	2
Rozvoj podnikatelských aktivit, řemesel a služeb včetně regionálních produktů	2
Ekologizace lidských činností jako příznivý vliv na životní prostředí – snižování energetické náročnosti, nové technologie,...	1

OHROŽENÍ	
FAKTOR	PRIORITIZACE
Rozpočtová a daňová politika státu, nedostatek finančních zdrojů na veřejné investice – technická infrastruktura, občanská vybavenost	12
Znehodnocování přírody a krajiny zemědělskou činností	9
Klesající kupní síla a životní úroveň, zvyšující se konkurence obchodních center vůči drobným podnikatelům na venkově	4
Zemědělská politika EU, konkurenceschopnost českého zemědělství	3
Nezájem občanů o věci veřejné a o dění v obci	2
Snižování podnikatelské aktivity, snižování počtu pracovních příležitostí, zvyšování nezaměstnanosti	0

IV. STRATEGICKÁ ČÁST

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Nechanicko vychází z kombinace a vzájemné provázanosti expertního a komunitního přístupu při procesu zpracování. Strategie je založena na vyváženém rozvoji celého území, a to při respektování principů dlouhodobě udržitelného rozvoje a aplikaci přístupů místní Agendy 21. Takový přístup by měl zajistit stabilní ekonomický růst, šetrné využívání přírodních zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochranu životního prostředí.

Struktura dokumentu odpovídá standardním koncepčním pracím komplexního zaměření. Byla použita zavedená terminologie, běžná při tvorbě programových dokumentů a strategických plánů, respektujících principy místní Agendy 21.

Na základě provedených analytických prací, včetně SWOT analýzy a na základě vzájemných diskuzí regionálních aktérů a účastníků procesu tvorby strategie byla definována vize regionu, která vymezuje základní směr rozvoje. Vše je dále rozpracováno v prioritních oblastech. Pro každou prioritní oblast je stanoven prioritní cíl a následně jsou formulována opatření vedoucí k naplnění stanovených cílů.

1. VIZE

- **NECHANICKO BUDE STABILIZOVANÝ VENKOVSKÝ REGION S ČISTÝM ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM A ROZVINUTOU INFRASTRUKTUROU.**
- **V REGIONU BUDOU OPRAVENÉ SILNICE A REKONSTRUOVANÉ OBJEKTY VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT A OBČANSKÉ VYBAVENOSTI.**
- **CYKLOTURISTÉ BUDOU VYUŽÍVAT NOVÉ A REKONSTRUOVANÉ CYKLOSTEZKY A NÁVŠTĚVNÍCI REGIONU BUDOU POTĚŠENI KVALITNÍ INFRASTRUKTUROU PRO CESTOVNÍ RUCH.**
- **ZAJIŠTĚNÉ BUDOU VŠECHNY VEŘEJNÉ SLUŽBY VČETNĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY.**
- **REGION BUDE ATRAKTIVNÍ PRO ŽIVOT MÍSTNÍCH OBYVATEL.**

Každý člen pracovní skupiny – zástupce obcí (starostové) měl nejprve možnost formulovat svojí představu o „svém mikroregionu“ a syntézou a zobecněním těchto představ vznikla na základě vzájemného konsenzu výše stanovená vize s horizontem cca 10 – 20 let. Stanovená vize vyjadřuje společnou dohodu členů svazku a dalších regionálních aktérů, k jakému ideálnímu cílovému stavu je nastavení strategie směřováno. Dlouhodobá vize tedy zachycuje představu o tom, kam by měl rozvoj území mikroregionu směřovat a jaký by měl stav rozvoje na konci stanoveného období.

2. PRIORITY PRO OBDOBÍ 2014 – 2020

V rámci Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Nechanicko 2014 – 2020 na období 2014 – 2020 jsou stanoveny 3 prioritní oblasti:

PRIORITNÍ OBLAST Č. 1 INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

PRIORITNÍ OBLAST Č. 2 EKONOMIKA A SPOLUPRÁCE

PRIORITNÍ OBLAST Č. 3 KVALITA ŽIVOTA V REGIONU

Prioritní oblasti byly stanoveny na základě vzájemných diskuzí, výstupů analytických podkladů a na základě identifikovaných reálných potřeb regionu. Prioritní oblasti rozvoje představují ucelené tematicky zaměřené celky, směřující k naplnění vize.

3. STRUKTURA A VAZBY V NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Každá prioritní oblast má svoji sestavenou SWOT analýzu, stanovený prioritní cíl a opatření. Jednotlivá opatření jsou naplněna interaktivním seznamem návrhů projektových záměrů pro realizaci strategie. Projektové záměry je možné v průběhu realizace strategie doplňovat dle aktuálních potřeb.

Tabulka 14 Struktura návrhové části strategie

Priority	1. INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	2. EKONOMIKA A SPOLUPRÁCE	3. KVALITA ŽIVOTA V REGIONU
Opatření	1. 1 Dopravní infrastruktura a dostupnost	2. 1 Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	3. 1 Veřejné služby
	1. 2 Infrastruktura životního prostředí	2. 2 Vzájemná spolupráce	3. 2 Kultura a volnočasové aktivity
	1. 3 Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky		3. 3 Hřbitovy
			3. 4 Kvalita bydlení

Tabulka 15 Koincidenční matice – vazba opatření na body SWOT analýzy

Koincidenční matice – vazba SWOT na opatření		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	3.4
faktor SWOT / opatření strategie		Dopravní infrastruktura a dostupnost	Infrastruktura životního prostředí	Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky	Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	Vzájemná spolupráce	Veřejné služby	Kultura a volnočasové aktivity	Hřbitovy	Kvalita bydlení
S – Silné stránky	Poloha v zázemí krajského města s dobrou dopravní dostupností (mezi silnicemi I/35 a I/11)	X								
	Rozvoj zázemí pro volnočasové aktivity v obcích, bohatý kulturně-společenský život							X		
	Stabilizovaná kapacita mateřských a základních škol, přítomnost střední odborné školy						X			
	Aktivní činnost neziskových organizací – zájmových spolků, klubů a sdružení							X		
	Dobrá spolupráce obcí v rámci DSO a zapojení regionu do MAS					X				
	Poměrně nízká míra nezaměstnanosti				X					
	Rostoucí počet obyvatel, kladný přirozený i migrační přírůstek obyvatel						X	X		X
	Atraktivita regionu pro bydlení – vysoká intenzita bytové výstavby									X
	Přítomnost několika středně velkých zaměstnavatelů v regionu				X					
	Region s kvalitním životním prostředím bez výraznějších zdrojů znečišťování ovzduší		X							

Koincidenční matice – vazba SWOT na opatření		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	3.4
faktor SWOT / opatření strategie		Dopravní infrastruktura a dostupnost	Infrastruktura životního prostředí	Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky	Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	Vzájemná spolupráce	Veřejné služby	Kultura a volnočasové aktivity	Hřbitovy	Kvalita bydlení
	Turisticky zajímavý region s rozvojem cykloturistiky	X			X					
	Dostatek pitné vody z vlastních i veřejných zdrojů		X							
	Hustá síť silnic II. a III. třídy	X								
	Region s historickou hodnotou a rozmanitými atraktivitami pro rozvoj cestovního ruchu				X					
	Produktivní zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami a dostatkem vysoké zvěře			X	X					
	Výborný stav vodovodů, rozvíjející se kanalizační soustava		X							
	Rozvinuté mimoškolní aktivity pro děti a mládež						X			
W – Slabé stránky	Špatný technický stav některých komunikací II. a III. třídy a místních komunikací	X								
	Nedostatečná péče o seniory, problematická dostupnost sociálních služeb						X			
	Nedostatek základní služeb především v menších obcích (obchod, lékař aj.)						X			
	Nedostatečná kvalita školních hřišť a sportovišť						X	X		
	Nedostatečné odvádění a čištění odpadních vod		X							
	Nedostatečná dopravní obslužnost některých obcí mikroregionu	X								
	Nižší standard služeb v cestovním ruchu, nedostatečná propagace a marketing			X						

Koincidenční matice – vazba SWOT na opatření		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	3.4
faktor SWOT / opatření strategie		Dopravní infrastruktura a dostupnost	Infrastruktura životního prostředí	Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky	Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	Vzájemná spolupráce	Veřejné služby	Kultura a volnočasové aktivity	Hřbitovy	Kvalita bydlení
O – Příležitosti	Vyskytující se problémy spojené se suburbanizačními procesy	X	X				X			X
	Vysoká vyjíždka do škol a zaměstnání	X		X						
	Chybějící příležitosti pro pobyt a rekreaci u vody				X					
	Nižší vzdělanost – podprůměrný podíl obyvatel s VŠ vzděláním ve srovnání s KHK a ČR						X			
	Chátrající objekty v obcích (soukromé i obecní)						X			X
	Plošná kontaminace podzemních vod ze zemědělské výroby			X	X					
	Komplexní pozemkové úpravy			X						
	Využití podpory státu, kraje a evropských fondů na rozvojové projekty a aktivity					X				
	Rozvoj partnerství v rámci MAS a spolupráce obcí a veřejného sektoru, podnikatelů a neziskového sektoru					X				
	Podpora rozvoje cestovního ruchu ve vazbě na blízkost atraktivních turistických lokalit v okolí (např. Kuks – Betlém, ZOO, areál bojiště bitvy u Hradce Králové na Chlumu) a vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky na venkově				X					
	Vstup perspektivního zahraničního kapitálu do místního tradičního zpracovatelského průmyslu zemědělských produktů, ovocnářství a šlechtitelství				X					
	Využití potenciálu Hradecko-pardubické aglomerace, dokončení výstavby D 11, R11 a R35	X								

Koincidenční matice – vazba SWOT na opatření		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	3.4
faktor SWOT / opatření strategie		Dopravní infrastruktura a dostupnost	Infrastruktura životního prostředí	Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky	Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	Vzájemná spolupráce	Veřejné služby	Kultura a volnočasové aktivity	Hřbitovy	Kvalita bydlení
T – Ohrožení	Rozvoj podnikatelských aktivit, řemesel a služeb včetně regionálních produktů				X					
	Ekologizace lidských činností jako příznivý vliv na životní prostředí – snižování energetické náročnosti, nové technologie,...		X							
	Rozpočtová a daňová politika státu, nedostatek finančních zdrojů na veřejné investice – technická infrastruktura, občanská vybavenost				X	X				
	Znehodnocování přírody a krajiny zemědělskou činností			X	X					
	Klesající kupní síla a životní úroveň, zvyšující se konkurence obchodních center vůči drobným podnikatelům na venkově				X					
	Zemědělská politika EU, konkurenceschopnost českého zemědělství				X					
	Nezájem občanů o věci veřejné a o dění v obci					X				
	Snižování podnikatelské aktivity, snižování počtu pracovních příležitostí, zvyšování nezaměstnanosti				X					

4. DATABÁZE PROJEKTŮ

Zásobník projektových záměrů byl vytvořena v průběhu tvorby strategického plánu mikroregionu na období 2014 – 2020. Databáze byla vytvořena na základě informací od starostů jednotlivých obcí a je tvořena dvěma skupinami projektů. V první řadě byly navrženy nové projektové záměry pro strategické období a v druhé řadě byla databáze doplněna nesplněnými nebo jen částečně splněnými projekty z předchozí strategie (*vyznačeny kurzívou*), pokud stále trval zájem obcí je realizovat. Tímto způsobem bylo pro strategické období 2014 – 2020 v rámci Mikroregionu Nechanicko sesbíráno celkem 206 projektových záměrů, které by měly naplňovat zvolenou strategii a vést prostřednictvím realizace opatření k naplnění strategické vize.

Nejvíce projektových záměrů předložili dvě největší obce Nechanice a Stěžery. Pouze obec Třesovice nepředložila žádný projekt. Projektové záměry je možné v průběhu realizace strategického plánu průběžně doplňovat dle tematické příslušnosti jednotlivých opatření.

Určit celkový finanční objem projektových záměrů je velmi složité a mnohdy se jedná jen o hrubé odhady. Ne všechny projektové záměry mají stanoven finanční horizont, a přesto finanční odhadovaná výše už nyní přesahuje 475 mil. Kč.

Tabulka 16 Počty navržených projektů k realizaci v rámci strategie v období 2014 – 2020 dle nositelů

Nositel projektu	Počet projektů		
	Nové návrhy pro období 2014 – 2020	Pokračující projekty z minulé strategie	celkem
Boharyně	4		4
Dohalice	2		2
Dolní Přím	12		12
Hněvčeves	7	7	14
Hrádek	1	2	3
Kunčice	7	1	8
Lodín	1	1	2
Mokrovousy	11	2	13
Mžany	6		6
Nechanice	33	4	37
Pšanky		1	1
Puchlovice	4		4
Radíkovice	4		4
Radostov	3		3
Sadová	12	2	14
Sověstice	6	2	8
Stěžery	25	9	34
Stračov	10		10
Těchlovice	16	3	19
Třesovice	8		8
Hněvčeves, Sověstice, Sadová, Mžany, Dohalice		1	1
Mikroregion Nechanicko	1		1
celkem	173	35	208

Zdroj: vlastní databáze

5. PŘEHLED PRIORITNÍCH OBLASTÍ

PRIORITNÍ OBLAST Č. 1 INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Prioritní oblast č. 1 Infrastruktura a životní prostředí reaguje především na nutnou potřebu neustále zkvalitňovat dopravní a technickou infrastrukturu v obcích a zkvalitňovat veřejná prostranství, chránit životní prostředí a pečovat o přírodu a krajinu.

SWOT analýza prioritní oblasti

SILNÉ STRÁNKY
Poloha v zázemí krajského města s dobrou dopravní dostupností (mezi silnicemi I/35 a I/11)
Region s kvalitním životním prostředím bez výraznějších zdrojů znečišťování ovzduší
Turisticky zajímavý region s rozvojem cykloturistiky
Dostatek pitné vody z vlastních i veřejných zdrojů
Hustá síť silnic II. a III. třídy
Výborný stav vodovodů, rozvíjející se kanalizační soustava
SLABÉ STRÁNKY
Špatný technický stav některých komunikací II. a III. třídy a místních komunikací
Nedostatečné odvádění a čištění odpadních vod
Nedostatečná dopravní obslužnost některých obcí mikroregionu
PŘÍLEŽITOSTI
Komplexní pozemkové úpravy
Využití potenciálu Hradecko-pardubické aglomerace, dokončení výstavby D 11, R11 a R35
Ekologizace lidských činností jako příznivý vliv na životní prostředí – snižování energetické náročnosti, nové technologie,...

Prioritní cíl

Zkvalitňováním dopravní infrastruktury dosáhnout lepší dopravní dostupnosti a propojenosti obcí Mikroregionu Nechanicka a podporovat veřejnou dopravu především na cesty do škol, zaměstnání a za službami. Podporovat bezpečnost silničního provozu budováním a rekonstrukcí chodníků a cyklostezek. Podporovat rozvoj technické infrastruktury a budovat nová zařízení k eliminaci negativních vlivů na životní prostředí. Cíleně a systematicky pečovat o přírodu a krajinu a podporovat revitalizaci zeleně v obcích. Pro ochranu obyvatel budovat ochrannou infrastrukturu proti přírodním živlům.

Přehled opatření

Opatření 1.1 Dopravní infrastruktura a dostupnost

Opatření 1.1 je zaměřeno na zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně výstavby a rekonstrukce silniční sítě regionu, budování infrastruktury pro pěší a cyklisty a zkvalitnění ploch pro parkování. Opatření je zaměřeno rovněž na zkvalitnění veřejné dopravy s podporou zlepšení dopravní dostupnosti regionu všem skupinám obyvatel.

Příklady aktivit a projektů:

- Rekonstrukce a výstavba komunikací všech kategorií a mostů
- Výstavba a rekonstrukce chodníků
- Výstavba a rekonstrukce parkovacích ploch
- Výstavba cyklostezek
- Zkvalitnění infrastruktury veřejné dopravy

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
1.1.1	Boharyně	Opravy a výstavba chodníků a místních komunikací v obcích Boharyně, Homyle, Zvíkov
1.1.2	Dohalice	Chodníky a osvětlení na hřbitově
1.1.3	Dohalice	Chodníky + parkoviště
1.1.4	Dolní Přím	Oprava autobusových zastávek Horní Přím a Jehlice (výhled)
1.1.5	Hněvčeves	Rekonstrukce stávající parkovací plochy před sportovní halou
1.1.6	Hněvčeves	<i>Vybudování mostu přes řeku Bystřici</i>
1.1.7	Kunčice	Oprava místních komunikací – nový povrch
1.1.8	Mokrovousy	Chodník podél čp. 39 a 76 v obci Mokrovousy
1.1.9	Mokrovousy	Komunikace a přemostění k parcelnímu číslu 131
1.1.10	Mokrovousy	Místní komunikace
1.1.11	Mokrovousy	<i>Výstavba komunikace k sídlišti „U Kučerů“ v obci Mokrovousy</i>
1.1.12	Mžany	Chodník Mžany – Sadová
1.1.13	Nechanice	Výstavba a oprava chodníků, oprava komunikací v Suché
1.1.14	Nechanice	Výstavba a oprava chodníků, oprava komunikací v Lubně
1.1.15	Nechanice	Výstavba a oprava chodníků, oprava komunikací v Tůni
1.1.16	Nechanice	Oprava komunikací v Nerošově
1.1.17	Nechanice	Výstavba a oprava chodníků, oprava komunikací ve Starých Nechanicích
1.1.18	Nechanice	Oprava komunikace Lubno – Sobětuš
1.1.19	Nechanice	Oprava mostků přes náhon Staré Nechanice
1.1.20	Nechanice	Výstavba cyklostezky Nechanice - Kunčice
1.1.21	Nechanice	Oprava lesní cesty v Bažantnici
1.1.22	Nechanice	Výstavba chodníků, oprava komunikací v Sobětuši
1.1.23	Nechanice	<i>Obnovit cyklostezku z Nechanic do Zvíkova (přes Stýskal)</i>
1.1.24	Puchlovice	Rekonstrukce obecní cesty Puchlovice – Trnava
1.1.25	Radíkovice	Opravy, případně vybudování části nových chodníků
1.1.26	Sadová	Chodník a vjezdy v ulici před nádražím
1.1.27	Sadová	Cyklostezka Sadová – Mžany
1.1.28	Sadová	Cyklostezka Sadová – Sovětice
1.1.29	Sadová	Okruh s živičným povrchem pro běžce, in-line bruslaře a malé cyklisty
1.1.30	Sadová	<i>Vybudování chodníků v obci Sadová</i>
1.1.31	Sověstice	Chodník směr Sadová
1.1.32	Sověstice	Oprava Petříkova mostu
1.1.33	Sověstice	<i>Vybudování chodníku podél silnice I/35 z obce Sadová směrem na Sovětice</i>

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
1.1.34	Stěžery	Oprava účelové komunikace Stěžírky – Charbuzice, Stěžery – Hřibsko
1.1.35	Stěžery	Procházkové okruhy – okolo Stěžer (zpevnění polních cest, úprava zeleně podél nich, sečení polních cest)
1.1.36	Stěžery	Řešení dopravní závlady - parkování u MŠ
1.1.37	Stěžery	Vybudování chodníků v obci Hřibsko a oprava autobusové zastávky + doprava
1.1.38	Stěžery	Výstavba parkoviště před MŠ
1.1.39	Stěžery	<i>Oprava místních komunikací ve Stěžerech, Hřibsku, Stěžírkách a Charbuzicích Charbuzice splněno kompletně 1 mil., ostatní</i>
1.1.40	Stěžery	<i>Vybudování nové cyklostezky Stěžery - Hradec Králové - hotová studie, jedná se s vlastníky o výkupu pozemků</i>
1.1.41	Stěžery	<i>Vybudování točny MHD ve Stěžerech</i>
1.1.42	Stračov	Vybudování, oprava chodníku vč. přechodu v obci Stračov
1.1.43	Stračov	Vybudování, oprava chodníku vč. přechodu v místní části Klenice
1.1.44	Těchlovice	Oprava obecních komunikací
1.1.45	Těchlovice	Oprava a vybudování nových chodníků
1.1.46	Těchlovice	<i>Oprava místních účelových komunikací v obci Těchlovice</i>
1.1.47	Těchlovice	<i>Výstavba komunikace k novým RD v obci Těchlovice</i>
1.1.48	Mikroregion Nechanicko	Cyklostezka – propojení Mikroregionu Nechanicko – Hradec Králové
1.1.49 ¹	Hněvčeves	Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obce (vznik nového centra obce pro trávení volnočasových aktivit, rekonstrukce stodoly, výstavba nového dětského hřiště s altánkem, parkovací plocha)
1.1.50 ²	Hrádek	<i>Komunikace a inženýrské sítě Hrádek.</i>
1.1.51 ³	Nechanice	Výstavba infrastruktury v lokalitě u hřbitova
1.1.52 ⁴	Nechanice	Přepojení kanalizace, oprava chodníků a komunikací ZŠ Masarykova
1.1.53 ⁵	Sadová	Přeložka kanalizace a chodník propojující starou a novou část obce
1.1.54	Třesovice	Oprava místních komunikací

Opatření 1.2 Infrastruktura životního prostředí

Opatření 1.2 je zaměřeno na zkvalitnění stávající a budování nové technické infrastruktury vedoucí k eliminaci lidské činnosti na životní prostředí. Opatření je zaměřeno na infrastrukturu vodovodní a kanalizační sítě, energetické a další technické rozvody, odpadové hospodářství a veřejné osvětlení. Opatření rovněž zahrnuje iniciativy budování nové infrastruktury v rozvojových lokalitách.

Příklady aktivit a projektů:

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace ČOV
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace vodovodů a kanalizace
- Zkvalitnění systému odpadového hospodářství v obcích a nakládání s odpady
- Výstavba a modernizace veřejného osvětlení
- Obnova a rekonstrukce topných systémů a výstavba a modernizace plynovodních sítí
- Výstavba a modernizace elektrorozvodů

¹ Projekt je velmi široce zaměřen a tematicky spadá i pod opatření 1.2 a 3.2.

² Projekt je velmi široce zaměřen a tematicky spadá i pod opatření 1.2

³ Projekt je velmi široce zaměřen a tematicky spadá i pod opatření 1.2

⁴ Projekt je velmi široce zaměřen a tematicky spadá i pod opatření 1.2

⁵ Projekt je velmi široce zaměřen a tematicky spadá i pod opatření 1.2

- Efektivní využití energetických zdrojů a energetická infrastruktura
- Inženýrské sítě pro rozvojové lokality

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
1.2.1	Dolní Přím	Vodovod Jehlice (vydáno Územní rozhodnutí)
1.2.2	Dolní Přím	Rekonstrukce ČOV Dolní Přím (výhled)
1.2.3	Dolní Přím	Modernizace veřejného osvětlení (výhled)
1.2.4	Hněvčeves	<i>Vybudování inženýrských sítí a komunikací pro plánovanou výstavbu RD v obci Hněvčeves</i>
1.2.5	Kunčice	Rekonstrukce osvětlení v obci
1.2.6	Lodín	<i>Rekonstrukce ČOV v obci Lodín</i>
1.2.7	Mokrovousy	Komunikace k novým stavebním parcelám
1.2.8	Mokrovousy	Veřejné osvětlení k novým stavebním parcelám
1.2.9	Mokrovousy	Veřejné osvětlení v obci
1.2.10	Mžany	Příprava a zasiťování pozemků pro rodinné domky v obci Mžany
1.2.11	Mžany	Oprava VO Mžany
1.2.12	Nechanice	Výstavba kanalizace v Tůni a v Suché, napojení na ČOV
1.2.13	Sadová	Výměna svítidel VO
1.2.14	Sadová	Panelová plocha pro skládkování roští
1.2.15	Sověstice	<i>Plynofikace obce Sověstice a Hor. Černůtky</i>
1.2.16	Stěžery	Odstranění nechráněných, nezakrytých transformačních stanic a vodících elektrických drátů
1.2.17	Stěžery	Úpravna stání pro kontejnery
1.2.18	Stěžery	Úspora nákladů na energiích – fotovoltaická elektrárna
1.2.19	Stěžery	<i>Infrastruktura pro výstavbu nových RD v obci Stěžery (projekt v přípravě)</i>
1.2.20	Stěžery	<i>Vybudování hloubkové kanalizace ve Stěžerech s přečerpáním do Hradce Králové</i>
1.2.21	Stěžery	<i>Vybudování veřejného vodovodu ze Stěžírek do Charbuzic</i>
1.2.22	Stračov	Oprava kanalizace v obci Stračov a výstavba biologických nádrží
1.2.23	Stračov	Zavedení inženýrských sítí pro RD
1.2.24	Těchlovice	Vybudování nového septiku u budovy OÚ
1.2.25	Těchlovice	Vybudování nové kanalizace a dočišťovací nádrže
1.2.26	Těchlovice	Oprava a rozšíření veřejného osvětlení
1.2.27	Těchlovice	Vybudování prostor pro uložení zeleného odpadu, včetně nakoupení nových kontejner
1.2.28	Těchlovice	<i>Příprava realizace výstavby sídliště v obci Těchlovice, napojení plochy na inženýrské sítě</i>
1.2.29	Hněvčeves, Sověstice, Sadová, Mžany, Dohalice	<i>Vybudování splaškové kanalizace s odvodem na společnou ČOV pro obce Hněvčeves, Sověstice, Sadová, Mžany, Dohalice</i>
1.2.30	Třesovice	Oprava veřejného osvětlení
1.2.31	Třesovice	Vybudování ČOV, rekonstrukce kanalizace

Opatření 1.3 Péče o krajinu a krajinnotvorné prvky

Opatření 1.3 je zaměřené na zkvalitnění péče o přírodu a krajinu v intravilánu i extravilánu obcí. Opatření se zaměřuje na revitalizaci vodních toků a ploch, protipovodňovou ochranu obyvatel a majetku, eliminaci ekologických zátěží a na kompletní revitalizace veřejných prostranství v obcích i na solitérní výsadbu zeleně včetně její údržby. Opatření rovněž podporuje komplexní pozemkové úpravy v katastrech jednotlivých obcí.

Příklady projektů a aktivit:

- Čištění, odbahnění a revitalizace vodních nádrží, vodních toků a dalších útvarů
- Technická a přírodní protipovodňová opatření v intravilánu i extravilánu obcí včetně prevence
- Odstranění a eliminace ekologických zátěží
- Revitalizace veřejných prostranství včetně regenerace a výsadby zeleně v obcích
- Údržba a péče o veřejná prostranství včetně komunální techniky
- Komplexní pozemkové úpravy

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
1.3.1	Boharyně	Revitalizace vodních nádrží a mlýnského náhonu
1.3.2	Dolní Přím	Odbahnění a oprava břehů u rybníka na Dolním Přímě (připravuje se)
1.3.3	Dolní Přím	Regenerace vybrané zeleně v obci (schválena dotace)
1.3.4	Dolní Přím	Obnova komunální techniky (výhled)
1.3.5	Hrádek	Vjezd a prostranství kolem obecní hospody.
1.3.6	Hněvčeves	<i>Vyčištění slepého ramena řeky Bystřice</i>
1.3.7	Kunčice	Rekonstrukce víceúčelové vodní nádrže
1.3.8	Mokrovousy	Aleje podél místních komunikací
1.3.9	Mokrovousy	Sít tůňek a rybníčků podél koryta Klenického potoka
1.3.10	Mokrovousy	<i>Realizace protipovodňových opatření (staveb), „Poudrů“ v obci Mokrovousy</i>
1.3.11	Mžany	Revitalizace rybníků Mžany, Dub a Stračovská Lhota
1.3.12	Mžany	Výsadba zeleně v obcích
1.3.13	Nechanice	Výsadba alejí, stromů v Nechanicích a místních částech
1.3.14	Nechanice	Revitalizace rybníků v Nechanicích, Suché, Starých Nechanicích
1.3.15	Nechanice	<i>Vyčištění, rekonstrukce a zpevnění břehů rybníka „Suchá“</i>
1.3.16	Radíkovice	Revitalizace místní zeleně
1.3.17	Radostov	Úprava a oprava prostranství před místní prodejnou
1.3.18	Sadová	Přeměna bývalého hliniště v lesopark
1.3.19	Sadová	Protipovodňový suchý poldr
1.3.20	Sadová	Rekonstrukce víceúčelové vodní nádrže
1.3.21	Sověstice	Protipovodňové opatření obce Sověstice
1.3.22	Sověstice	Biologické rybníky
1.3.23	Stěžery	Likvidace ekologické zátěže
1.3.24	Stěžery	Osázení stromů podél vozovky Stěžery - Těchlovice (za příkopy)
1.3.25	Stěžery	Retenční nádrž z původního rybníka "Michlák" - protipovodňová opatření

1.3.26	Stěžery	Vykácení stromů kolem kostela a náhrada novou výsadbou
1.3.27	Stěžery	Vybudování hráze proti přívalem vodám, včetně suchého poldru ve Stěžerech
1.3.28	Stračov	Revitalizace ploch v obci Stračov a Klenice
1.3.29	Těchlovice	Obnova komunální techniky
1.3.30	Těchlovice	Obnova a údržba zeleně na veřejném prostranství
1.3.31	Třesovice	Obnova komunální techniky

PRIORITNÍ OBLAST Č. 2 EKONOMIKA A SPOLUPRÁCE

Prioritní oblast č. 2 Ekonomika a spolupráce reaguje na potřebu regionu rozvoje podnikatelského prostředí především v oblasti cestovního ruchu a zemědělství a zkvalitnění podmínek pro jeho další rozvoj pro podporu zaměstnanosti v regionu. Prioritní oblast rovněž vnímá potřebu rozvoje spolupráce uvnitř i vně municipalit.

SWOT analýza prioritní oblasti

SILNÉ STRÁNKY
Dobrá spolupráce obcí v rámci DSO a zapojení regionu do MAS
Poměrně nízká míra nezaměstnanosti
Přítomnost několika středně velkých zaměstnavatelů v regionu
Produktivní zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami a dostatkem vysoké zvěře
Region s historickou hodnotou a rozmanitými atraktivitami pro rozvoj cestovního ruchu
SLABÉ STRÁNKY
Nižší standard služeb v cestovním ruchu, nedostatečná propagace a marketing
Vysoká vyjížďka do škol a zaměstnání
Chybějící příležitosti pro pobyt a rekreaci u vody
Plošná kontaminace podzemních vod ze zemědělské výroby
PŘÍLEŽITOSTI
Využití podpory státu, kraje a evropských fondů na rozvojové projekty a aktivity
Rozvoj partnerství v rámci MAS a spolupráce obcí a veřejného sektoru, podnikatelů a neziskového sektoru
Podpora rozvoje cestovního ruchu ve vazbě na blízkost atraktivních turistických lokalit v okolí (např. Kuks – Betlém, ZOO, areál bojiště bitvy u Hradce Králové na Chlumu) a vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky na venkově
Vstup perspektivního zahraničního kapitálu do místního tradičního zpracovatelského průmyslu zemědělských produktů, ovocnářství a šlechtitelství
Rozvoj podnikatelských aktivit, řemesel a služeb včetně regionálních produktů
OHROŽENÍ
Rozpočtová a daňová politika státu, nedostatek finančních zdrojů na veřejné investice – technická infrastruktura, občanská vybavenost
Znehodnocování přírody a krajiny zemědělskou činností
Klesající kupní síla a životní úroveň, zvyšující se konkurence obchodních center vůči drobným podnikatelům na venkově
Zemědělská politika EU, konkurenceschopnost českého zemědělství
Nezájem občanů o věci veřejné a o dění v obci

Snižování podnikatelské aktivity, snižování počtu pracovních příležitostí, zvyšování nezaměstnanosti

Prioritní cíl

Podporovat rozvoj zaměstnanosti v regionu především v oblasti malého a středního podnikání (služby, zemědělství). Modernizací a rekonstrukcí podnikatelských objektů přispívat ke zkvalitňování služeb v obcích. Pečovat o kulturní dědictví a turistické atraktivity regionu a rozšiřováním nabídky infrastruktury a systematickým marketingem zvyšovat zájem o turismus v regionu. Zvýšit vzájemnou spolupráci uvnitř i vně regionu a pomocí nástrojů a prostředků regionálního rozvoje dosáhnout optimálního rozvoje Mikroregionu Nechanicka.

Přehled opatření

Opatření 2.1 Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu

Opatření 2.1 je zaměřeno na zvýšení atraktivity regionu z pohledu cestovního ruchu a nabízených služeb. Dále je zaměřeno na kvalitu a péči o památky a atraktivity regionu včetně jejich marketingu. Opatření podporuje rozvoj podnikání rovněž v oblasti zemědělství a dalších odvětvích. Nedílnou součástí opatření je i zkvalitňování podnikatelské infrastruktury.

Příklady aktivit a projektů:

- Rekonstrukce soch, kostelů a dalších kulturních pamětihodností a atraktivit
- Propagace a marketing zajímavostí regionu
- Rekonstrukce a modernizace podnikatelských objektů včetně brownfields
- Podpora zaměstnanosti v regionu
- Rozvoj zemědělství a zemědělského podnikání

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
2.1.1	Boharyně	Zpracování projektu na opravu a využití vodního mlýna v Boharyni včetně přílehlých objektů
2.1.2	Dolní Přím	Rekonstrukce oplocení včetně vrat a zeleně v okolí kostela na Probluzi (projekt)
2.1.3	Hněvčeves	Výstavba nového oplocení mariánského sloupu
2.1.4	Hněvčeves	Zřízení sítě informačních center (nejen pro cestovní ruch)
2.1.5	Nechanice	Restaurování soch a pomníků v Nechanicích a v místních částech
2.1.6	Nechanice	Oprava kostela v Nechanicích
2.1.7	Radostov	Oprava sochy „Ukřižování Krista“
2.1.8	Stěžery	Revitalizace pomníků a jiných drobných historických připomínek v obci
2.1.9	Stěžery	Zámek - modernizace (zateplení a střecha)
2.1.10	Stračov	Projekt na podporu podnikatelů – podpora regionálních potravin
2.1.11	Stračov	Projekt na podporu začínajících podnikatelů
2.1.12	Těchlovice	Oprava sakrálních staveb

Opatření 2.2 Vzájemná spolupráce

Opatření 2.2 je zaměřeno na pokračování a rozšiřování stávající dobré spolupráce obcí v rámci mikroregionu a dalších sdružení (DSO, MAS aj.). Hledání společných řešení a spolupráce s vyššími administrativními úřady a subjekty. Předmětem opatření je i případné přeshraniční spolupráce mikroregionu.

Příklady aktivit a projektů:

- Koncepční plánování v obcích včetně zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů
- Meziobecní spolupráce a spolupráce v rámci DSO a MAS
- Řešení společných témat a problémů obcí v regionu
- Navázání a spolupráce s dalšími partnery v rámci ČR i v zahraničí

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
2.2.1	Stěžery	Vyhotovení územního plánu
2.2.2	Těchlovice	Podpora občanů k vybudování nových septiků
2.2.3	Těchlovice	Zpracování jednoduché územní studie k ÚP

PRIORITYNÍ OBLAST Č. 3 KVALITA ŽIVOTA V REGIONU

Priorityní oblast č. 3 Kvalita života v regionu reflektuje trvalou potřebu regionu zkvalitňovat infrastrukturu veřejných, občanských, kulturních a volnočasových služeb. Priorityní oblast se rovněž zabývá kvalitou bydlení v regionu.

SWOT analýza priorityní oblasti

SILNÉ STRÁNKY
Rozvoj zázemí pro volnočasové aktivity v obcích, bohatý kulturně-společenský život
Stabilizovaná kapacita mateřských a základních škol, přítomnost střední odborné školy
Aktivní činnost neziskových organizací – zájmových spolků, klubů a sdružení
Rostoucí počet obyvatel, kladný přirozený i migrační přírůstek obyvatel
Atraktivita regionu pro bydlení – vysoká intenzita bytové výstavby
Rozvinuté mimoškolní aktivity pro děti a mládež
SLABÉ STRÁNKY
Nedostatečná péče o seniory, problematická dostupnost sociálních služeb
Nedostatek základní služeb především v menších obcích (obchod, lékař aj.)
Nedostatečná kvalita školních hřišť a sportovišť
Vyskytující se problémy spojené se suburbanizačními procesy
Nížší vzdělanost – podprůměrný podíl obyvatel s VŠ vzděláním ve srovnání s KHK a ČR
Chátrající objekty v obcích (soukromé i obecní)

Priorityní cíl

Modernizací a rekonstrukcí objektů škol, zdravotnických a sociálních zařízení, obchodu a služeb podporovat zkvalitnění a dostupnost veřejných a občanských služeb. Zajistit dostatečnou péči o seniory a podporovat kvalitní život všech generací v regionu. Zkvalitňovat bytový a domovní fond v obcích a podporovat atraktivitu života pro mladé obyvatelstvo. Rozvíjet spolkový a komunitní život v obcích a podporovat místní tradice a kulturní dění. Zkvalitňovat infrastrukturu pro kulturní a volnočasové aktivity. Rozšiřovat nabídku možností trávení volného času všech věkových kategorií.

Přehled opatření

Opatření 3.1 Veřejné služby

Opatření 3.1 je zaměřeno na zajištění kvalitních a dostupných veřejných služeb (zdravotní a sociální péče, vzdělávání, maloobchod, hostinské služby apod.) v dostatečném rozsahu pro všechny skupiny obyvatel. Opatření podporuje rekonstrukce a zkvalitnění stávajících veřejných objektů a objektů služeb o budování nových. Opatření rovněž zahrnuje podporu budování a modernizace veřejného rozhlasu.

Příklady aktivit a projektů:

- Rekonstrukce a modernizace objektů škol, zdravotnických zařízení a sociálních služeb
- Rekonstrukce a modernizace obecních objektů a objektů pro obchod a služby
- Výstavba a modernizace veřejného rozhlasu

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
3.1.1	Dolní Přím	Stavební úpravy v objektu čp. 16 na Dolním Přímě (probíhá po etapách)
3.1.2	Dolní Přím	Oprava fasády na budově školy na Probluzi (výhled)
3.1.3	Hněvčeves	Stavební úpravy stávajícího objektu prodejny
3.1.4	Hrádek	<i>Rekonstrukce OÚ a multifunkční objekt s přístavbou garáží</i>
3.1.5	Kunčice	Výměna oken v místním pohostinství
3.1.6	Kunčice	Výměna oken v obecním domě čp. 100
3.1.7	Kunčice	Rekonstrukce místního rozhlasu
3.1.8	Mokrovousy	Rekonstrukce vnitřních prostor budovy OÚ Mokrovousy, čp. 18
3.1.9	Mžany	Zateplení a výměna oken budovy obecního úřadu
3.1.10	Nechanice	Komplexní rekonstrukce bývalé Radnice (čp. 48, 177)
3.1.11	Nechanice	Rekonstrukce objektu zdravotního střediska vč. bezbariérovosti
3.1.12	Nechanice	Změna topného systému ZŠ Rašínova
3.1.13	Nechanice	Výstavba šaten ZŠ Rašínova
3.1.14	Nechanice	Dokončení opravy střechy ZŠ Masarykova
3.1.15	Nechanice	Komplexní rekonstrukce budovy čp. 46 v Suché vč. kanalizace
3.1.16	Nechanice	Komplexní rekonstrukce budovy čp. 16 v Sobětuši vč. kanalizace
3.1.17	Radíkovice	Nová okna hospoda
3.1.18	Radíkovice	Oprava stávajících prostor místní prodejny
3.1.19	Radostov	Zateplení budovy obecního úřadu a místní prodejny, výměna oken
3.1.20	Sadová	Rekonstrukce budovy bývalé železniční stanice
3.1.21	Sadová	Zateplení a výměna oken budovy obecního úřadu
3.1.22	Stěžery	Obecní úřad modernizace (výměna oken a dveří, zateplení)
3.1.23	Stěžery	Rekonstrukce sociálního zařízení
3.1.24	Stěžery	Zateplení budovy MŠ
3.1.25	Stěžery	Zřízení veřejné prádelny pro spádové oblasti
3.1.26	Stěžery	<i>Obnova budovy Obecního úřadu ve Stěžerech</i>
3.1.27	Stračov	Výstavba „obecního domu v místní části Klenice“
3.1.28	Stračov	Zateplení MŠ Stračov
3.1.29	Těchlovice	Oprava střechy a fasády na budově OÚ Těchlovice
3.1.30	Těchlovice	Rozšíření veřejného rozhlasu
3.1.31	Těchlovice	Oprava střechy na budově s obecními byty
3.1.32	Třesovice	Rekonstrukce budovy obecního úřadu čp. 30
3.1.33	Třesovice	Rekonstrukce budovy obecního úřadu (hasičské zbrojnice) čp. 10

Opatření 3.2 Kultura a volnočasové aktivity

Opatření 3.2 se zaměřuje na zkvalitnění podmínek pro rozvoj kulturních, sportovních a volnočasových aktivit v regionu. Nabídka kulturních, volnočasových a sportovních aktivit je v mnoha obcích velmi omezená i díky nevyhovujícím prostorům a objektům. Opatření rovněž podporuje činnosti spolků, sdružení, zájmových klubů a neziskových organizací v obcích zaměřujících se na trávení volného času dětí i dospělých.

Příklady aktivit a projektů:

- Rekonstrukce a modernizace kulturních zařízení
- Výstavba a modernizace sportovních areálů a hřišť
- Modernizace a rekonstrukce objektů a prostor pro volnočasové aktivity
- Podpora občanských aktivit a spolkové činnosti nestátních neziskových organizací

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
3.2.1	Boharyně	Víceúčelové sportovní hřiště – umělý povrch
3.2.2	Dolní Přím	Výstavba kulturní místnosti na Horním Přímě (připravuje se)
3.2.3	Hněvčeves	Renovace podlahy sportovní haly Hněvčeves
3.2.4	Hněvčeves	Výměna vstupního portálu sportovní haly
3.2.5	Hněvčeves	Rekonstrukce a vybudování volejbalového a tenisového hřiště v obci Hněvčeves
3.2.6	Hněvčeves	Vybudování fotbalového hřiště s multifunkčním využitím (není identifikována obec)
3.2.7	Kunčice	Rekonstrukce střechy – šatny na hřišti
3.2.8	Mokrovousy	Podpora místních spolků – vybavení hasičské jednotky a mateřského centra
3.2.9	Mokrovousy	Všesportovní hřiště (vč. šatny a sprchy)
3.2.10	Nechanice	Zastřešení hřiště, výměna povrchu hřiště (ZŠ Masarykova)
3.2.11	Nechanice	Výstavba a rekonstrukce víceúčelového sportovního areálu
3.2.12	Nechanice	Zateplení, změna topného systému v hasičské zbrojnici
3.2.13	Nechanice	Zateplení budovy čp. 83, oprava střechy
3.2.14	Nechanice	Rekonstrukce objektu bývalé sokolovny ve Starých Nechanicích
3.2.15	Nechanice	Výstavba dětských hřišť v Lubně a Nerošově
3.2.16	Nechanice	Rozšíření dětských hřišť v Nechanicích a v místních částech
3.2.17	Nechanice	Dokončení výstavby sportovního hřiště v obci Tůně
3.2.18	Puchlovice	Obnova budovy kulturního domu
3.2.19	Puchlovice	Výměna střešní krytiny budova Kulturního domu
3.2.20	Puchlovice	Výměna oken budova Kulturního domu
3.2.21	Sadová	Oprava koupaliště v obci Sadová
3.2.22	Sověstice	Sál v půdních prostorách obecního úřadu
3.2.23	Stěžery	Dětský ráj (oprava a renovace dětských hřišť)
3.2.24	Stěžery	Hasičská zbrojnice rekonstrukce (výměna oken, zateplení)
3.2.25	Stěžery	Kulturní centrum Stěžírky (zateplení objektu, výměna oken a rekonstrukce)
3.2.26	Stěžery	Sáňkařská dráha za hřbitovem
3.2.27	Stěžery	Tělocvična pro všechny (zpevnění stropní konstrukce; vznik nové místnosti pro cvičení maminek s dětmi)
3.2.28	Stěžery	Vybudování sportovně rekreačního areálu s odpočinkovou a naučnou zónou pro občany a spolky
3.2.29	Stěžery	Vybudování víceúčelového sportovního hřiště pro děti ve Stěžerech, Charbuzicích, Stěžírkách a Hřibsku
3.2.30	Stračov	Výstavba „Multifunkčního domu v obci Stračov“
3.2.31	Těchlovice	Rekonstrukce víceúčelového hřiště
3.2.32	Těchlovice	Rozšíření dětského hřiště a úprava okolí
3.2.33	Třesovice	Stavba víceúčelového sportovního hřiště
3.2.34	Třesovice	Rekonstrukce obecního domku čp. 25

Opatření 3.3 Hřbitovy

Opatření 3.3 je zaměřeno na zkvalitnění vzhledu hřbitovního prostoru jako důstojného místa v obcích. Součástí opatření je i úprava prostranství v zázemí hřbitovů a přístupových komunikací a parkovacích ploch.

Příklady aktivit a projektů:

- Oprava a renovace hřbitovních zdí a hřbitovních objektů

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
3.3.1	Dolní Příim	Oprava hřbitovní zdi na hřbitově na Probluzi (výhled)
3.3.2	Hněvčeves	Oprava a renovace vstupní brány hřbitova
3.3.3	Nechanice	Oprava obvodové zdi hřbitova v Nechanicích
3.3.4	Nechanice	Oprava obvodové zdi, cesty, parkoviště na hřbitově v Suché
3.3.5	Nechanice	Oprava obvodové zdi, cesty, parkoviště na hřbitově v Lubně

Opatření 3.4 Kvalita bydlení

Opatření 3.4 je zaměřeno na zkvalitnění stávajícího a budování nového bytového a domovního fondu v obcích mikroregionu. Opatření reaguje na atraktivitu regionu pro bydlení a mj. podporuje i rozšiřování kapacit pro individuální bytovou výstavbu.

Příklady aktivit a projektů:

- Rekonstrukce a přestavba stávajícího bytového fondu
- Rozvoj ploch pro bydlení včetně výkupu pozemků
- Podpora individuální bytové výstavby
- Zkvalitnění technického stavu objektů pro bydlení

Návrh projektových záměrů

ČÍSLO	NOSITEL	NÁZEV ZÁMĚRU
3.4.1	Hněvčeves	<i>Výkup pozemků pro plánovanou výstavbu rodinných domů v obci Hněvčeves</i>
3.4.2	Kunčice	<i>Výstavba rodinných domů a bytů v obci Kunčice</i>
3.4.4	Pšánky	<i>Rekonstrukce obecních bytů, nástavba podkrovních bytových jednotek v obci Pšánky</i>
3.4.5	Sověřice	Nákup bytového domu a opravy

Seznam tabulek, grafů a obrázků

1. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vazby DSO Nechanicko na jednotky NUTS I - V	5
Tabulka 2 Základní údaje o obcích DSO Nechanicko	6
Tabulka 3 Index vývoje počtu obyvatel a rozdíl počtu obyvatel v DSO Nechanicko v období 2008 – 2012 (k 31. 12. daného roku)	9
Tabulka 4 Věkové charakteristiky obyvatelstva obcí DSO k 31. 12. daného roku.....	13
Tabulka 5 Podíl zaměstnaných obyvatel vyjíždějících denně mimo obec dle SLDB 2011	20
Tabulka 6 Bytový fond v DSO Nechanicko dle SLDB 2011 (počet)	21
Tabulka 7 Podíl obyvatel v DSO Nechanicko v domech s technickým vybavením dle SLDB 2011	22
Tabulka 8 Období výstavby nebo rekonstrukce domů dle SLDB 2011.....	23
Tabulka 9 Dokončené byty v DSO Nechanicko v letech 2001 – 2012	24
Tabulka 10 Největší zaměstnavatelé v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012	32
Tabulka 11 Daňové příjmy obcí mikroregionu v roce 2013 (v Kč).....	35
Tabulka 12 Intenzita silniční dopravy na silnici I/35.....	40
Tabulka 13 Objekty ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) na území mikroregionu Nechanicko	43
Tabulka 14 Struktura návrhové části strategie.....	51
Tabulka 15 Koincidenční matice – vazba opatření na body SWOT analýzy	52
Tabulka 16 Počty navržených projektů k realizaci v rámci strategie v období 2014 – 2020 dle nositelů	56

2. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel DSO Nechanicko v období SLDB 1921 – 2011.....	8
Graf 2 Vývoj počtu obyvatel v DSO Nechanicko v období 2008 - 2012 k 31. 12. daného roku.....	8
Graf 3 Přirozený a migrační přírůstek na 1000 obyvatel v obcích DSO Nechanicko v letech 2008 - 2012	9
Graf 4 Podíl věkových kategorií na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2004, 2008 a 2012	12
Graf 5 Srovnání indexu stárí v obcích DSO Nechanicko a v DSO Nechanicko k 31. 12. 2008 a 2012	15
Graf 6 Podíl obyvatel s kategorií vzdělání na počtu obyvatel DSO Nechanicko starších 15 let dle SLDB 2011.....	18
Graf 7 Zaměstnanost obyvatel DSO Nechanicko dle hospodářských činností dle SLDB 2011 (v %)	26
Graf 8 Struktura ekonomických subjektů v mikroregionu a v Královéhradeckém kraji k 31. 12. 2012	28
Graf 9 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012	29
Graf 10 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko dle převažující činnosti CZ-NACE k 31. 12. 2012.....	32
Graf 11 Počet podnikatelských subjektů v DSO Nechanicko dle právní formy k 31. 12. 2012	33
Graf 12 Návštěvnost zámku Hrádek u Nechanic v období 2011 – 2013	38
Graf 13 Struktura pozemků a z toho zemědělské půdy v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012 (ha)	45

3. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Podíl počtu obyvatel obcí na celkovém počtu obyvatel DSO Nechanicko dle SLDB 2011	7
Obrázek 2 Přirozený přírůstek obyvatel DSO Nechanicko na 1000 obyvatel v období 2008 – 2012	10
Obrázek 3 Migrační saldo v obcích DSO Nechanicko v období 2008 – 2012, přepočtené na 1000 obyvatel.....	11
Obrázek 4 Celkový přírůstek počtu obyvatel 2008 – 2012.....	12
Obrázek 5 Index ekonomického zatížení dle SLDB 2011	14
Obrázek 6 Index stáří v DSO Nechanicko k 31. 12. 2012	15
Obrázek 7 Index stáří v DSO Nechanicko k 31. 12. 2008.....	16
Obrázek 8 Podíl žen na počtu obyvatel DSO Nechanicko dle SLDB 2011.....	17
Obrázek 9: Podíl osob s VŠ vzděláním v DSO Nechanicko dle SLDB 2011.....	19
Obrázek 10 Intenzita bytové výstavby v DSO Nechanicko v letech 2001 - 2012	25
Obrázek 11 Podíl ekonomicky aktivních obyvatel v DSO Nechanicko dle SLDB 2011.....	26
Obrázek 12 Podíl zaměstnaných osob z EAO dle SLDB 2011	27
Obrázek 13 Míra registrované nezaměstnanosti v DSO Nechanicko dle SLDB 2011	28
Obrázek 13 Počet ekonomických subjektů v obcích DSO Nechanicko na 1000 obyvatel k 31. 12. 2012	30
Obrázek 14 Index nárůstu počtu podnikatelských subjektů 2012/2008 (k 31. 12.) v DSO Nechanicko	31
Obrázek 15 Podíl živnostníků na celkovém počtu podnikatelů v obcích DSO Nechanicko k 31.12. 2012	34

V. PŘÍLOHY

1. **PŘÍLOHA 1** VYHODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MIKROREGIONU NECHANICKO Z ROKU 2002

Vyhodnocení je samostatnou přílohou dokumentu.

2. **PŘÍLOHA 2** DATABÁZE PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ STRATEGICKÉHO PLÁNU

Databáze je samostatnou přílohou tohoto dokumentu.

VI. SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
KHK	Královéhradecký kraj
MAS	Místní akční skupina
MŠ	Mateřská škola
NUTS	územní statistická jednotka
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
OPZ	Obce památkové zóny
ORP	obec s rozšířenou působností
POÚ	obec s pověřeným obecním úřadem
PP	přírodní památka
RD	rodinný dům
RES	Registr ekonomických subjektů
RUD	Rozpočtové určení daní
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
TJ	Tělovýchovná jednota
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VŠ	vyšší škola, vysokoškolsky
ZŠ	Základní škola

Zpracovatelský tým:

Centrum investic, rozvoje a inovací

Soukenická 54

500 03 Hradec Králové

tel.: +420 495 817 802

e-mail: rozvoj@cirihk.cz

www.cirihk.cz

